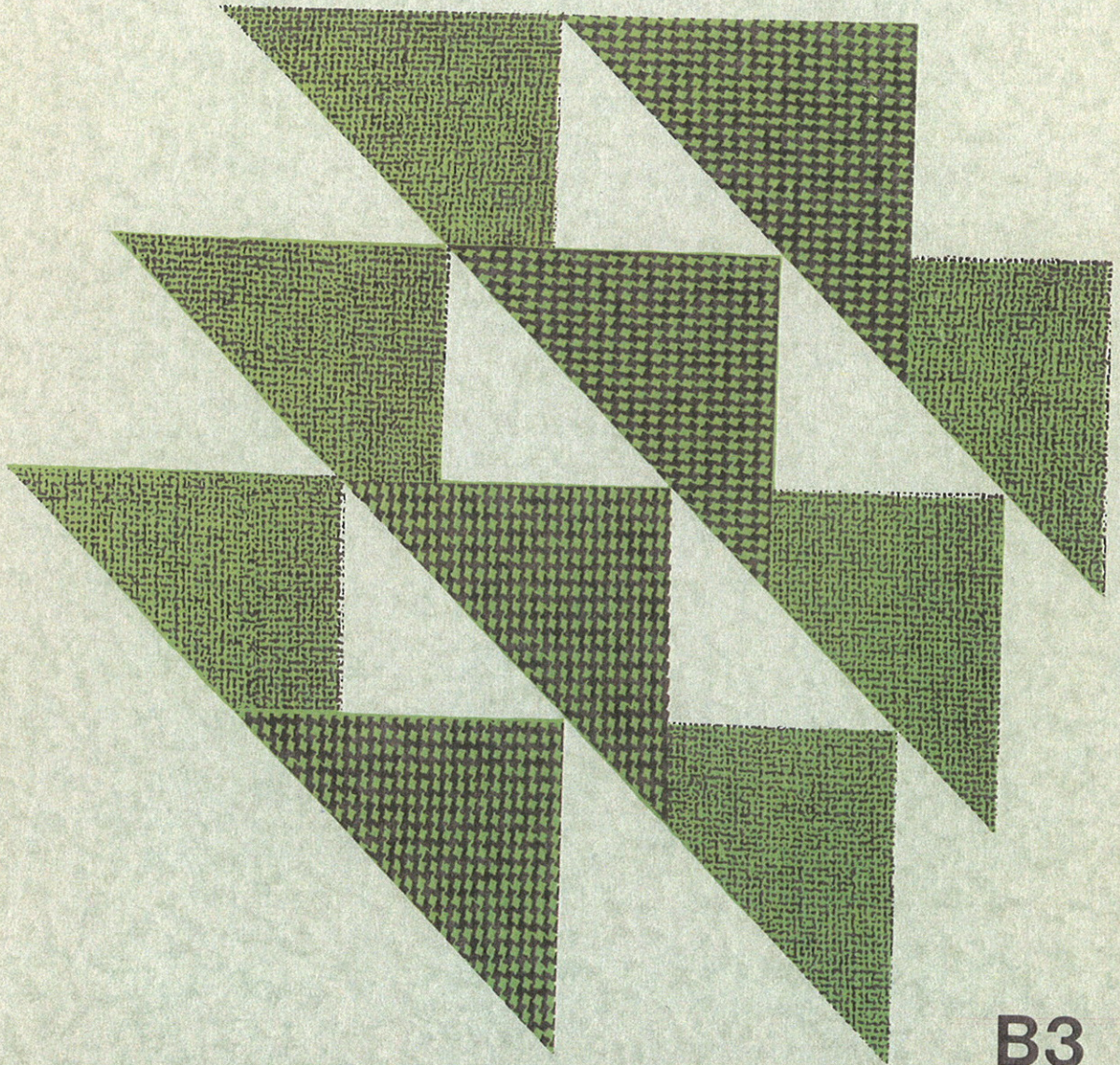

ETLA

ELINKEINOELÄMÄN TUTKIMUSLAITOS

ILPO SEPPÄ - SEPPÖ WALLENIOUS

**TEKSTIILI- JA VAATETUS-
TAVAROIDEN KULUTUS
SUOMESSA VUOSINA
1954-1977**

B3

ILPO SEPPÄ - SEPPÖ WALLENIUS

TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS SUOMESSA

V. 1954 - 1977

HELSINKI 1972

ESIPUHE

TÄMÄ TUTKIMUS ON TOINEN TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNTÄEN-
NUSTETUTKIMUS MAASSAMME. AIKAISEMPI VUOTEEN 1970 ULOTTUNUT TUTKIMUS
TEHTIIN V. 1966. SEN JÄLKEEN TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN KYSYN-
NÄN RAKENTEESSA ON TAPAHTUNUT MELKOISIA MUUTOKSIA, JOTEN UUDEN TUT-
KIMUKSEN SUORITTAMINEN ON TULLUT AJANKOHTAISEKSI. TUTKIMUKSEN ENSI-
SIJAISEKSI TAVOITTEEKSI ASETETTIIN SELLAISEN TEKSTIILI- JA VAATETUS-
TAVAROIDEN KYSYNTÄÄ KOSKEVAN TIEDON HANKKIMINEN, JOTA LIITTOJEN JÄ-
SENYRITYKSET VOIVAT KÄYTTÄÄ HYVÄKSI OMAN TOIMINTANSA SUUNNITTELUSSA.

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN MYÖNNETTYÄ MÄÄRÄRAHAN TUTKIMUKSEN
SUORITTAMISTA VARTEN SOPIVAT ALLEKIRJOITTANEET JÄRJESTÖT LOPPURAHOI-
TUKSESTA JA PERUSTIVAT TYÖRYHMÄN TUTKIMUKSEN OHJAAMISTA JA VALVOMIS-
TA VARTEN, JOHON TUTKIMUKSEN SUORITTAJIEN LISÄKSI KUTSUTTIIN PUHEEN-
JOHTAJAKSI VARATOIMITUSJOHTAJA KAI SNELLMAN SEKÄ JÄSENIKSI PÄÄKONSU-
LI, TOIMITUSJOHTAJA PAULI WIRO, TOIMITUSJOHTAJA RAUNO RIISALO, JOH-
TAJA OLAVI FAGERSTRÖM SEKÄ APULAISJOHTAJA TAUNO KALLINEN.

TUTKIMUKSEN SUORITTAMINEN ANNETTIN YHTEISKUNTATIETEIDEN KANDIDAATTI
ILPO SEPÄN JA TUTKIJA SEPPO WALLENIUKSEN TEHTÄVÄKSI.

TUTKIMUKSEN TULOKSIA ON LÄHINNÄ PIDETTÄVÄ TEKIJÖIDEN HENKILÖKOHTAI-
SINA, SAATAVISSA OLEVAAN INFORMAATIOON PERUSTUVINA NÄKEMYKSINÄ SII-
TÄ, MITEN TEVA-TAVAROIDEN KOTIMAINEN KYSYNTÄ SEURAAVAN VIISIVUOTIS-
KAUDEN AIKANA KEHITTYY.

ALLEKIRJOITTANEET JÄRJESTÖT ESITTÄVÄT TUTKIMUKSEEN OSALLISTUNEILLE
PARHAAT KIITOKSENSA. KIITOKSEN ANSAITSEE MYÖS ELINKEINCELÄMÄN TUT-
KIMUSLAITOS, JONKA RESURSSEJA ON VOITU KÄYTTÄÄ TUTKIMUKSESSA HYVÄK-
SI.

HELSINGISSÄ 30 PÄ MARRASKUUTA 1972

TEKSTIILIVALTUUSKUNTA

VATEVA

SUOMEN TUKKUKAUPPIAIDEN LIITTO/
TEKSTIILIJAOSTO

VÄHITTÄISKAUPAN KESKUSLIITTO/
TEKSTIILIJAOSTO

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
ESIPUHE	
1. JOHDANTO	9
2. TEVA-TAVAROIDEN KULUTUS SUOMESSA V. 1954 - 1970	12
2.1. KULUTUKSEN MITTAAMISESTA	12
2.2. KULUTUKSEN RAKENNE JA KEHITYS V. 1954 - 1970 ...	19
2.3. VUODEN 1966 TEVA-TUTKIMUKSEN ENNUSTEIDEN JÄLKI- TARKASTELUA	30
3. TEVA-TAVAROIDEN KULUTUS SUOMESSA KOTITALOUSTIEDUSTELUN MUKAAN V. 1966	32
3.1. KULUTUS TULOLOUKITTAIN	34
3.2. KULUTUS VÄESTÖRYHMITÄIN	36
3.3. KULUTUS ASUINPAIKAN MUKAAN	37
3.4. KULUTUS ERI ELINVAIHEISSA OLEVISSA RUOKAKUNNISSA.	39

4.	VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS ERI MAISSA	42
4.1.	VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS ERÄISSÄ OECD-MAISSA ..	43
4.2.	RUOTSIN, ENGLANNIN JA EEC-MAIDEN KYSYNTÄENNUS- TEISTA	49
5.	ENNUSTEMENETELMÄ	54
6.	TEVA-TAVAROIDEN KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT JA NIIDEN KEHITYS V. 1970 - 1977	60
6.1.	VÄESTÖN KEHITYS	60
6.2.	YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN KEHITYS	63
6.3.	MUIDEN TEVA-KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVIEN TEKIJÖIDEN KEHITYS	65
7.	TEVA-KYSYNNÄN KEHITYS V. 1970 - 1977	70
7.1.	KOKO VAATETUKSEN KYSYNTÄ	71
7.2.	PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNTÄ	74
7.3.	ALUSVAATTEIDEN KYSYNTÄ	86
7.4.	MUUN VAATETUKSEN JA VAATETUSTARVIKKEIDEN KYSYNTÄ.	89
7.5.	KODINSISUSTUSTEKSTIILIEN KYSYNTÄ	91
	LÄHDELUETTELO	94
	LIITTEET	96

LIITTEET

1. TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS KÄYPIIN
HINTOIHIN V. 1954 - 1970, MILJ. MK
2. TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS VUODEN 1970
HINTOIHIN V. 1954 - 1970, MILJ. MK
3. TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS V. 1954 -
1969, TUHANSINA KAPPALEINA TAI PAREINA
4. TEVA-KULUTUS HENKEÄ KOHTI ERI TULOTASOILLA OLEVISSA
RUOKAKUNNISSA V. 1966 KOTITALOUSTIEDUSTELUN MUKAAN,
MK
5. TEVA-TUOTERYHMIEN SISÄLTÖ
6. YKSITYISET KULUTUSMENOT V. 1954 - 1970, MILJ. MK
7. KESKIVÄKILUVUT V. 1954 - 1970, TUHATTA HENKEÄ

1. JOHDANTO

TÄMÄN TUTKIMUKSEN TARKOITUKSENA ON MITATA KOTITALOUKSIEN TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN¹⁾ KOTIMAISTA KULUTUSTA V. 1954 - 1970, ANALYSOIDA TEVA-KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ SEKÄ KOTIMAISTA ETTÄ ULKOMAISTA AINEISTOA HYVÄKSIKÄYTTÄEN SEKÄ ERITYISESTI LAATIA ENNUSTE TEVA-TAVAROIDEN KYSYNNÄN KEHITYKSESTÄ V. 1970 - 1977.

TUTKIMUKSEN SISÄLTÖ ON PÄÄPIIRTEISSÄÄN SEURAAVA:

TOISESSA LUVUSSA MITATAAN JA ANALYSOIDAAN TEVA-TAVAROIDEN KULUTUSTA V. 1954 - 1970 PÄÄASIASSA TEOLLISUUSTILASTON JA ULKOMAANKAUPPATILASTON TIETOJEN PERUSTEELLA. LISÄKSI TARKASTEELLAAN VASTAAVAN EDELLISEN TUTKIMUKSEN ENNUSTEIDEN²⁾ TOTEUTUMISTA.

KOLMANNESSA LUVUSSA SUORITETAAN TEVA-KULUTUSMENOJEN POIKKILEIKKAUS-TARKASTELU KÄYTTÄEN PERUSTANA VUODEN 1966 KOTITALOUSTIEDUSTELUN AINEISTOA. TÄLLÖIN KIINNITETÄÄN HUOMIOTA TULOLUOKITTAISIIN, VÄESTÖRYHMITÄISIIN SEKÄ ASUINPAIKAN MUKAISIIN EROIHIN KOTITALOUKSIEN TEVA-TAVAROIDEN OMINAISKULUTUKSESSA. EDELLEEN TARKASTEELLAAN ERI ELINVAIHEISSA OLEVIEN PERHEIDEN TEVA-TAVAROIDEN KULUTUSTA.

---

1) NÄITÄ SANOTAAN TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA TEVA-TAVAROIKSI.

2) TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNTÄ SUOMESSA V. 1970, MONISTE, TEKSTIILIVALTUUSKUNTA JA VATEVA, HELSINKI 1966. SEURAAVASSA TÄSTÄ TUTKIMUKSESTA KÄYTETÄÄN NIMITYSTÄ VUODEN 1966 TEVA-TUTKIMUS.

NELJÄNNESSÄ LUVUSSA TEHDÄÄN VAATETUSMENOJA KOSKEVIA KANSAINVÄLISIÄ VERTAILUJA ERÄIDEN OECD-MAIDEN KESKEN. LISÄKSI ESITETÄÄN HAVAINTOJA RUOTSISSA, ENGLANNISSA JA EEC-MAISSA SUORITETUISTA TEVA-TAVAROIDEN KYSYNTÄTUTKIMUKSISTA.

VIIDENNESSÄ LUVUSSA ESITETÄÄN KÄYTETYT ENNUSTEMENETELMÄT JA ARVIOIDAAN NIIDEN SOVELTUVUUTTA TÄMÄN TUTKIMUKSEN TARPEISIIN. VUODEN 1966 TEVA-TUTKIMUKSESTA POIKETEN ENNUSTEITA EI LAADITA PELKÄSTÄÄN AIKASARJAJOUSTOIHIN NOJAUTUEN, VAAN ENNUSTEISSA KÄYTETÄÄN HYVÄKSI MYÖS KOTITALOUSTIEDUSTELUN JA KANSAINVÄLISEN VERTAILUN TULOKSIA.

KUUDENNESSA LUVUSSA ESITETÄÄN TUTKIMUKSESSA KÄYTETYT ARVIOT TEVA-TAVAROIDEN KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVIEN TEKIJÖIDEN KEHITYKSESTÄ ENNUSTE-AJANJAKSOLLA. KVANTITATIIVISET ENNUSTEET ESITETÄÄN VÄESTÖN JA KOKO YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN KEHITYKSESTÄ. EDELLEEN TEHDÄÄN SELKOA TEHDYISTÄ OLETTAMUKSISTA MM. HINTOJEN, YHTEISKUNNASSA TAPAHTUVIEN RAKENTEELLISTEN MUUTOSTEN JA MUODIN KEHITYKSESTÄ.

SEITSEMÄS LUKU SISÄLTÄÄ TUTKIMUKSEN VARSINAISET TULOKSET. SOVELLETUN HYÖDYKERYHMITTELYN PUITTEISSA ESITETÄÄN ENNUSTE TEVA-TAVAROIDEN KOTIMAISEN KYSYNNÄN KEHITYKSESTÄ V. 1970 - 1977.

KUN TUTKIMUS ON JOUDUTTU SUORITTAMAAN VERRATEN KARKEAN TUOTE-ERITTELYN PUITTEISSA, SEN TULOKSET LIENEVÄT VAIN HARVASSA TAPAUKSESSA SUORAAN SOVELLETTAVISSA YKSITTÄISEN YRITYKSEN PITKÄN TÄHTÄIMEN TOIMINTAVALINTOJA TEHTÄESSÄ. KUKIN YRITYS JOUTUNEE VIELÄ ERIKSEEN ARVIOIMAAN OMALTA KOHDALTAAN VIENTIMAHDOLLISUUDET, TUONTIKILPAILUN JA MUIDEN KOTIMAISTEN YRITYSTEN TAHOLTA TULEVAN KILPAILUN. YKSITTÄINEN YRITYS VOI PARANTAA KILPAILUASEMAANSA PAITSI MARKKINOINTIA TEHOSTAMALLA MYÖS RATIONALISOIMALLA TOIMINTAANSA. TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA EI KUITENKAAN TARKASTELLA TUOTANTOON JA TEKNOLOGIAAN LIITTYVIÄ KEINOJA, VAAN

SEN TARKOITUKSENA ON KARTOITTAA NIMENOMAAN TEVA-TAVAROIDEN KYSYNNÄN
ODOTETTAVISSA OLEVAA KEHITYSTÄ, MINKÄ TUNTEMUSTA ON PIDETTÄVÄ ENSISI-
JAISENA EDELLYTYKSENÄ KAIKELLE RATIONAALISELLE YRITYKSEN TOIMINNAN
SUUNNITTELULLE.

2. TEVA-TAVAROIDEN KULUTUS SUOMESSA V. 1954 - 1970

2.1. KULUTUKSEN MITTAAMISESTA

LIITETAULUISSA 1 - 3 ESITETÄÄN TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS¹⁾ v. 1954 - 1970 TUOTERYHMITÄIN. KULUTUS ESITETÄÄN MARKKINAHINTAAN ARVOSTETTUNA SEKÄ 1) KUNKIN VUODEN KÄYVÄSSÄ RAHASSA (ARVO-SARJAT) ETTÄ 2) VUODEN 1970 RAHASSA (VOLYYMISARJAT). ERÄIDEN VAATETUSTAVAROIDEN OSALTA ESITETÄÄN KULUTUS MYÖS 3) FYYSISINÄ MÄÄRINÄ (MÄÄRÄSARJAT) TS. KAPPALEINA TAI PAREINA.

TEVA-TAVAROIDEN KULUTUS KÄSITTÄÄ KAIKKI KULUTTAJIEN VAATETUKSEEN JA KODINSISUSTUSTEKSTIILEIHIN KÄYTTÄMÄT MENOT. NÄIN OLLEN NE KÄSITTÄVÄT PAITSI VALMIIDEN VAATTEIDEN JA KODINSISUSTUSTEKSTIILIEIDEN OSTOT MYÖS KULUTTAJIEN VAATETUSTAAN VARTEN HANKKIMIEN VAATETUSTARVIKKEIDEN KUTEN KANKAIDEN JA LANKOJEN OSTOT SEKÄ KULUTTAJILLE VAATTEIDEN TEETTÄMISESTÄ AIHEUTUNEET MENOT. ESITETYN MÄÄRITTELYN MUKAAN KULUTUKSEEN EI SIIS OLE SISÄLLYTETTY NS. TEKNISIÄ TEKSTIILEJÄ EIKÄ NIIDEN TEKSTIILITUOTTEIDEN MÄÄRÄÄ JA ARVOA, JOTKA KÄYTETÄÄN TUOTANNOSSA RAAKA-AINEINA TAI PUOLIVALMISTEINA. TÄLLAISTEN RAAKA-AINEINA JA PUOLIVALMISTEINA KÄYTETTÄVIEN TEKSTIILITUOTTEIDEN KYSYNNÄN KEHITYSHÄN RIIPPUU NIISTÄ VALMISTETTUJEN LOPPUTUOTTEIDEN KYSYNNÄN KEHITYKSESTÄ.

---

1) KULUTUSTA EI OLE MITATTU FYYSISENÄ KULUTUKSENA VAAN KULUTUSMENONNA ELI KYSYNTÄNÄ. JÄLKIMMÄISTEN SIJASTA TAI NIIDEN OHELLA KÄYTETÄÄN KUITENKIN KULUTUSTERMIÄ LÄHINNÄ MUKAVUUSYSSYISTÄ.

ESIMERKIKSI VAATETUSTEOLLISUUDEN KÄYTTÄMIEN KANKAIDEN KYSYNTÄ ON MELKO SUORAAN RIIPPUVAINEN VALMIIDEN VAATTEIDEN KYSYNNÄSTÄ.

TEVA-TAVARAT ON JAETTU VAATETUKSEEN JA KODINSISUSTUSTEKSTIILEIHIN. VAATETUKSEN PÄÄRYHMÄT OVAT PÄÄLLYSVAATTEET, ALUSVAATTEET SEKÄ MUU VAATETUS JA VAATETUSTARVIKKEET. PÄÄLLYSVAATTEET ON PUOLESTAAN JAETTU MIESTEN PUKINEISIIN, NAISTEN PUKINEISIIN, ULKOILU- YM. PUKINEISIIN SEKÄ KÄSINEISIIN, HUIVEIHIN JA PÄÄHINEISIIN. NÄISTÄ KUHUNKIN SISÄLTYY EDELLEEN ENINTÄÄN KUUSI ALARYHMÄÄ. KODINSISUSTUSTEKSTIILIT ON JAETTU MATTOIHIN JA MUIHIN KODINSISUSTUSTEKSTIILEIHIN.

LIITTEESSÄ 5 ON ESITETTY YKSITYISKOHTAISEN LUETTELOIN AVULLA, MITKÄ BRYSSELIN NIMIKKEISTÖN MUKAISET NIMIKKEET SISÄLTYVÄT KUHUNKIN TUOTERYHMÄÄN.

TUOTERYHMITTELY ON TUTKIMUKSESSA PYRITTY LAATIMAAN NIIN HIENOJAKOISEKSI KUIN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA TILASTOAINEISTO JA ENNUSTEMENETELMÄ SALLIVAT¹⁾. TEVA-TAVAROIDEN TARJONTAA JA KYSYNTÄÄ OLISI VOITU TARKASTELLA MYÖS VALMISTUSMATERIAALIN MUKAAN ERITELTYNÄ, MUTTA SITÄ EI OLE KATSOTTU TARKOITUKSEN MUKAISEKSI, KOSKA VALMISTUSMATERIAALI EI OLE KYSYNNÄN KANNALTA KOVIN OLENNAINEN. TOISAALTA AINEEN MUKAINEN JAOTTELU OLISI MONINKERTAISTANUT AINEISTON KÄSITTELYN.

---

1) TUOTENIMIKKEISTÖÄ ON TEOLLISUUS- JA ULKOMAANKAUPPATILASTOISSA YKSITYISKOHTAISTETTU HUOMATTAVASTI V. 1968 - 1970, MIKÄ MAHDOLLISTAA TULEVAISUUDESSA PALJON HIENOJAKOISEMMAN TUOTERYHMITTELYN. VALITETTAVASTI VAIN NIMIKKEISTÖJEN YKSITYISKOHTAISTAMINEN EI OLE TAHAUTUNUT RIITTÄVÄN YHDENMUKAISESTI EIKÄ SAMASSA LAAJUUDESSA, MIKÄ RAJOITTAÄ MAINITTUJEN TILASTOJEN HYVÄKSIKÄYTTÖÄ. ULKOMAANKAUPPATILASTON NIMIKKEISTÖÄ PITÄISIKIN HUOMATTAVASTI YKSITYISKOHTAISTAA TEVA-TAVAROIDEN OSALTA, JOTTA SE EDES LIKIPITÄEN MAHDOLLISTAISI TEOLLISUUSTILASTON NIMIKKEISTÖN YKSITYISKOHTAISUUDEN HYVÄKSIKÄYTTÖN. TEOLLISUUSTILASTON NIMIKKEISTÖN HIENOJAKOISUUDESTA MAINITTA-KOON ESIMERKKINÄ VERRYTTELYPUVUT, JOILLE ON OLEMASSA NYKYISIN N. 90 ERI NIMIKETTÄ.

KOSKA TEVA-TAVAROIDEN KULUTUKSESTA EI OLE SAATAVISSA VUOSITTAIN TIE-
TOJA SUORAAN MYYNNIN¹⁾ TAI KULUTUSTUTKIMUSTEN PERUSTEELLA, ON NIIDEN
KULUTUS JOUDUTTU ARVIOIMAAN LÄHINNÄ TARJONTATIIETOJEN PERUSTEELLA.
ERI TEVA-TAVAROIDEN KULUTUS ON SITEN PERIAATTEESSA ARVIOITU SEURAA-
VASTI:

$$\text{KULUTUS} = \text{TUOTANTO} + \text{TUONTI} - \text{VIENTI}$$

VIRALLISEN TEOLLISUUSTILASTON PERUSTEELLA ON ENSIN SELVITETTY ERILAIS-
TEN TEVA-TAVAROIDEN TUOTANTO TS. TUOTANNON MÄÄRÄ JA MYYNTIARVO. ULKO-
MAANKAUPPATILASTON PERUSTEELLA ON SELVITETTY NÄIDEN TAVAROIDEN TUONTI
JA VIENTI. TUONNISTA ON SELVITETTY ERIKSEEN MÄÄRÄT, CIF-ARVOT SEKÄ
TULLIMAKSUT JA VIENNISTÄ ERIKSEEN MÄÄRÄT JA FOB-ARVOT.

KULUTUKSEN ARVO ON ENSIN SELVITETTY TUOTANTOKUSTANNUSHINTOIHIN JA
SIIHEN ON SITTEN LISÄTTY KAUPAN VÄLITYSPALKKIOT SEKÄ LIIKEVAIHTOVERO.
MENETTELY ON OLLUT TOISIN SANOEN SEURAAVA:

$$\begin{aligned} \text{KULUTUKSEN ARVO TKH (TKH = TUOTANTOKUSTANNUSHINTAAN)} &= \\ \text{TUOTANNON ARVO TKH} + \text{TUONNIN CIF-ARVO} + \text{TULLI} - \text{VIENNIN} & \\ \text{ARVO TKH.} & \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{KULUTUKSEN ARVO MARKKINAHINTAAN} &= \text{KULUTUKSEN ARVO} \\ \text{TKH} + \text{VÄLITYSPALKKIOT} + \text{LIIKEVAIHTOVERO.} & \end{aligned}$$

VIENNIN ARVO TUOTANTOKUSTANNUSHINTAAN ON SAATU VÄHENTÄMÄLLÄ VIENNIN
FOB-ARVOSTA SIIHEN LIITTYVÄT VÄLITYSPALKKIOT JA KULJETUSKUSTANNUKSET.

---

1) KAUPAN MYYNTITILASTOSSA ESITETÄÄN MYYNTI TOIMIALOITTAIN, MUTTA
KOSKA TEVA-TAVAROITA MYYDÄÄN USEALLA TOIMIALALLA, EI TEVA-
TAVAROIDEN KOKONAISMYNTIÄ VOIDA SELVITTÄÄ TÄTÄ KAUTTA.

SELLAISTEN VAATETUSTARVIKKEIDEN KUTEN KANKAIDEN JA LANKOJEN SEKÄ ERÄIDEN KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN KULUTUKSEN ARVOA LASKETTAESSA VÄHENNETTIIN TARJONNAN ARVOSTA MYÖS NIIDEN KÄYTTÖ TEOLLISUUDEN RAAKA-AINEENA TAI PUOLIVALMISTEENA. RAAKA-AINEKÄYTÖN ARVO SELVITETTIIN TEOLLISUUSTILASTON PERUSTEELLA.

VIRALLISEN TEOLLISUUSTILASTON ULKOPUOLELLE JÄÄNEIDEN TEOLLISTEN PIENYRITYSTEN TUOTTAMIEN VAATTEIDEN, MATTOJEN JA MUIDEN KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN KULUTUKSEN ARVO ON SAATU KANSANTALouden TILINPIDON YHTEYDESSÄ SYNTYNEESTÄ AINEISTOSTA. PIENYRITYSTEN TUOTTAMIA VAATTEITA EI KYETTY JAKAMAAN TUOTERYHMIIN, VAAN NE ESITETÄÄN OMANA ERILLISENÄ RYHMÄNÄÄN.

ARVIOIDUT KULUTUSLUVUT KUVAAVAT PIKEMMINKIN TEVA-TAVAROIDEN TARJONTAA KUIN NIIDEN OSTOJA. TÄMÄ JOHTUU SIITÄ, ETTEI KÄYTETTÄVISSÄ OLE LUOTETTAVIA TIETOJA TUOTANTO- JA JAKELUORTAAN TEVA-TAVARAVARASTOJEN VUOSITTAISISTA MUUTOKSISTA. KANKAIDEN JA LANKOJEN VARASTOJEN MUUTOKSET LIENEVÄT ERÄINÄ VUOSINA OLLEET VARSIN SUURIA, KOSKA NIIDEN KULUTUSSARJOISSA ILMENEE YLISUURIA VAIHTELUITA. NIIDEN OSALTA LUVUT KUVAAVAT MITÄ SELVIMMIN TARJOLLA OLEVAA MÄÄRÄÄ JA NÄIN OLLEN EIVÄT NIINKÄÄN KULUTTAJIEN OSTOJA.

LYHYELLÄ AIKAVÄLILLÄ VARASTOJEN MUUTOKSET SAATTAVAT AIHEUTTAA MERKITTÄVÄÄ HARHAA, MUTTA PITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ TÄLLAINEN MENETTELY EI OLENNAISESTI VÄÄRISTÄNE KEHITYSKUVAA. KÄYTETTY ARVIOINTIMENETELMÄ ON JOKA TAPAUKSESSA OLLUT AINOA MAHDOLLINEN, JOLLA TEVA-KULUTUKSEN AIKASARJAT ON VOITU TUOTTA.

VOLYYMISARJAT TS. VUODEN 1970 RAHASSA ARVIOIDUT SARJAT SAATIIN KÄYPIIN HINTOIHIN LASKETUISTA SARJOISTA DEFLATOIMALLA ELI JAKAMALLA NE ASIANOMAISILLA TEVA-TAVAROIDEN HINTAKEHITYSTÄ KUVAAVILLA HINTAINDEKSEILLÄ. TEVA-TAVAROIDEN HINTAINDEKSIT KONSTRUOITIIN KÄYTTÄMÄLLÄ

ELINKUSTANNUSINDEKSIN 1951 X = 100, KULUTTAJAN HINTAINDEKSIN 1957 X - XII = 100 JA KULUTTAJAN HINTAINDEKSIN 1967 = 100 TEVA-TAVAROIDEN HINTAKEHITYSTÄ KUVAAVIA TIETOJA, JOIKA ON PAINOTETTU YHTEEN ALLA LUETELTUIJEN TUOTERYHMIEN HINTAKEHITYSTÄ KUVAAVIKSI INDEKSEIKSI KÄYTTÄEN KUNKIN INDEKSIN PERUSAJANJAKSON PAINOJA. ERI AJANJAKSOJA VASTAAVAT INDEKSISARJAT ON SEN JÄLKEEN KETJUTETTU. HINTAINDEKSIT VOITIIN KONSTRUOIDA ERIKSEEN SEURAAVILLE TUOTERYHMILLE:

- PÄÄLLYSVAATTEET
- ALUSVAATTEET
- KANKAAT JA LANGAT
- MATOT
- MUUT KODINSISUSTUSTEKSTIILIT

ELINKUSTANNUSINDEKSIN JA KULUTTAJIEN HINTAINDEKSIEN HINTA-AINEISTO EI JUURI ANNA MAHDOLLISUUKSIA YKSITYISKOHTAISEMPAAN ERITTELYYN, KOSKA NIISSÄ KÄYTETTY TUOTEVALIKOIMA ON VARSIN SUPPEA JA KIINTEÄ. HINTA-AINEISTO KYLLÄKIN RIITTÄÄ ESIMERKIKSI KOKO VAATETUKSEN KESKIMÄÄRÄISEN HINTAKEHITYKSEN MITTAAMISEEN. ERI TUOTERYHMIEN HINTAINDEKSIT KEHITTYIVÄT SUUNNILLEEN SAMALLA TAVALLA, JOTEN ON PERUSTELTUA OLETTAA, ETTÄ EM. RYHMIEN HINTAINDEKSIT KUVAAVAT MYÖS NIIDEN ALARYHMIEN HINTAKEHITYSTÄ TYYDYTTÄVÄSTI.

TEVA-TAVAROIDEN KULUTUSTA OSOITTAVIEN AIKASARJOJEN LAATIMINEN ON TUOTTANUT MONESSA KOHDIN VARSIN SUURIA HANKALUUKSIA, MIKÄ ON JOHTUNUT KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAN PERUSINEISTON PUUTTEELLISUUKSISTA. ENSINÄKIN TUONNISTA JA VIENNISTÄ EI KAIKILTA OSIN OLE OLLUT KÄYTETTÄVISSÄ RIITTÄVÄN YKSITYISKOHTAISIA TIETOJA VUOTTA 1969 EDELTÄVÄLTÄ AJANJAKSOLTA. NIINPÄ ERÄILTÄ OSIN YKSITYISKOHTAISEMPIA TUOTERYHMIÄ KOSKEVAT TIEDOT ON JOUDUTTU ARVIOIMAAN VUODEN 1969 TUONNIN JA VIENNIN RAKENTEEN PERUSTEELLA. TÄLLAINEN MENETTELY ON PERUSTELTAVISSA,

KOSKA TEVA-TAVAROIDEN ULKOMAANKAUPPA ENNEN VUOTTA 1969 OLI VARSIN VÄHÄMERKITYKSELLISTÄ, JOTEN KIINTEÄN SUHTEEN KÄYTTÄMISESTÄ MAHDOLLI-
SESTI AIHEUTUNUT HARHA ON JÄÄNYT JOKA TAPAUKSESSA PIENEKSI. TUONTI-
JA VIENTITIETOJEN PUUTTEELLISUUDESTA JOHTUEN ON MYÖS ERÄIDEN TUOT-
TEIDEN KAPPALEMÄÄRÄISET LUVUT JOUDUTTU ARVIOIMAAN KILOMÄÄRIEN PERUS-
TEELLA.

SUURIMMAT LAATIMISEEN LIITTYVÄT ONGELMAT OVAT KUITENKIN AIHEUTUNEET
TUOTANTOTIETOJEN TUOTERYHMITTELYSSÄ V. 1963 TAPAHTUNEISTA MUUTOKSIS-
TA. VUOSILTA 1963 - 1970 SAATIIN TUOTANTOTIEDOT KÄYTETYN RYHMITTELYN
MUKAISESTI SUHTEELLISEN HELPOSTI, SEN SIJAAN VUOSILTA 1954 - 1962
SAMANSISÄLTÖISTEN SARJOJEN TUOTTAMINEN OLI VAIKEATA. NÄILTÄ VANHEM-
MILTA VUOSILTA TUOTANTOTIEDOT OLI SAATAVISSA VAIN KARKEAN JA EPÄMÄÄ-
RÄISEN TUOTE-ERITTELYN MUKAISESTI. JUURI MINKÄÄN TUOTERYHMÄN OSALTA
EI OLLUT VUOSILTA 1954 - 1962 LÄHESKÄÄN KAIKKI TUOTANTO SELVITETTÄ-
VISSÄ SELLAISTEN TILASTOSSA KÄYTETTYJEN NIMIKKEIDEN TUOTANNON PERUS-
TEELLA, JOISEN NIMESTÄ SELVÄSTI ILMENISI TARKASTELTAVA TUOTERYHMÄ.
ESIMERKIKSI MIESTEN PUKUJEN KOKONAISTUOTANTO EI OLLUT TÄYSIN SELVI-
TETTÄVISSÄ SELLAISTEN NIMIKKEIDEN KUIN "MIESTEN PUVUT" TAI "POIKIEN
PUVUT" TUOTANNON PERUSTEELLA, KOSKA NIITÄ SISÄLTYY MYÖS ERÄISIIN MUI-
HIN NS. SEKARYHMIIN TAI SEKANIMIKKEISIIN. SUURIMMAT TÄLLAISET SEKA-
NIMIKKEET OLIVAT:

- "PUKUJA, TAKKEJA, LIIVEJÄ YM" (TUOTANTO V. 1952 N. 6.3 MILJ. KPL, ARVO N. 51 MILJ. MK),
- "LASTEN PUKIMIA" (TUOTANTO V. 1962 N. 1.1 MILJ. KPL, ARVO N. 19 MILJ. MK),
- "PUKIMIA" (TUOTANNON ARVO V. 1962 N. 4 MILJ. MK) JA
- "MUITA TUOTTEITA" (TUOTANNON ARVO V. 1962 N. 2-3 MILJ. MK).

NÄIDEN SEKANIMIKKEIDEN JAKAMINEN TARKASTI ERI TUOTERYHMIIN EI OLLUT
MAHDOLLISTA, JOTEN VUOSILTA 1954 - 1962 KERÄTYT AIKASARJAT EIVÄT

MUODOSTUNEET MYÖHEMPIEN KANSSA TÄYSIN SAMANSISÄLTÖISIKSI. TUOTANTOA KOSKEVIEN AIKASARJOJEN JATKAMINEN VUODESTA 1963 TAAKSEPÄIN VUOTEEN 1954 SAAKKA SUORITETTIIN LOPPUJEN LOPUKSI KETJUTTAMALLA SARJAA TAAKSEPÄIN NÄIDEN VANHOILTA VUOSILTA KERÄITYJEN HIEMAN EPÄTÄSMÄLLISTEN SARJOJEN KEHITYKSEN PERUSTEELLA. SARJOJEN YHTEENSOVITTAMINEN TS. TUOTANNON MUUTOKSEN ARVIOIMINEN VUODESTA 1962 VUOTEEN 1963 SUORITETTIIN NELINUMEROISTEN TOIMIALOJEN KOKONAISTUOTOSTEN ARVON JA VOLYYMIN MUUTOSTEN PERUSTEELLA. TOIMIALOJEN TUOTANNON MUUTOKSET PAINOTETTIIN YHTEEN SELLAISIN PAINOIN, JOTKA OSOITTIVAT TOIMIALAN OSUUTTA KO. TUOTERYHMÄN TUOTANNOSTA. ARVOSARJAT SOVITETTIIN YHTEEN PAINOTETUIN ARVONMUUTOKSIN JA MÄÄRÄSARJAT PAINOTETUIN VOLYYMINMUUTOKSIN.

KÄYTETTY KETJUTUS- JA SOVITUSMENETELMÄ JOHTI MM. MIESTEN JA NAISTEN ERI PUKINERYHMISSÄ V. 1954 - 1962 MELKOISESTI KORKEAMPIIN TUOTANTO- JA NÄIN OLLEN MYÖS KULUTUSLUKUIHIN KUIN MITÄ TILASTOSTA KERÄYT LUVUT OSOITTIVAT. SAMASTA SYYSTÄ NYT ESITETYT KULUTUSLUVUT POIKKEAVAT VUODEN 1966 TEVA-TUTKIMUKSEN KULUTUSLUVUISTA. SUORITETUT TESTAUKSET KUITENKIN TUKEVAT KÄYTETYN MENETELMÄN VALINTAA.

LASKELMISSA KÄYTETTIIN SAMOJA VÄLITYSPALKKIOPROSENTTEJA KUIN KANSANTALouden TILINPIDON KULUTUSLASKELMISSAKIN. ESIMERKIKSI VAATETUS-TAVAROILLE KÄYTETTIIN VÄLITYSPALKKIOPROSENTTINA 23.5 % TUOTANTOKUSTANNUSHINNASTA LASKETTUNA KOKO TARKASTELUKAUDEN AJAN. KAUPAN VÄLITYSPALKKIOIDEN LISÄKSI TUOTANTOKUSTANNUSHINTAISIIIN ARVOIHIN ON VIELÄ LISÄTTY LIIKEVAIHTOVERO SEN MUKAISENA KUIN SE KULLOINKIN ON OLLUT VOIMASSA.

TODELLISET VÄLITYSPALKKIOPROSENTIT SAATTAVAT OLLA JONKIN VERRAN KÄYTETTYJÄ KORKEAMPIA JA NE OVAT VOINEET VAIHDELLA MELKOISESTI TUOTTEITAIN. KEHITYSKUVAN KANNALTA EI KUITENKAAN OLE KOVIN MERKITYKSELLISTÄ, MITEN HYVIN KÄYTETTYJEN PROSENTTIEN SUURUUSLUOKKA VASTAA TODELLISTA.

SEN SIJAAN OLISI TÄRKEÄÄ, ETTÄ OLETUS PALKKIOPROSENTTIEN MUUTTUMAT-
TOMUUDESTA AJASSA VASTAISI MYÖS LIKIPITÄEN TODELLISUUTTA, SILLÄ MUU-
TOIN KULUTUSSARJOJEN KEHITYS MUODOSTUU HARHAISEKSI.

RIITTÄVÄN HOMOGEENISIKSI KATSOTUILLE VAATETUSTAVARARYHMILLE ESITE-
TÄÄN VOLYYMISARJOJEN OHELLA KULUTUS MYÖS FYYSISINÄ MÄÄRINÄ, TOISIN
SANOEN TUHANSINA KAPPALEINA TAI PAREINA. JOS MÄÄRÄSARJAT OVAT OSOIT-
TANEET HITAMPAA KASVUA KUIN VOLYYMISARJAT, MERKITSEE SE SITÄ, ETTÄ
KULUTTAJAT OVAT SIIRTYNEET PAINAVAMPIIN JA/TAI LAADULLISESTI PAREM-
PIIN VAATETUSTAVAROIHIN. MÄÄRÄSARJAT VUOSILTA 1954 - 1969 ON ESITET-
TY LIITTEESSÄ 3.

2.2. KULUTUKSEN RAKENNE JA KEHITYS V. 1954 - 1970

KULUTTAJAT KÄYTTIVÄT V. 1970 TEVA-TAVAROIDEN OSTOIHIN MILTEI 2 MRD.
MK. VAATEHANKINTOIHIN KULUI NÄISTÄ MILTEI 1.7 MRD. MK JA KODINSISUS-
TUSTEKSTIILEIHIN VAJAAT 300 MILJ. MK. VUONNA 1970 OSTETTIIN MAASSAM-
ME PÄÄLLYSVAATTEITA RUNSAALLA MILJARDILLA MARKALLA. KULUTTAJAT KÄYT-
TIVÄT NÄIN OLLEN PÄÄLLYSVAATTEIDEN OSTOIHIN YLI PUOLET TEVA-TAVAROI-
HIN KÄYTTÄMISTÄÄN VAROISTA. ALUSVAATTEITA KULUTETTIIN V. 1970 N. 340
MILJ. MARKAN ARVOSTA JA MUITA VAATTEITA JA VAATETUSTARVIKKEITA N.
300 MILJ. MARKAN ARVOSTA.

LIITTEESTÄ 1 ILMENEE TEVA-TAVAROIDEN KULUTUKSEN ARVON TUOTERYHMITTÄI-
NEN KEHITYS KÄYVIN HINNOIN V. 1954 - 1970. SEN AVULLA VOIDAAN TEHDÄ
SEURAAVANLAISIA HAVAINTOJA TEVA-TAVAROIDEN KULUTUKSEN SISÄISISTÄ RA-
KENNEMUUTOKSISTA TARKASTELUKAUDEN AIKANA. SUHTEELLISTA OSUUTTAAN VOI-
MAKKAIMMIN LISÄNNYT RYHMÄ ON KODINSISUSTUSTEKSTITIT, JONKA OSUUS
KOKO TEVA-KULUTUKSETA ON KASVANUT VUODEN 1954 5 %:STA 16 %:IIN V.
1970. PÄÄLLYSVAATTEIDEN KULUTUSOSUUS ON KASVANUT RUNSAAT 10

%-YKSIKÖÄ OLLEN NYKYISIN YLI 50 %. VASTAAVASTI MUUN VAATETUKSEN JA VAATETUSTARVIKKEIDEN OSUUS ON SUPISTUNUT 36 %:STA 14 %:IIN. NÄMÄ LUVUT HEIJASTAVAT SITÄ, ETTÄ KULUTTAJAT OVAT YHÄ ENENEVÄSSÄ MÄÄRIN SIIRTYNEET TEHDASVALMISTEISTEN VAATTEIDEN KÄYTTÖÖN.

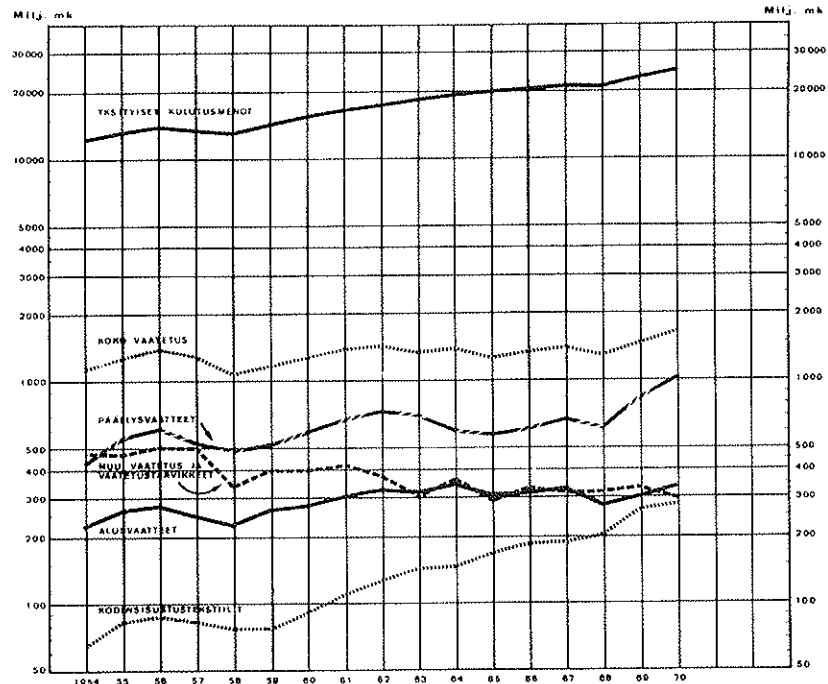
NAISTEN PUKINEIDEN KULUTUS OLI MILTEI KOKO TARKASTELUKAUDEN AJAN MIESTEN PUKINEIDEN KULUTUKSEN KANSSA SAMANSUURUINEN TAI HIEMAN SITÄ ALEMPI. VASTA V. 1967 - 1968 NAISTEN PUKINEIDEN KULUTUS ON MERKITTÄVÄSTI OHITTANUT MIESTEN PUKINEIDEN KULUTUKSEN JA OLI V. 1970 VIIMEKSI MAINITTUUN VERRATTUNA JO LÄHES PUOLITOISTAKERTAINEN. VUONNA 1970 OSTETTIIN NAISTEN PUKINEITA 320 MILJ. MARKALLA JA MIESTEN PUKINEITA 225 MILJ. MARKALLA. TÄMÄ KEHITYSKUVA LIENEE KUITENKIN OSAKSI HARHAINEN VARSINKIN TARKASTELUKAUDEN ALKUPUOLELLA, SILLÄ KO. RYHMISTÄ PUUTTUU KOTONA VALMISTETTUIEN JA OMPELIJOIDEN VALMISTAMIEN VAATTEIDEN ARVO. NÄISTÄ ILMEISESTI SUURIN OSA ON OLLUT NAISTEN JA LASTEN VAATTEITA. ITSEVALMISTETTUIEN JA TEETETTYJEN VAATTEIDEN ARVO ON SISÄLLYTETTY KULUTUKSEEN VAATETUSTARVIKKEINA, TS. KANKAINA, LANKOINA JNE.

KOKO VAATETUS

LIITTEESSÄ 2 ON ESITETTY TEVA-TAVAROIDEN KOTIMAISEN KULUTUKSEN VOLYYMI V. 1954 - 1970 TUOTERYHMITÄIN. KUNKIN TUOTERYHMÄN KULUTUKSEN VOLYYMIN KEHITYKSESTÄ ESITETÄÄN LISÄKSI 7. LUVUSSA KUVIO ENNUSTEEN ESITTELYN YHTEYDESSÄ. KUVIOSSA 1 SIVULLA 21 ESITETÄÄN TEVA-TUOTTEIDEN PÄÄRYHMIEN JA KOKONAISKULUTUSMENOJEN VOLYYMIN KEHITYS V. 1954 - 1970 SAMASSA KUVIOSSA.

KUTEN KUVIOISTA 1 JA 4 SEKÄ LIITTEESTÄ 2 HAVAITAAN VAATETUSKYSYNNÄLLE ON V. 1954 - 1970 OLLUT OMINAISTA AALTOMAISET, VARSIN VOIMAKKAAT VAIHTELUT. VAATTEIDEN VAPAUDUTTUA LIIKEVAIHTOVEROSTA MARRASKUUSSA

KUVIO 1. TEVA-TAVAROIDEN PÄÄRYHMIEN KULUTUKSEN VOLYYMIN JA YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN VOLYYMIN KEHITYS V. 1954 - 1970, MILJ. MK

v. 1954 laskivat niiden hinnat muiden tavaroiden keskimääräisiin hintoihin nähden voimakkaasti. Tämä suhteellisten hintojen lasku sekä pula- ja säännöstelyaikana patoutuneen vaatetuksen kysynnän purkautuminen aiheuttivat erittäin voimakkaan vaatetuksen kysynnän kasvun parina seuraavana vuonna. Vuonna 1956 vaatetuksen kysyntä saavuttikin niin korkean tason, että se ylitettiin varsinaisesti vasta seuraavan huipun aikana v. 1961 - 1962.

Kansantalous koki v. 1957 - 1958 koko sodanjälkeisen ajan pahimman laskukauden. Kun kuluttajat olivat juuri ennättäneet täydentää vaatevarastonsa, oli luonnollista, että yleisen taloudellisen aktiiviteetin heikkeneminen heijastui voimakkaasti TEVA-kysyntään. TEVA-kysyntä laski laman aikana melkein neljänneksellä.

BRUTTOKANSANTUOTTEEN KASVUVAUHDIN NOPEUTUMISEN MYÖTÄ MYÖS TEVA-kysyntä kasvoi v. 1959 - 1962 voimakkaasti. Vuosina 1963 - 1965,

VÄLIVUOTTA LUKUUN OTTAMATTA, VAATETUKSEN KYSYNTÄ KUITENKIN JÄLLEEN LASKI. SYINÄ LIENEVÄT OLLEET TUOLLOIN VOIMISTUNEET KOTITALOUKSIEN ISOJEN KESTÄVIEN KULUTUSTAVAROIDEN HANKINNAT SEKÄ V. 1964 TOIMEENPANTU LIIKEVAIHTOVERON UUDISTUS, MIKÄ NOSTI TEVA-TAVAROIDEN SUHTEELLISIA HINTOJA.

VUODEN 1966 JÄLKEEN, LYHYTTÄ VUODEN 1968 LASKUSUHDANNEITTA LUKUUN OTTAMATTA, VAATETUKSEN KYSYNNÄN KASVU ON PYSYTELLYT KORKEANA. KUITENKIN VARSINAISESTI VASTA V. 1969 OHITETTIIN HUIPPUVUODEN 1962 VAATETUKSEN KYSYNNÄN TASO. VUONNA 1970 VAATTEIDEN KYSYNTÄ OLI VARSIN VILKASTA. VUODEN 1971 ENNAKKOTIETOJEN MUKAAN VAATETUKSEN KULUTUS OLISI LASKENUT 0.4 % EDELLISEN VUODEN KORKEALTA TASOLTA.

JOS JÄTETÄÄN VAATETUSKYSYNNÄN VAIHTELUT HUOMIOTTA JA TARKASTEELLAAN VAIN KESKIMÄÄRÄISIÄ KASVUPROSENTTEJA, VOIDAAN VAATETUKSEN KYSYNNÄN TODETA V. 1954 - 1970 KASVANEEN KESKIMÄÄRIN 2.6 % VUODESSA¹⁾. TARKASTELUKAUDEN VIIMEISEN KYMMENVUOTISKAUDEN AIKANA VASTAAVA KASVU OLI KESKIMÄÄRIN JONKIN VERRAN NOPEAMPAA. LUKUIHIN VAIKUTTAVAT KUITENKIN MERKITTÄVÄSTI PARIN VIIMEISEN VUODEN POIKKEUKSELLISEN KORKEA KULUTUKSEN TASO. TRENDISTÄ LASKETTU KULUTUKSEN VOLYYMIN KASVU OLI V. 1961 - 1970 VAIN 1.4 % VUOTTA KOHTI.

VUOSIEN 1954 - 1970 AIKASARJA-AINEISTOSTA ARVIOITIIN KOKO VAATETUKSEN KULUTUKSEN VOLYYMILLE 0.25 SUURUINEN JOUSTO YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN VOLYYMIN SUHTEEN. MUISSA TUTKIMUKSISSA ON SAATU SAMANTAPaisia JOUSTOARVIOITA²⁾. ARVIOITU JOUSTOKERROIN 0.25 VOIDAAN TULKITA

-
- 1) KESKIMÄÄRÄISET KASVUPROSENTIT ON LASKETTU KORONKORKOKAAVAA KÄYTTÄEN ALKU- JA LOPPUARVOJEN PERUSTEELLA ELLEI TOISIN SANOTA. LÄHINNA VUODEN 1970 POIKKEUKSELLISEN KORKEASTA KULUTUKSESTA JOHTUEN TRENDISTÄ LASKETTU KASVU ON YLEENSÄ JONKIN VERRAN MATALAMPI.
- 2) MARJOMAA ARVIOI VAATETUKSEN TUULOJOUSTOKSI 0.3 VUOSIEN 1948 - 1965 AINEISTOSTA. MARJOMAA: YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN RAKENNE JA KEHITYS SUOMESSA VUOSINA 1948 - 1965, HELSINKI 1969.

SITEN, ETTÄ YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN B PROSENTIN KASVU MERKITSEE VAATETUKSEN KULUTUKSEN VOLYYMIN KASVUA $0.25 \times B$ PROSENTILLA. ESIMERKIKSI YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN 4 %:N KASVU MERKITSEE VAATETUKSEN KULUTUKSEN KASVUA N. 1 %:LLA. JOS JOUSTOKERROIN OLISI OLLUT 2, NIIN KULUTUSMENOJEN 4 %:N KASVU OLISI MERKINNYT VAATETUKSEN KULUTUKSESSA 8 %:N KASVUA. MENNEEN KEHITYKSEN PERUSTEELLA ARVIOITU JOUSTOKERROIN KUVAA VARSIN HETEROGEEINISEN KULUTTAJAJOUKON KESKIMÄÄRÄISTÄ KÄYTTÄYTYMISTÄ PITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ, JONKA KULUESSA ON TAPAHTUNUT VERRATEN SUURIA RAKENNEMUUTOKSIA. KESKIMÄÄRÄISEN KULUTTAJAN KÄYTTÄYTYMINEN SAATTA TULEVAISUUDESSA MUUTTUA, JOLLOIN JOUSTOKERTOIMETKIN VASTAANVASTI MUUTTUVAT.

VAATETUKSEN ALARYHMÄT

SEURAAVASSA TARKASTELLAAN LÄHINNÄ KESKIMÄÄRÄISTEN VUOSITTAISTEN KASVUPROSENTTIEN JA JOUSTOKERTOIMIEN AVULLA VAATETUKSEN ALARYHMIEN KULUTUKSEN VOLYYMISARJOJEN KEHITYSTÄ V. 1954 - 1970. ARVIOIDUT KASVUPROSENTIT JA JOUSTOKERTOIMET ON ESITETTY TAULUKOSSA 4 SIVULLA 75.

PÄÄLLYSVAATTEET

PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNTÄÄ OVAT SÄVYTTÄNEET JOPA KOKO VAATETUKSEN KYSYNTÄÄ VOIMAKKAAMMAT VAIHTELUT. TÄMÄN TAKIA KESKIMÄÄRÄISTEN KASVUPROSENTTIEN LASKEMINEN EI OLE TARKOITUKSENMUKAISTA KUIN KOKO TARKASTELUAJANJAKSON V. 1954 - 1970 AJALTA. PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNTÄ ON V. 1970 RAHASSA MITATTUNA KASVANUT VUODEN 1954 435 MILJ. MARKASTA RUNSAASEEN 1 036 MILJ. MARKKAAN V. 1970 ELI MILTEI 2.4 KERTAISEKSI. KUUSIKYMMENLUVULLA KYSYNTÄ KASVOI HIEMAN VOIMAKKAAMMIN KUIN VIISIKYMMENLUVUN LOPPUPUOLELLA. SEURAAVASSA ASETELMASSA ESITETÄÄN

PÄÄLLYSVAATTEIDEN TÄRKEIMPIEN ALARYHMIEN KESKIMÄÄRÄINEN KASVU V.
1954 - 1970:

	%
KAIKKI PÄÄLLYSVAATTEET	5.6
- MIESTEN PUKINEET	2.9
- NAISTEN PUKINEET	6.9
- ULKOILU- YM. PUKINEET	7.2
- KÄSINEET, HUIVIT, PÄÄHINEET	3.8

KOKO PÄÄLLYSVAATTEIDEN RYHMÄLLE EI SAATU LUOTETTAVAA JOUSTOARVIOTA
JOHTUEN LÄHINNÄ KO. RYHMÄN VARSIN HETEROGEEENISESTA KOOSTUMUKSESTA.

MIESTEN PUKINEET

MIESTEN PUKINEIDEN KULUTUKSEN VAIHTELUT OVAT NOUDATTANEET PÄÄPIIR-
TEISSÄÄN PÄÄLLYSVAATTEIDEN KULUTUKSEN VAIHTELUITA JA NÄIN OLLEN OVAT
OLLEET VARSIN SUURIA. ARVIOITU KULUTUKSEN VOLYYMIN JOUSTO YKSITYIS-
TEN KULUTUSMENOJEN VOLYYMIN SUHTEEN¹⁾ OLI 0.4 ELI JONKIN VERRAN KOR-
KEAMPI KUIN KOKO VAATETUKSEN AIKASARJAJOUSTO. MIESTEN PUKINEIDEN ERI
TUOTERYHMISSÄ KESKIMÄÄRÄISET KASVUPROSENTIT MUODOSTUIVAT V. 1954 -
1970 SEURAAVIKSI:

	%
MIESTEN PUKINEET YHTEENSÄ	2.9
- PÄÄLLYSTAKIT	-1.7
- PUVUT	1.8
- IRTOTAKIT JA -HOUSUT	6.2

1) VIIMEKSI MAINITUN SUHTEEN AIKASARJA-AINEISTOSTA LASKETTUJA JOUS-
TOKERTOIMIA NIMITETÄÄN SEURAAVASSA LYHYESTI JOUSTOIKSI TAI JOS
SELVYYS VAATII AIKASARJAJOUSTOIKSI.

PÄÄLLYSTAKKIEN KYSYNNÄSSÄ ON ILMENNYT KOKO TARKASTELUKAUDEN AJAN ERITTÄIN SUURIA VAIHTELUJA. SEN SIJAAN PUKUJEN SEKÄ IRTOTAKKIEN JA -HOUSUJEN KYSYNNÄN VAIHTELUT OVAT TARKASTELUAJAN LOPPUPUOLELLA JONKIN VERRAN VAIMENTUNEET.

IRTOTAKKIEN JA -HOUSUJEN JOUSTOKSI SAATIIN 1.3. AIKASARJOJEN TARKASTELU SEN SIJAAN OSOITTI, ETTÄ MIESTEN PUKUJEN KYSYNTÄ ON TARKASTELUKAUDEN AIKANA KEHITTYNUT LÄHES RIIPPUMATTOMASTI YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN VAIHTELUISTA. PÄÄLLYSTAKKIEN KULUTUKSEN VOLYYMIN JOUSTOARVIOKSI SAATIIN -0.8, MUTTA MÄÄRÄSARJASTA ARVIOITU JOUSTO OLI +0.4. TÄMÄ ERO KUVASTAA TARKASTELUKAUDEN AIKANA TAPAHTUNUTTA SIIRTYMISTÄ KEVYEMPIEN JA/TAI LAADULLISESTI HEIKOMPIEN PÄÄLLYSTAKKIEN KÄYTTÖÖN.

NAISTEN PUKINEET

VUODEN 1962 KYSYNTÄHUIPUN JÄLKEEN NAISTEN PUKINEIDEN KYSYNTÄ JONKIN VERRAN LASKI VUOTEEN 1965 ASTI, JOLLOIN TAPAHTUI KÄÄNNE UUTEEN NOUSUUN. KASVU KIIHTYI KUUSIKYMMENLUVUN LOPPUPUOLELLA OLLEN ENNÄTYKSELLISTÄ V. 1970. JOUSTOARVIOKSI SAATIIN 1.2, MITÄ VOIDAAN PITÄÄ SUHTEELLISEN LUOTETTAVANA. NAISTEN PUKINEIDEN KULUTUKSEN VOLYYMIN KESKIMÄÄRÄINEN VUOSIKASVU OLI V. 1954 - 1970 SEURAAVA:

	%
NAISTEN PUKINEET YHTEENSÄ	6.9
- PÄÄLLYSTAKIT	3.8
- PUVUT JA LENINGIT	11.1
- HAMEET, KANGASPUSEROT JA -TAKIT	7.5

KAIKKIEN ALARYHMIEN KYSYNNÄN KEHITYKSESSÄ ON ILMENNYT SUURIA VAIHTELUITA, MUTTA ERITYISEN SUURIA VAIHTELUT OVAT OLLEET HAMEIDEN, KANGASPUSEROIDEN JA -TAKKIEN RYHMÄSSÄ. MUODIN VAIHTELUT LIENEVÄT

Aiheuttaneet melkoisen osan havaituista vaihteluista. Puvuille ja leningeille arvioitiin koko vaatepuksen alaryhmiä korkein aikasarjajousto eli 2.2. Hameiden, kangaspuseroiden ja -takkiin joustoksi saatiin 1.0. Päälystakeille saatiin tämän ryhmän alhaisin joustoarvio 0.3. Vastaville määräsarjoille saatiin hieman pienempiä joustoja, mikä kuvastaa tehdasvalmisteisten vaatteiden laatutason kohoamista.

ULKOILU- YM. PUKINEET

Ulkoilu- ym. pukineet ovat koostumuksestaan verraten sekalainen ryhmä. Niihin on luettu työ- ja suojapuvut, nahka-, turkisnahka-, kumi- ja muovivaatteet sekä muut ulkoilu- ym. pukineet. Vuoden 1958 jälkeen tämän ryhmän kulutuksen volyymi on vähäistä vuoden 1968 taantumaa lukuun ottamatta kasvanut verraten tasaisesti. Keskimääräiset vuosittaiset kasvuprosentit v. 1954 - 1970 olivat seuraavat:

	%
KAIKKI ULKOILU- YM. PUKINEET	7.2
- TYÖ- JA SUOJAPUVUT	4.5
- NAHKA-, TURKISNAHKA-, KUMI- JA MUOVIVAATTEET	5.3
- MUUT ULKOILU- YM. PUKINEET	8.1

Alaryhmien kysynnän vaihtelut ovat yleensä olleet jyrkempiä kuin koko ryhmän. Pääryhmän jousto arvioitiin 1.3:ksi. Nahka- ym. vaatteiden jousto lienee ollut yhden paikkeilla ja työ- ja suojapukujen 0.4.

Muiden ulkoilu- ym. pukineiden alaryhmille ei ole mielekästä esittää keskimääräisiä kasvuprosentteja eikä joustokertoimia lähinnä käytettävissä olleiden aikasarjojen lyhyiden (v. 1963-1970) vuoksi.

KÄSINEET, HUIVIT JA PÄÄHINEET

TÄMÄ RYHMÄ MUODOSTAA TEVA-KULUTUKSEN KOKONAISKUVASSA VARSIN PIENEN OSAN. PÄÄHINEIDEN KULUTUKSEN VOLYYMIN KESKIMÄÄRÄINEN VUOSIKASVU ON OLLUT TARKASTELUKAUDELLA N. 4 % JA KÄSINEIDEN PROSENTTIYKSIKÖN VERRAN PIENEMPI. ARVIOIDUT JOUSTOT OVAT 0.4 SUURUUSLUOKKAA.

ALUSVAATTEET

ALUSVAATTEIDEN KYSYNTÄ ON TARKASTELUAJANJAKSONA KASVANUT SELVÄSTI HITAAMMIN KUIN PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNTÄ. VUOSINA 1954 - 1970 KULUTUKSEN VOLYYMIN KESKIMÄÄRÄINEN KASVU OLI ERI TUOTERYHMISSÄ SEURAAVA:

	%
ALUSVAATTEET YHTEENSÄ	2.7
- PAIDAT	6.2
- SUKAT JA SUKKAHOUSUT	3.3
- KORSETIT JA LIIVIT	4.2
- MUUT ALUSVAATTEET	-0.0

ALUSVAATTEIDEN PÄÄRYHMÄN KYSYNNÄN VAIHTELUT OVAT OLLEET PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNNÄN VAIHTELUIHIN VERRATTUINA HUOMATTAVASTI VAIMEAMPIA. KULUTUS KASVOI VUODEN 1958 LAMAN JÄLKEEN TASAISESTI VUOTEEN 1964 SAAKKA, JOLLOIN ALKOI 4 VUOTTA KESTÄNYT ALHAISEMMAN KYSYNNÄN KAUSI. VUONNA 1970 SAAVUTETTIIN KUITENKIN JO UUELLEEN VUODEN 1964 KYSYNNÄN TASO.

PAITTOJEN KYSYNTÄKEHITYKSEN HUIPPU AJOITTUI MYÖHÄISEMMÄKSI KUIN KOKO ALUSVAATTEIDEN KYSYNNÄN HUIPPU ELI VUOTEEN 1967. PAITTOJEN JOUSTOKSI ARVIOITIIN 1.3.

SUKKIEEN JA SUKKAHOUSUJEN KYSYNTÄ OLI VARSIN SUURTA ELI N. 100 MILJ. MK VUODESSA V. 1962 - 1964, JOLTA TASOLTA KYSYNTÄ PUTOSI JONKIN VERRAN VUOTEEN 1966 MENNESSÄ. TUOLLOIN ALKOI KYSYNNÄN UUSI VOIMAKAS NOUSU SUKKAHOUSUJEN SYRJÄYTTÄESSÄ VERRATEN LYHYESSÄ AJASSA SUKAT NAISTEN VAATETUKSESSA. SUKKAHOUSUJEN KYSYNNÄN RÄJÄHDYSMÄINEN KASVU NOSTI KOKO RYHMÄN KYSYNNÄN NOPEASTI ENNEN NÄKEMÄTTÖMÄN KORKEALLE.

KORSETTIEEN JA LIIVIEEN KYSYNTÄ KASVOI VUODESTA 1954 TASAISEN VOIMAKAASTI LUKUUN OTTAMATTA LAMAVUOTTA 1957 AINA VUOTEEN 1964 SAAKKA. TÄMÄN JÄLKEEN KYSYNNÄSSÄ TAPAHTUI VOIMAKAS SUPISTUMISVAIHE, MIKÄ ON PARINA VIIMEISENÄ TARKASTELUVUONNA OSOITTANUT PYSÄHTYMISEN MERKKEJÄ. KORSETTIEEN JA LIIVIEEN KYSYNNÄN ALENTUMISEEN VUODEN 1964 TASOLTA VAIKUTTI ENITEN LÄHINNÄ LIIVEJÄ KORVAAVIEEN SUKKAHOUSUJEN LÄPIMURTO. TAPAHTUNEIEEN RAKENNEMUUTOSTEN VUOKSIE EI SUKKIEEN JA SUKKAHOUSUJEN EIKÄ KORSETTIEEN JA LIIVIEEN KASVUPROSENTTEJÄ JA JOSTOKERTOIMIE VOIE PITTÄÄ HYVINÄ KYSYNNÄN KEHITYKSEN MITTAREINE.

MUIDEN ALUSVAATTEIEEN KYSYNTÄ ON PYSYTELLYT SUURINPIIRTEIE VAKIONA KOKO TARKASTELUKAUDEEN AJAN. VUOSINE 1958 - 1966 OLI LIEVÄ NOUSUVAIHE, MINKÄ JÄLKEEN KYSYNTÄ ON JONKIN VERRAN SUPISTUNUT.

MUU VAATETUS JA VAATETUSTARVIKKEET

MUU VAATETUS JA VAATETUSTARVIKKEET ON VAATETUKSEN KOLMAS PÄÄRYHMÄ. SEN KYSYNNÄN KEHITYS ON KOKO TARKASTELUKAUDEEN AJAN OLLUT LASKEVA. VUOSINE 1954 - 1970 KEHITTYI ERI ALARYHMIEN KYSYNTÄ KESKIMÄÄRIN SEURAAVASTIE:

	%
MUU VAATETUS JA VAATETUSTARVIKKEET	-2.7
- TEOLLISTEN PIENYRITYSTEN TUOTTAMAT VAATTEET	-3.4
- PITOVAATEKANKAAT JA -NEULOKSET	-3.4
- LANGAT, PITSIT JA NAUHAT	-0.9

ERI TUOTERYHMIEN JOUSTOT ON KAIKKI ARVIOITU NEGATIIVISIKSI ARVIOIDEN VAIHDELLESSA -0.4:N JA -1.3:N VÄLILLÄ.

KODINSISUSTUSTEKSTIILIT

KODINSISUSTUSTEKSTIILIT OVAT TÄMÄN TUTKIMUKSEN TOINEN PÄÄRYHMÄ VAATETUKSEN OHELLA. NIIDEN KYSYNTÄ ON V. 1954 - 1970 KASVANUT ERITTÄIN VOIMAKKAASTI ELI YLI NELINKERTAISEKSI. KYSYNNÄN KASVU ON OLLUT LISÄKSI SUHTEELLISEN TASAISTA. KESKIMÄÄRÄISET KASVUPROSENTIT OLIVAT SEURAAVAT:

	%
KAIKKI KODINSISUSTUSTEKSTIILIT	9.6
- MATOT	7.0
- MUUT KODINSISUSTUSTEKSTIILIT	11.2

KOKO RYHMÄN KULUTUKSEN VOLYYMIN JOUSTO ON OLLUT 1.1. MATTOJEN OSALTA VASTAAVA TUNNUSLUKU ON OLLUT 1.6. NÄMÄ KORKEAT YKKÖSTÄ SUUREMMAT JOUSTOT KUVASTAVAT KYSYMYKSESSÄ OLEVIENTEVA-TUOTTEIDEN KYSYNNÄN VOIMAKASTA KASVUA TARKASTELUAJANJAKSON KULUESSA. ARVIOIDUT JOUSTOT OVAT SOPUSOINNUSMUISSA TUTKIMUKSISSA SAATUJEN MUIDEN KODINSISUSTUSTAVAROIDEN JOUSTOJEN KANSSA.

2.3. VUODEN 1966 TEVA-TUTKIMUKSEN ENNUSTEIDEN JÄLKITARKASTELUA

TÄTÄ TUTKIMUSTA VARTEN KERÄTTY AINEISTO ANTAA MAHDOLLISUUDEN TARKASTELLA, MITEN VUODEN 1966 TEVA-TUTKIMUKSEN KYSYNTÄENNUSTE ON TOTEUTUNUT. SEURAAVASSA ASETELMASSA ESITETÄÄN KESKEISTEN RYHMIEN OSALTA TEVA-TUOTTEIDEN KULUTUKSEN VOLYYMIN ENNUSTETUT JA TOTEUTUNEET KESKIMÄÄRISET VUOSIKASVUPROSENTIT.

	KESKIMÄÄRÄINEN VUOSIKASVU v. 1963 - 1970, %	
	ENNUSTE	TOTEUTUNUT
VAATETUS YHTEENSÄ	4	3.5
SIITÄ:		
- MIESTEN PUKINEET	4	2.4
- NAISTEN PUKINEET	4.5	7.3
- PAIDAT, LIIVIT, LAKIT JA SUKAT	5.5	2.6

KUTEN ASETELMASTA NÄKYÄÄ, ON KOKO VAATETUSTA KOSKEVA ENNUSTE OSUNUT MELKO HYVIN PAIKALLEEN. SEN SIJAAN TUOTERYHMITÄIN ON HAVAITTAVISSA MELKOISIA EROJA ENNUSTETUN JA TOTEUTUNEEN KEHITYKSEN VÄLILLÄ. KOKO VAATETUSTA KOSKEVAN ENNUSTEEN TOTEUTUMISTA ON KUITENKIN MERKITTÄVÄS-
TI EDESÄUTTANUT VUODEN 1970 POIKKEUKSELLISEN KORKEA KYSYNTÄ, MITÄ ILMAN ENNUSTE OLISI OSOITTAUTUNUT SELVÄSTI LIIAN OPTIMISTISEKSI.

MUIDEN KUIN ASETELMASSA ESITETTYJEN TEKSTIILIJEN JA VAATTEIDEN PÄÄRYHMIEN OSALTA VERTAILUA EI OLE VOITU MIELEKKÄÄSTI SUORITTAÄ TAPAHTUNEIDEN TILASTOMUUTOSTEN VUOKSI.

HAVAITTUVIEN ENNUSTEVIKHEIDEN SYISTÄ VOIDAAN ESITTÄÄ SEURAAVANLAISIA NÄKÖKOHTIA. VUODEN 1966 TEVA-TUTKIMUKSESSA ON ENNUSTEEN POHJANA KÄYTETTY VERRATTAIN MEKAANISESTI MENNEESTÄ KEHITYKSESTÄ ARVIOITTUJA

AIKASARJAJOUSTOJA. TÄLLAINEN MENETTELY EDellyttää TEVA-TAVAROIDEN KYSYNNÄN KASVAVAN VERRATEN TASAISELLA NOPEUDELLA, KUN SUHDANNE- JA SATUNNAISVAIHTELUT ON ELIMINOITU. KUITENKIN KEHITYKSESSÄ ON TAPAHTUNUT JA TULEE ILMEISESTI TAPAHTUMAAN RAKENNEMUUTOSTEN VAIKUTUKSESTA VERRATTAIN NOPEITAKIN SUUNNANMUUTOKSIA. SUURIMMAT ENNUSTEVIIRHEET SUORITETUN TARKASTELUN MUKAAN SATTUIVAT JUURI SELLAISTEN TUOTERYHMIEN KOHDALLE, JOIDEN KEHITYS ENNUSTEAJANJAKSOLLA EI OLLUT SUORAVIIVAISTA JATKOA AIKAISEMMLLE KEHITYKSELLE. ESIMERKIKSI SUKKIEN (JOIHIN OLI ILMEISESTI SISÄLLYTETTY SILLOISET VÄHÄISET SUKKAHOUSUT) AIKASARJAN KEHITYS ENNUSTETTIIN LIIAN PIENEKSI, KUN TAAS KORSETTIEN JA LIIVIEN KYSYNNÄN KEHITYS SELVÄSTI YLIARVOITIIN.

SUURI OSA VUODEN 1966 TEVA-TUTKIMUKSEN ENNUSTEISTA TOTEUTUI KUITENKIN TYYDYTTÄVÄLLÄ TARKKUUDELLA SIKÄLI KUIN TILASTOMUUTOSTEN JÄLKEEN ASIAA ON ENÄÄ OLLUT MAHDOLLISTA TARKISTAA.

3. TEVA-TAVAROIDEN KULUTUS SUOMESSA KOTITALOUSTIEDUSTELUN MUKAAN V. 1966

KUTEN EDellisessä luvussa todettiin, ei tekstiili- ja vaateustavaroiden kulutuksesta ole saatavissa suoraan tietoja vuosittain, joten kulutus on arvioitu tarjontatiedoista käsin. Muutamien vuosien väliajoin on maassamme kuitenkin suoritettu kotitaloustiedusteluja, joiden yhteydessä on kotitalouksilta tiedusteltu niiden menoja erityyppisiin kulutushyödykkeisiin. Viimeisin tällainen kotitaloustiedustelu, josta tiedot on käytettävissä, koskee vuotta 1966¹⁾. Vuoden 1971 tiedustelusta ovat ennakkotiedot saatavissa aikaisintaan vasta v. 1973.

Vuoden 1966 kotitaloustiedustelussa selvitettiin kaikkiaan n. 4 800 otannalla poimitun ruokakunnan tulot, kulutusmenot ja säästäminen. Aikaisemmista kulutustutkimuksista poiketen vuoden 1966 tutkimus kohdistui sekä asutuskeskuksiin että maaseutuun ja koski kaikkia väestöryhmiä. Tiedot kerättiin yhdistettyä tilinpito- ja haastattelumenetelmää käyttäen. Tiedustelun tutkimusyksikkönä oli ruokakunta, jonka pääsääntöisesti muodostivat kaikki ne henkilöt, jotka asuivat yhdessä tai joilla oli kokonaan tai osittain yhteinen ruokatalous. Vaikka mainittu tutkimus koski vain yhtä vuotta, antaa se kuitenkin

---

1) Vuoden 1966 kotitaloustiedustelua koskevat tiedot ovat vielä ennakkotietoja, joita on julkaistu tilastokeskuksen tilastotiedotussarjassa. Lopulliset tulokset julkaistaneen lähiaikoina.

TÄMÄN TUTKIMUKSEN TAVOITTEIDEN KANNALTA ARVOKASTA POIKKILEIKKAUSTIETOA VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNNÄN RAKENTEESTA JA OMINAISPIIRTEISTÄ. SEURAAVASSA TARKASTEELLAAN LÄHEMMIN, MITEN VAATETUSMENOT VAIHTELEVAT ERI TULOLUOKKIIN KUULUVISSA RUOKAKUNNISSA, ERI VÄESTÖRYHMIIN KUULUVISSA RUOKAKUNNISSA, ERI ASUINALUEIDEN RUOKAKUNNISSA SEKÄ ERI ELINVAIHEISSA OLEVISSA RUOKAKUNNISSA.

TÄTÄ ENNEN LIENEE KUITENKIN SYYTÄ HIEMAN VERRATA KOTITALOUSTIEDUSTELUN AINEISTON AVULLA SAATUA KUVAA TEVA-TAVAROIDEN KULUTUKSESTA V. 1966 AIKASARJA-AINEISTON ANTAMAAN KUVAAN SAMALTA VUODELTA. KOKO VAATETUKSEN OSALTA VOI TODETA, ETTÄ NÄMÄ KAHTA ERI TIETÄ SAADUT KULUTUSARVIOT OVAT VARSIN YHTÄPITÄVIÄ, SILLÄ AIKASARJA-ARVIO JÄÄ VAIN NOIN KOLME PROSENTTIA PIENEMMÄKSI KUIN KOTITALOUSTIEDUSTELUN MUKAINEN ARVIO. KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN OSALTA SEN SIJAAN ARVIOT POIKKEAVAT SELVÄSTI TOISISTAAN, SILLÄ AIKASARJA-AINEISTO ANTAA MILTEI NELJÄNNEKSEN SUUREMMAN KULUTUKSEN KUIN KOTITALOUSTIEDUSTELU. VAIKKA KOKO VAATETUKSEN OSALTA ARVIOT OVAT LÄHES YHTÄ SUURET, NIIN TUOTERYHMITÄIN NE POIKKEAVAT ERÄISSÄ TAPAUKSISSA HYVINKIN PALJON TOISISTAAN.

ERÄÄNÄ KÄSITTEELLISENÄ ERONA AIKASARJA-AINEISTON JA KOTITALOUSTIEDUSTELUN VÄLILLÄ MAINITTAKOON TEOLLISTEN PIENYRITYSTEN TUOTTAMAT VAATTEET, JOTKA AIKASARJA-AINEISTOSSA KÄSITELLÄÄN YHTENÄ ERÄNÄ, MUTTA JOTKA KOTITALOUSTIEDUSTELUSSA SISÄLTYVÄT ERI TUOTERYHMIIN. TÄMÄ SELITTÄÄ KUITENKIN VARSIN VÄHÄISEN OSAN KO. KULUTUSARVIOIDEN EROISTA. POHTIMATTA TARKEMMIN NÄIDEN EROAVAISUUKSIEN SYITÄ VIITATAAN VAIN NIIHIN VIRHEMAHDOLLISUUKSIIN, MITÄ AIKASARJA-ARVIOIHIN SAATTAAN MM. VARASTOJEN MUUTOSTIETOJEN PUUTTUMISEN VUOKSI LIITTYÄ, JA MITÄ TOISAALTA KOTITALOUSTIEDUSTELUN TULOSSIIN SAATTAAN SEN LUONTEESTA JOHTUEN SISÄLTYÄ.

3.1. KULUTUS TULOLUOKITTAIN

KOTITALOUSTIEDUSTELUN MUKAAN KOTITALOUDET KÄYTTIVÄT V. 1966 VAATE-
TUKSEEN JA JALKINEISIIN KESKIMÄÄRIN VAJAAT 1 100 MK RUOKAKUNTA-
KOHDEN. TÄMÄN MENON SUURUUS VAIHTELI KUITENKIN MELKOISESTI RUOKAKUN-
NITTAIN NIIDEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIEN TULOJEN MUKAAN. MITÄ SUUREMMAT
OLIVAT RUOKAKUNNAN TULOT, SITÄ SUUREMMAT OLIVAT VAATTEIDEN JA JALKI-
NEIDEN OSTOT.

VUONNA 1966 OLIVAT VAATETUS- JA JALKINEMENOT RUOKAKUNTA KOHTI ERI
TULOLUOKKIEN OSALTA SEURAAVAT:

RUOKAKUNNAN KÄYTETTÄ- VISSÄ OLEVA VUOSITULO	MK/RUOKAKUNTA	% KOKO KULU- TUKSESTA
- 6 000	378	7.8
6 001 - 10 000	733	9.0
10 001 - 14 000	1 093	9.5
14 001 - 24 000	1 699	10.3
24 002 -	2 721	10.3
KAIKKI RUOKAKUNNAT	1 071	9.7

KUTEN ASETELMASTA ILMENEE, RIIPPUU VAATETUS- JA JALKINEMENOJEN SUU-
RUUS SELVÄSTI TULOJEN SUURUDESTA. KUN ALIMMASSA TULOLUOKASSA MENOT
OLIVAT VAJAAT 400 MK, NIIN YLIMMÄSSÄ TULOLUOKASSA NE OLIVAT PERÄTI
RUNSAAT 2 700 MK ELI YLI SEITSEMÄNKERTAISET ALIMPAAN TULOLUOKKAAN
VERRATTUNA. ASETELMASTA ILMENEE MYÖS, ETTÄ TULOJEN KASVAESSA EI PEL-
KÄSTÄÄN VAATETUS- JA JALKINEMENOJEN MARKKANÄÄRÄINEN ARVO NOUSE, VAAN
MYÖS NIIDEN OSUUS KAIKISTA KULUTUSMENOISTA KASVAA. VAATETUS- JA
JALKINEMENOJEN OSUUS KAIKISTA KULUTUSMENOISTA OLI KESKIMÄÄRIN 9.7 %.
ALIMMASSA TULOLUOKASSA SE OLI VAIN 7.8 %, KUN TAAS KAHDEN YLIMMÄS-
SÄ SE NOUSI 10.3 %:IIN.

SE, ETTÄ TULOJEN NOUSTESSA VAATETUS- JA JALKINEMENOT NOUSEVAT NOPEAMMIN KUIN KOKONAISKULUTUSMENOT, VIITTAÄ SIIHEN, ETTÄ VAATETUS- JA JALKINEMENOJEN JOUSTO KOKONAISKULUTUSMENOJEN SUHTEEN ON YLI YHDEN. NIINPÄ ARVIOITAESSA KULUTUSMENOJOUSTOT KOTITALOUSTIEDUSTELUN TIETOJEN PERUSTEELLA ERI TEVA-TAVARARYHMILLE SAATIIN KOKO VAATETUKSEN KULUTUSMENOJOUSTOKSI 1.22 JA KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN 1.36. YLEMMÄT TULOLUOKAT OVAT SIIS KÄYTTÄNEET TULOISTAAN SUHTEELLISESTIKIN ENEMMÄN TEVA-TAVAROIHIN KUIN ALEMMAT TULOLUOKAT. NÄMÄ POIKKILEIKKAUSJOUSTOT POIKKEAVAT MELKOISESTI VASTAAVISTA AIKASARJOISTA ARVIOIDUITA JOUSTOISTA, JOTKA OLIVAT 0.25 KOKO VAATETUKSELLE JA 2.2 KODINSISUSTUSTEKSTIILEILLE. KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN JOUSTOT SENTÄÄN OVAT MOLEMMAT YKKÖSTÄ SUUREMPIA, KUN SEN SIJAAN KOKO VAATETUKSEN OSALTA NE OVAT YKKÖSEN ERI PUOLELLA.

ARVIOIDUT AIKASARJA- JA POIKKILEIKKAUSJOUSTOT EIVÄT KUITENKAAN VÄLTÄMÄTTÄ OLE RISTIRIIDASSA KESKENÄÄN, SILLÄ NE OVAT KÄSITTEELLISESTI ERI ASIOITA¹⁾. TYYDYTTÄKÖÖN TÄSSÄ VAIN TOTEAMAAN, ETTÄ MAASSAMME ON ERI YHTEYKSISSÄ SAATU AIKASARJOISTA VAATETUSMENOILLE ALHAINEN TULOJOUSTO, KUN TAAS POIKKILEIKKAUSTUTKIMUKSISTA ON SAATU MELKOISESTI KORKEAMPIA TULOJOUSTOJA. KAUPUNKIEN JA KAUPPALOIDEN KULUTUSTUTKIMUKSESSA TUTKIMUSVUODELTA 1955 - 1956 SAATIIN VAATETUKSEN KULUTUSMENOJOUSTOKSI 0.9 JA MAASEUDUN KULUTUSTUTKIMUKSESSA TUTKIMUSVUODELTA 1959 - 1960 SAATIIN VASTAAVASTI 1.3 SEKÄ MAASEUDUN PALKANSAAJILLE ETTÄ MAANVILJELIJÖILLE. TEVA-TAVAROIDEN POIKKILEIKKAUSJOUSTOT VUODELTA 1966 ESITETÄÄN TAULUKOSSA 4 TUOTERYHMITÄIN.

---

1) JOUSTOJEN ARVIOINTIMENETELMÄÄ, KÄSITTEITÄ JA NIIDEN EROJA SELOSTETAAN TARKEMMIN LUVUSSA 5.

3.2. KULUTUS VÄESTÖRYHMITÄIN

VUODEN 1966 KOTITALOUSTIEDUSTELUSTA ON SAATAVISSA KULUTUSTIETOJA MYÖS VÄESTÖRYHMITÄIN. SEURAAVASSA ASETELMASSA ESITETÄÄN VAATETUS- JA JALKINEMENOT ERI VÄESTÖRYHMISSÄ KÄYTTÄEN RYHMITTELYPERUSTEENA RUOKAKUNNAN PÄÄMIEHEN NS. SOSIO-EKONOMISTA ASEMAA. SOSIO-EKONOMISIA RYHMIÄ OVAT MAANVILJELIJÄT, MUUT YRITTÄJÄT, JOHTAJAT JA TOIMIHENKILÖT, TYÖNTEKIJÄT JA AMMATISSA TOIMIMATTOMAT. MAANVILJELIJÄT ON EDELLÄEN JAETTU NELJÄÄN RYHMÄÄN VILJELYKSESSÄ OLLEEN PELTOPINTA-ALAN SUURUUDEN PERUSTEELLA. VAATETUS- JA JALKINEMENOT OLIVAT NÄISSÄ RYHMISSÄ SEURAAVAT:

	MK/RUOKA- KUNTA	MK/HEN- KILÖ	% KOKO KULUTUK- SESTA
MAANVILJELIJÄT			
2.00 - 4.99 PELTOHEHTAARIA	662	168	8.3
5.00 - 9.99 "	909	199	9.1
10.00 - 19.99 "	1 110	219	9.3
20.00 - "	1 441	276	9.4
YHTEENSÄ	948	206	9.1
MUUT YRITTÄJÄT	1 475	387	9.1
JOHTAJAT JA TOIMIHENKILÖT	1 547	475	10.1
TYÖNTEKIJÄT	1 006	306	9.7
AMMATISSA TOIMIMATTOMAT	540	278	8.6
KAIKKI RUOKAKUNNAT	1 079	322	9.7

ASETELMASTA NÄKYY, ETTÄ PUKEUTUMISEEN KÄYTTIVÄT ENITEN RAHAA NE RUOKAKUNNAT, JOIDEN PÄÄMIES OLI JOHTAJA TAI TOIMIHENKILÖ, MUU YRITTÄJÄ KUIN MAANVILJELIJÄ TAI YLI 20 PELTOHEHTAARIN MAANVILJELIJÄ. 10 - 20 PELTOHEHTAARIN MAANVILJELIJÖIDEN JA TYÖNTEKIJÖIDEN RUOKAKUNNAT

KÄYTTIVÄT SEN SIJAAN PUKEUTUMISEENSA SAMAN VERRAN RAHAA KUIN KAIKKI RUOKAKUNNAT KESKIMÄÄRIN. PIENIMMÄT VAATETUS- JA JALKINEMENOT OLIVAT NIISSÄ RUOKAKUNNISSA, JOIDEN PÄÄMIES OLI AMMATISSA TOIMIMATON TAI ALLE 5 PELTOHEHTAARIN MAANVILJELIJÄ.

HENKEÄ KOHTI LASKETUT VAATETUS- JA JALKINEMENOT OVAT RUOKAKUNTAKOHTAISIA KULUTUSMENOJA OLENNAISEMMAKSI TÄMÄN TUTKIMUKSEN KANNALTA. TÄLLÖIN TEVA-KULUTUKSEN KUVA MUUTTUU JONKIN VERRAN EDELLISESTÄ, KOSKA RUOKAKUNTIEN KOKO VAIHTELEE MELKOISESTI VÄESTÖRYHMÄSTÄ TOISEEN. HENKEÄ KOHTI LASKETUT VAATETUS- JA JALKINEMENOT OLIVAT SUURIMMAT MUIDEN YRITTÄJIEN KUIN MAANVILJELIJÖIDEN RUOKAKUNNISSA. TYÖNTEKIJÖIDEN RYHMÄSSÄ KULUTUS HENKEÄKIN KOHTI ON LIKIMAIN MAAN KESKIMÄÄRÄISELLÄ TASOLLA. MAANVILJELIJÖIDEN VAATETUS- JA JALKINEMENOT HENKEÄ KOHTI SEN SIJAAN JÄÄVÄT MYÖS YLI 20 PELTOHEHTAARIN TILOILLA KAIKKIEN MUIDEN VÄESTÖRYHMIEN VASTAAVIA MENOJA PIENEMMIKSI. AMMATISSA TOIMIMATTOMIEN RYHMÄSSÄKIN VAATETUS- JA JALKINEMENOT HENKEÄ KOHTI HIUKAN YLITTÄVÄT YLI 20 PELTOHEHTAARIN VILJELIJÖIDEN MENOT, JOTKA PUOLESTAAN OVAT SELVÄSTI KORKEAMMAT KUIN MUIDEN VILJELIJÄRYHMIEN MENOT.

HAVAITTUIHIN EROIHIN LIENEE TULOJEN OHELLA SYYNÄ AINAKIN OSITTAIN ELIN- JA TYÖYMPÄRISTÖN, SOSIAALISEN ASEMAN JA ELÄMÄNMUODON ERILAISUUS. ESIMERKIKSI MAANVILJELIJÄT EIVÄT YLEISESTI OLE KÄYTTÄNEET VARSINAISIA TYÖPUKIMISTA OLENNAISESTI EROAVIA VAPAA-AJAN PUKIMIA. VAATETUS- JA JALKINEMENOT EROAVAT TOISISTAAN KUITENKIN HUOMATTAVASTI VÄHEMMÄN ERI VÄESTÖRYHMIEN VÄLILLÄ KUIN ERI TULOLUOKKIIN KUULUVIEN RUOKAKUNTIEN VÄLILLÄ. TÄMÄ VIITTAASIIHEN, ETTÄ PUKEUTUMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ ON RUOKAKUNNAN TULOTASO TÄRKEIN RUOKAKUNNAN HENKILÖLUVUN OHELLA.

JOHTAJIEN JA TOIMIHENKILÖIDEN RYHMÄSSÄ VAATETUS- JA JALKINEMENOT OLIVAT KAIKKEIN SUURIMMAT PAITSI MARKKAMÄÄRÄISESTI MYÖS

SUHTEELLISESTI. NIIDEN OSUUS TÄMÄN RYHMÄN KOKO KULUTUKSESTA OLI 10.1 %. TYÖNTEKIJÖIDEN RUOKAKUNNISSA VAATETUS- JA JALKINEMENOJEN OSUUS OLI KAIKKIEN RUOKAKUNTIEN KESKIMÄÄRÄISELLÄ TASOLLA, KUN TAAS MUISSA VÄESTÖRYHMISSÄ SE JÄI SELVÄSTI ALLE KESKIMÄÄRÄISEN TASON. KAIKKEIN PIENIN KULUTUSOSUUS OLI ALLE 5 PELTOHEHTAARIN MAANVILJELIJÄRUOKAKUNNISSA, JOISSA SE OLI KESKIMÄÄRIN 8.3 %.

3.3. KULUTUS ASUINPAIKAN MUKAAN

PUKEUTUMISESSA ON VIELÄ NYKYISINKIN HAVAITTAVISSA MELKOISESTI EROA KAUPUNKI- JA MAASEUTUVÄESTÖN VÄLILLÄ, JOSKIN YHDENMUKAISTUMISTA JATKUVASTI TAPAHTUU. KOTITALOUSTIEDUSTELUN MUKAAN KÄYTTI KAUPUNGISSA TAI KAUPPALASSA ASUVA PERHE V. 1966 VAATETUKSEEN JA JALKINEISIIN KESKIMÄÄRIN N. 1 200 MK VUODESSA, KUN MAALAISKUNNASSA ASUVA RUOKAKUNTA KÄYTTI VAIN N. 940 MK. TARKASTELETAESSA KULUTUSTA HENKEÄ KOHTI MUODOSTUI ERO KULUTUKSESSA VIELÄ PALJON SUUREMMAKSI, SILLÄ MAASEUDULLA RUOKAKUNTIEN KESKIMÄÄRÄINEN KOKO OLI 3.9 SEKÄ KAUPUNGEISSA JA KAUPPALOISSA 2.9 HENKEÄ. VAATETUS- JA JALKINEMENOT OLIVAT RUOKAKUNNAN ASUINPAIKAN MUKAAN SEURAAVAT:

	MK/RUOKA- KUNTA	MK/HEN- KILÖ
KAUPUNGIT JA KAUPPALAT	1 204	418
MAALAISKUNNAT	939	243
KOKO MAA	1 072	320

ASETELMASTA KÄY ILMI, ETTÄ KAUPUNKILAIS- JA KAUPPALARUOKAKUNNAT KÄYTTIVÄT PUKEUTUMISEENSA N. 420 MK HENKEÄ KOHTI, KUN TAAS MAALAISKUNNASSA KÄYTETTIIN TUOSTA RAHAMÄÄRÄSTÄ VAIN N. 60 % ELI 240 MK.

KAUPUNKIRUOKAKUNNAT KÄYTTIVÄT MYÖS SUHTEELLISESTI ENEMMÄN RAHAA PU-
KEUTUMISEENSA KUIN MAASEUTURUOKAKUNNAT, SILLÄ VAATETUS- JA JALKINE-
MENOJEN OSUUS KAUPUNKIRUOKAKUNTIEN KOKO KULUTUKSESTA OLI 9.9 % JA
MAASEUTURUOKAKUNTIEN 9.3 %. VERTAAMALLA ERI VUOSINA SUORITETTUJA
KULUTUSTUTKIMUKSIA VOI TODETA, ETTÄ VAATETUS- JA JALKINEMENOJEN
OSUUS ON OLLUT JATKUVASTI SUPISTUMASSA. TUTKIMUSVUONNA 1955/1956
TÄMÄ OSUUS OLI KAUPUNKI- JA KAUPPALARUOKAKUNNISSA VIELÄ NIINKIN KOR-
KEA KUIN 14.4 %. TUTKIMUSVUONNA 1959/1960 SE OLI MAASEUTURUOKAKUN-
NISSA 10.7 %, MIKÄ SEKIN YLITTÄÄ SELVÄSTI VUODEN 1966 VASTAAVAN OSUU-
DEN.

3.4. KULUTUS ERI ELINVAIHEISSA OLEVISSA RUOKAKUNNISSA

VAR SIN MIELENKIINTOISTA OLISI TARKASTELLA, MITEN KULUTTAJIEN IKÄ
VAIKUTTAA VAATETUS- JA JALKINEMENOJEN SUURUUTEEN, SILLÄ TUNNETAAN-
HAN ESIMERKIKSI TEINI-IKÄISET JA NUORET AIKUISET HYVIN MUOTITIIETOI-
SINA JA NÄIN OLLEN VARSIN SUURINA VAATTEIDEN KULUTTAJINA. VALITETTA-
VASTI TÄLLAISTA TIETOA EI OLE HENKILÖITTÄIN SAATAVISSA ILMAN ERITYIS-
TÄ KYSYNTÄTUTKIMUSTA¹⁾. KOTITALOUSTIEDUSTELUN AINEISTON PERUSTEELLA
ON SEN SIJAAN OLLUT MAHDOLLISTA SELVITTÄÄ KULUTUS RUOKAKUNNITTAIN
NIIDEN IÄN TAI ELINVAIHEEN MUKAAN. RITVA PESOLA ON TEHNYT TÄLLAISEN
TUTKIMUKSEN²⁾.

PESOLAN TUTKIMUKSESSA RUOKAKUNNAT RYHMITELTIIN SEITSEMÄÄN ELINVAIHE-
LUOKKAAN. ELINVAIHEIDEN LUOKITTELUPERUSTEENA OLI LAPSIRUOKAKUNNISSA
VANHIMMAN LAPSEN IKÄ JA LAPSETTOMIEN JA YKSINÄISTEN RUOKAKUNNISSA

1) ICI FIBRES LTD ON TEHNYT VUODEN 1969 TILANNETTA KOSKEVAN MARKKI-
NATUTKIMUKSEN SUOMEN TEVA-MARKKINOISTA. SIITÄ KÄY ILMI MYÖS KY-
SYNTÄ IKÄLUOKITTAIN. ICI REPORTS No 1969/52 JA 1969/53.

2) PESOLA, RITVA: PERHEEN KULUTUSMENOT ERI ELINVAIHEISSA, KULUTTAJA-
TIETOA 2/1972.

TAAS RUOKAKUNNAN PÄÄMIEHEN IKÄ. ELINVAIHELUOKAT OLIVAT SEURAAVAT:

ELINVAIHE	1.	NUOREMPI YKSINÄINEN, ALLE 45-VUOTIAS.
ELINVAIHE	2.	USEAMMAN HENGEN RUOKAKUNTA, JOSSA EI LAPSIA, PÄÄMIES ALLE 45-VUOTIAS.
ELINVAIHE	3.	RUOKAKUNTA, JOSSA VANHIN LAPSI ON 0-7 -VUOTIAS.
ELINVAIHE	4.	RUOKAKUNTA, JOSSA VANHIN LAPSI ON 8-12 -VUOTIAS.
ELINVAIHE	5.	RUOKAKUNTA, JOSSA VANHIN LAPSI ON 12-20 -VUOTIAS.
ELINVAIHE	6.	USEAMMAN HENGEN RUOKAKUNTA, JOSSA EI LAPSIA, PÄÄMIES YLI 45-VUOTIAS.
ELINVAIHE	7.	VANHEMPI YKSINÄINEN, YLI 45-VUOTIAS.

VAATETUS- JA JALKINEMENOT JAKAUTUIVAT NÄISSÄ ELINVAIHELUOKISSA SEURAAVASTI:

ELINVAIHE	MK/RUOKAKUNTA	MK/HENKILÖ	% KOKO KULUTUKSESTA
1.	806	630	12.0
2.	1 036	493	8.5
3.	1 166	282	9.0
4.	1 262	290	9.2
5.	1 459	304	10.5
6.	826	344	8.5
7.	444	444	8.8

KUTEN ASETELMASTA ILMENEE, NOUSEVAT RUOKAKUNNAN VAATETUS- JA JALKINEMENOT ELINVAIHEESTA YKSI ELINVAIHEESEEN VIISI, JONKA JÄLKEEN NE ALKAVAT TUNTUVASTI LASKEA. ONKIN VARSIN LUONNOLLISTA, ETTÄ PUKEUTUMISEN NOT NOUSEVAT PERHEEN KOON KASVAESSA JA LASKEVAT SITTEN TAAS PERHEEN

KOON PIENENTYESSÄ, KOSKA VAATTEET TIETTYYN RAJAAN SAAKKA OVAT VÄLT-
TÄMÄTTÖMYYSHYÖDYKKEITÄ.

VAIKKA VAATETUS- JA JALKINEMENOT NOUSEVAT MARKKAMÄÄRÄISESTI HENKI-
LÖIDEN LUKUMÄÄRÄN LISÄÄNTYESSÄ ELINVAIHEESEEN VIISI SAAKKA, NIIN
NUOREMMAT YKSINÄISET ELI 20 - 44 -VUOTIAAT KÄYTTIVÄT HENKEÄ KOHDEN
SELVÄSTI ENITEN RAHAA PUKEUTUMISEENSA. VÄHITEN HENKEÄ KOHTI KÄYTTI-
VÄT RAHAA LAPSIRUOKAKUNNAT. NUORILLA YKSINÄISILLÄ VAATETUS- JA JALKI-
NEMENOJEN OSUUS KAIKISTA KULUTUSMENOISTA OLI SUURIN ELI N. 12 %.
VAATTEIDEN JA JALKINEIDEN SOSIAALINEN ARVOSTUS ON ILMEISESTI 20 - 44
-VUOTIAILLA YKSINÄISILLÄ AIKUISILLA SUUREMPI KUIN MUISSA ELINVAIHEIS-
SA.

ERÄS MIELENKIINTOINEN HAVAINTO PESOLAN TUTKIMUKSESSA OLI SE, ETTÄ
NUORTEN YKSINÄISTEN RYHMÄN VAATETUS- JA JALKINEMENOT EIVÄT SUHTEEL-
LISESTI NOUSSEET, VAIKKA TULOT NOUSIVAT. NÄIN OLLEN NUORILLA YKSINÄI-
SILLÄ ON JOKIN SUHTEELLISESTI VARSIN KORKEA VAATETUKSEN TASO, JOTA
PYRITÄÄN YLLÄPITÄMÄÄN. VOITAIISIIN SANOA, ETTÄ TÄMÄN VAATETUSTASON
SAAVUTTAMINEN ON TÄLLE RYHMÄLLE SOSIAALISESTI VÄLTTÄMÄTÖNTÄ.

ELINVAIHEITA YKSI JA KAKSI LUKUUN OTTAMATTA PUKEUTUMISEEN KÄYTETYT
MENOT SEN SIJAAN NOUSIVAT MYÖS SUHTEELLISESTI, KUN TULOT NOUSIVAT.
VARSIN JYRKÄSTI VAATETUSMENOT NOUSIVAT TULOJEN NOUSTESSA ELINVAIHEIS-
SA KUUSI JA SEITSEMÄN, MIKÄ OSOITTAÄ, ETTÄ VAATTEIDEN SOSIAALINEN AR-
VOSTUS ON NYKYISIN VARSIN SUURI VANHEMPIEN IHMIEN KESKUUDESSA.
YLEENSÄKIN ON TODETTAVA EDELLÄ OLEVAN ASETELMAN PERUSTEELLA, ETTÄ
VANHEMMAT IHMISET JA HEISTÄ VARSINKIN VANHEMMAT YKSINÄISET OSTAVAT
SUHTEELLISEN PALJON VAATTEITA.

4. VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS ERI MAISSA

EDELLÄ ON TARKASTELTU TEVA-TAVAROIDEN KOTIMAISEN KYSYNNÄN KEHITYSTÄ V. 1954 - 1970 SEKÄ KULUTUKSEN RAKENNETTA JA OMINAISPIIRTEITÄ VUODEN 1966 KULUTUSTUTKIMUKSEN PERUSTEELLA. NÄIDEN TARKASTELUJEN POHJANA OLLEIDEN AIKASARJA- JA POIKKILEIKKAUSAINEISTOJEN PERUSTEELLA VOIDAAN SELVITTÄÄ TEVA-TAVAROIDEN KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT, JOIDEN ARVIOIDUN KEHITYKSEN PERUSTEELLA VOIDAAN JOHTAA TEVA-TAVAROIDEN KYSYNTÄENNUSTE. TULEVAN KOTIMAISEN KYSYNNÄN KEHITYKSEN ENNUSTAMISTA VOI KUITENKIN MERKITTÄVÄSTI EDESOUTTAA TIETO MUISSA MAISSA TA-PAHTUNEESTA TEVA-KYSYNNÄN KEHITYKSESTÄ. SAATTAAHAN NIMITTÄIN OLLA, ETTÄ KEHITYS SUOMESSA TULEE KULKEMAAN SUURIN PIIRTEIN SAMAN TAPAAN KUIN MEITÄ KEHITTYNEEMMISSÄ MAISSA.

SEURAAVASSA TARKASTEELLAANKIN VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUSTA ERÄISSÄ, LÄHINNÄ KEHITTYNEIMMISSÄ, MAISSA. TARKASTELUN KOHTEEKSI ON OTETTU 16 OECD:HEN, TALOUDELLISEN YHTEISTYÖN JA KEHITYKSEN JÄRJESTÖÖN, KUULUVAA MAATA, JOISTA TIEDOT OLI SAATAVISSA YHTENÄISEN KÄSITEJÄRJESTELMÄN MUKAISESTI¹⁾. LISÄKSI ESITETÄÄN ERÄITÄ HAVAINTOJA RUOTSISSA, ENGLANNISSA JA EEC-MAISSA TEHDYISTÄ VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNTÄÄ KOSKEVISTA ENNUSTETUTKIMUKSISTA.

---

1) OECD: NATIONAL ACCOUNTS OF OECD-COUNTRIES.

4.1. VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS ERÄISSÄ OECD-MAISSA

KÄYTETTÄVISTÄ OLEVISTA TILASTOISTA EI ERI MAIDEN OSALTA OLLUT SAATAVISSA VAATETUSMENOISTA TIETOJA TUOTERYHMITTÄIN, JOTEN TÄSSÄ RAJOITUTAAN TARKASTELEMAAN VAATETUSTAVAROIDEN KOKONAISKULUTUSTA. LISÄKSI ON HUOMATTAVA, ETTÄ KANSAINVÄLISTÄ TILASTOAINEISTON RYHMITTELYTAPAA NOUDATTAEN VAATETUKSEN KÄSITE ON TÄSSÄ MAIDEN VÄLISESSÄ VERTAILUSSA LAAJEMPI KUIN KOTIMAISEN KULUTUKSEN TARKASTELUSSA. MAIDEN VÄLISISSÄ VERTAILUISSA SISÄLTYVÄT VAATETUSTAVAROIHIN MYÖS JALKINEET JA MUUT HENKILÖKOHTAISET ESINEET. TODETTAKOON KUITENKIN, ETTÄ "VARSINAISEN VAATETUKSEN" OSUUS TÄSTÄ MENOERÄSTÄ ON YLEENSÄ MELKO MUUTTUMATON JA ETTÄ SE KATTAÄ SIITÄ YLEENSÄ RUNSAAT 70 %.

KOROSTETTAKOON, ETTÄ MAIDEN VÄLISESTÄ VERTAILUSTA ON SYYTÄ TEHDÄ VAIN VAROVAISIA PÄÄTELMÄÄ, KOSKA ERILAISTEN VIRHEIDEN ESIINTYMISMAHDOLLISUUDET OVAT SUURET. MAHDOLLISISTA VIRHELÄHTEISTÄ MAINITTAKOON ERITYISESTI KULUTUSTAVAROIDEN KÄSITTEESSÄ JA LUOKITTELUSSA MAIDEN VÄLILLÄ MAHDOLLISESTI ESIINTYVÄT EROT. LISÄKSI PERUSTILASTOIHIN VOI SISÄLTYÄ VIRHEITÄ JA PUUTTEELLISUUKSIA. VÄLILLISEN VEROTUKSEN RAKENTEEN EROT MAIDEN VÄLILLÄ JA MUUTOKSET VEROTUKSESSA VUODESTA TOISEEN SAATTAVAT MYÖS JOHTAA HARHAISIIN JOHTOPÄÄTÖKSIIN.

VAATETUSTAVAROIDEN OSUUS KOKO YKSITYISEN KULUTUKSEN ARVOSTA OLI ERI MAISSA V. 1969 SEURAAVA:

	%
USA	9.3
KANADA ¹⁾	7.7
RUOTSI ¹⁾	9.5
SVEITSI	7.5
TANSKA	6.9
RANSKA	10.4
NORJA	12.7
BELGIA	9.2
LÄNSI-SAKSA ¹⁾	11.6
HOLLANTI ²⁾	13.5
S U O M I	8.7
ENGLANTI ³⁾	9.8
JAPANI	11.6
ITÄVALTA ¹⁾	13.2
ITALIA	9.1
IRLANTI ¹⁾	10.9
KREIKKA	13.3
ESPANJA	13.0
KOKO OECD	9.9

MAAT ON ESITETTY HENKEÄ KOHTI LASKETUN BRUTTOKANSANTUOTTEEN MUKAIS-
 Sessa suuruusjärjestyksessä. Kuten asetelmasta ilmenee, oli vaate-
 tutavaroiden ts. vaatteiden, jalkineiden ja muiden henkilökohtais-
 ten esineiden osuus koko kulutuksesta OECD-maissa keskimäärin lähes
 10 %. Osuus vaihtelee kuitenkin maittain vajaasta 7 %:sta runsaaseen
 13 %:iin. Suomessa tämä osuus jää selvästi keskimääräisen kansainvä-
 lisen tason alapuolelle. Niinpä OECD-maista ainoastaan Tanskassa,

---

1) 1968

2) Sisältää myös kodinsisustustekstiilit.

3) Ei sisällä ns. muita henkilökohtaisia esineitä.

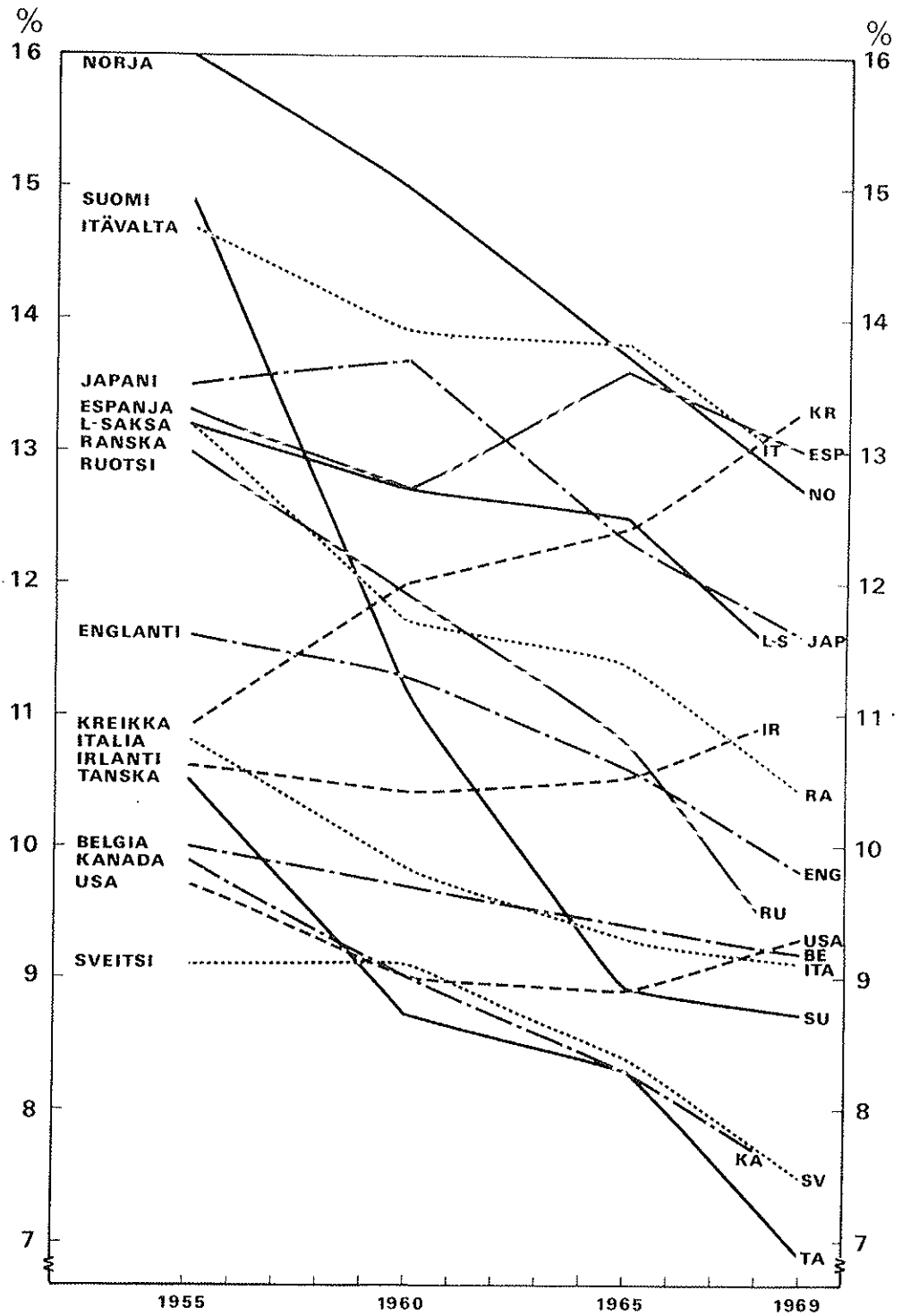
SVEITSISSÄ JA KANADASSA VAATETUSMENOJEN OSUUS YKSITYISISTÄ KULUTUSMENOISTA ON PIENEMPI KUIN SUOMESSA.

ASETELMASTA NÄHDÄÄN, ETTÄ KORKEAMMAN TULOTASON MAISSA VAATETUSMENOJEN OSUUS ON YLEENSÄ PIENEMPI KUIN ALEMMAN TULOTASON MAISSA. TÄMÄ RIIPPUVUUS TULOTASON JA KULUTUSOSUUDEN VÄLILLÄ EI OLE KUITENKAAN TÄYSIN SÄÄNNÖNMUKAINEN, VAAN POIKKEUKSIA MAITTAIN ESIINTYY. ILMASTOLLISET EROT EIVÄT SEN SIJAAN NÄYTÄ MERKITÄVÄSTI VAIKUTTANEEN MAIDEN VÄLISIIN EROIHIN. ESIMERKIKSI POHJOISMAISSA, MISSÄ VUODENAIKOJEN RAJUN VAIHTELUN VUOKSI LUULISI ESIINTYVÄN TAVALLISTA SUUREMMAN VAATTEIDEN KYSYNNÄN, ON VAATETUSMENOJEN OSUUS KOKO KULUTUKSESTA ALEMPI KUIN USEISSA LAUHKEAMMAN ILMASTON MAISSA. TÄMÄ OSOITTAÄ SELVÄSTI, ETTÄ VAATETUS TYYDYTTÄÄ FYYSISETN TARPEIDEN OHELLA MYÖS MUITA TARPEITA.

HAVAINNOLLISEMMAN JA TARKEMMAN KUVAN SAAMISEKSI VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUSOSUUDESTA, ESITETÄÄN KUVIOSSA 2 VAATETUSTAVAROIDEN OSUUDEN MUUTTUMINEN KOKONAISKULUTUKSESTA V. 1955 - 1969 ERI OECD-MAISSA. KUVIOON ON OTETTU HAVAINNOT NELJÄLTÄ VUODELTA. VUODEN 1969 LUKUJEN ASEMESTA KÄYTETÄÄN ERÄIDEN MAIDEN OSALTA VUODEN 1968 LUKUJA SAMOIN KUIN EDELLÄ ESITETYSSÄ ASETELMASSAKIN. TÄMÄ JOHTUU SIITÄ, ETTÄ ERÄIDEN MAIDEN OSALTA TIEDOT ON SAATAVISSA VUODELTA 1969 PELKÄSTÄÄN UUDEN KANSAINVÄLISEN TILINPITOJÄRJESTELMÄN MUKAAN, JOTEN VANHAN JA UUDEN JÄRJESTELMÄN VÄLISISTÄ KÄSITE- JA LUOKITUSEROISTA JOHTUEN EI OLLUT SAATAVISSA TÄYSIN VERTAILUKELPOISTA TIETOA.

KUVIOSTA 2 ILMENEE, ETTÄ VAATETUSMENOJEN OSUUS YKSITYISISTÄ KULUTUSMENOISTA ON TARKASTELUKAUDEN AIKANA JATKUVASTI SUPISTUNUT KREIKKAA JA IRLANTIA LUKUUN OTTAMATTA. USA:SSA JA ESPANJASSA EI MENO-OSUUDEN SUPISTUMINEN TOSIN OLE OLLUT AIVAN JATKUVAA. MUUTEN KEHITYS ON OLLUT VARSIN YHTENÄISTÄ, JOSKIN SEN VOIMAKKUUDESSA ON MAIDEN VÄLILLÄ EROJA.

KUVIO 2. VAATETUSMENOJEN OSUUS YKSITYISISTÄ KULUTUSMENOISTA ERI MAISSA V. 1955 - 1969, %

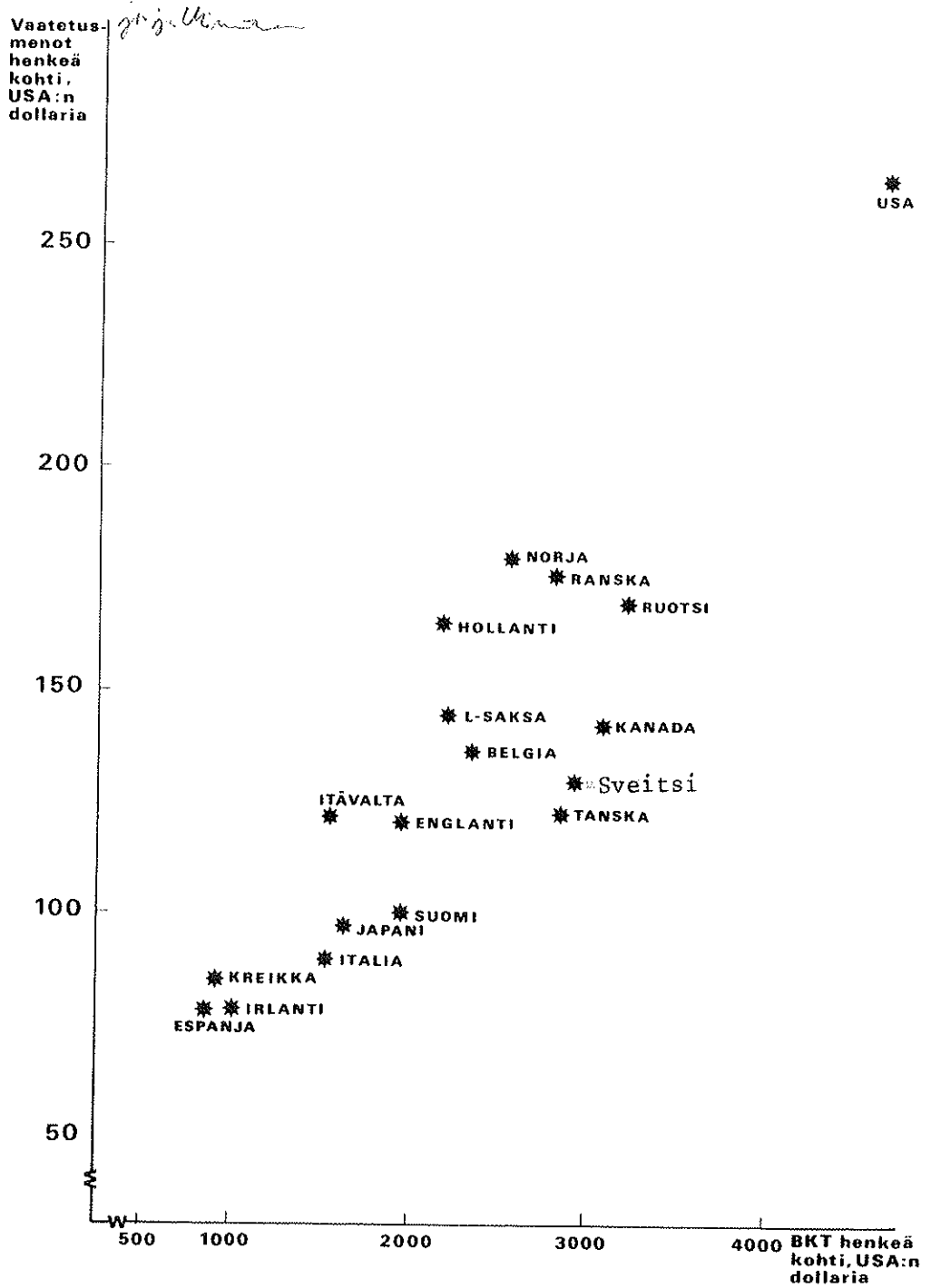

KULUTUSOSUUDEN SUPISTUMINEN NÄYTTÄÄ OLLEEN VOIMAKKAAMPAA 1950-LUVUN LOPPUPUOLELLA KUIN 1960-LUVULLA. VOIMAKKAINA VERTAILTAVISTA MAISTA VAATETUKSEN KULUTUSOSUUDEN SUPISTUMINEN ON OLLUT SUOMESSA. VARSIN VOIMAKASTA SE ON OLLUT MYÖS MUISSA Pohjoismaissa.

Uuseimmissa tarkastelluissa maissa tapahtunut vaatetustavaroiden kulutusosuuden supistuminen merkitsee sitä, että vaatetustavaroiden kulutuksen arvo on kasvanut hitaammin kuin kaikkien kulutushyödykkeiden kulutuksen arvo keskimäärin. Koska kuitenkin vaatetustavaroitten keskimääräiset kuluttajahinnat ovat yleensä nousseet vähemmän kuin muiden kulutushyödykkeiden hinnat keskimäärin, selittää tämä vaatteiden suhteellisten hintojen alentuminen osan vaatetustavaroitten kulutusosuuden supistumisesta.

Kuviossa 3 esitetään vaatetustavaroiden keskimääräinen kulutus ja tulotaso v. 1969 vertailumaissa. Kuvio osoittaa, että korkeaan yleiseen kulutustasoon liittyy korkea vaatetustavaroiden kulutustaso. Vaatetustavaroiden maittaiseksi joustokertoimeksi yksityisten kulutusmenojen suhteen v. 1969 saadaan 0.67. Tämä luku voidaan tulkita siten, että v. 1969 vaatetusmenojen suhteellinen lisäys oli keskimäärin kaksi kolmasosaa yksityisten kulutusmenojen suhteellisesta lisäyksestä siirryttäessä alhaisen tulotason maista korkeamman tulotason maihin. Tämä maittainen poikkileikkausjousto on selvästi alempi kuin vuoden 1966 kotitaloustiedustelun aineistosta Suomen osalta arvioitu poikkileikkausjousto, mutta korkeampi kuin suomalaisesta aikasarja-aineistosta arvioitu jousto.

KUVIO 3. VAATETUSMENOT HENKEÄ KOHTI ERI TULOTASOILLA OLEVISSA MAISSA

TULOJOUSTOT ARVIOITIIN NÄIDEN KANSAINVÄLISTEN TIETOJEN PERUSTEELLA KEHITYSKUVAN SAAMISEKSI NELJÄLTÄ VUODELTA. NE OLIVAT SEURAAVAT:

1955	0.88
1960	0.82
1965	0.73
1969	0.67

MAINITTAKOON, ETTÄ MARKKINAHINTAISEN BRUTTOKANSANTUOTTEEN SUHTEEN ARVIOIDUT JOUSTOT OVAT LIKIPITÄEN SAMAT KUIN EDELLÄ ESITETYT YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN SUHTEEN ARVIOIDUT JOUSTOT.

4.2. RUOTSIN, ENGLANNIN JA EEC-MAIDEN KYSYNTÄENNUSTEISTA

RUOTSISSA OVAT EKSTRÖM JA LUNDBERG TEHNEET INDUSTRIENS UTREDNINGSINSTITUTIN TOIMESTA VARSIN YKSITYISKOHTAISEN ENNUSTEEN VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNNÄSTÄ V. 1975¹⁾. TÄMÄ ENNUSTE EI OLE KUITENKAAN KOVIN TUORE, SILLÄ SE ON TEHTY JO V. 1967. EKSTRÖM JA LUNDBERG ENNUSTAVAT VAATETUSMENOJEN KASVAVAN V. 1965 - 1975 SUURINPIIRTEIN YHTÄ NOPEASTI KUIN KULUTTAJIEN TULOT, TS. HE ARVIOIVAT VAATETUKSEN TULOJOUSTON OLEVAN ENNUSTEAJANJAKSOLLA N. 1. VAATETUSMENOJEN HE ARVIOIVAT KASVAVAN ENNUSTEAJANJAKSOLLA KESKIMÄÄRIN 3.5 % VUOTTA KOHDEN, SAMALLA KUN KOKO YKSITYINEN KULUTUS LISÄÄNTYISI N. 3.3 % VUOTTA KOHDEN.

TUOTERYHMITÄIN EKSTRÖM JA LUNDBERG ARVIOIVAT KESKIMÄÄRÄISEN VUOTUISSEN KASVUN OLEVAN V. 1965 - 1975 SEURAAVAN:

---

1) JOHN EKSTRÖM - SVANTE LUNDBERG: BEKLÄDNADSKONSUMTIONEN, NY ANALYS OCH PROGNOSES FÖR 1975, STOCKHOLM 1967.

	%
PÄÄLLYSVAATTEET	4.5
SIITÄ: MIESTEN VAATTEET	3.0
NAISTEN VAATTEET	4.3
MUUT VAATTEET	3.1
KANKAAT, LANGAT JA VAATTURINTYÖT	0.2
JALKINEET JA NIIDEN KORJAUKSET	2.6
KÄSINEET, LAUKUT YMS.	3.9
KOKO VAATETUS	3.5

VOIMAKKAIMMIN HE ARVIOIVAT KYSYNNÄN KASVAVAN PÄÄLLYSVAATTEIDEN JA ERITYISESTI NAISTEN PÄÄLLYSVAATTEIDEN RYHMÄSSÄ. KANKAIDEN, LANKOJEN JA VAATTURINTÖIDEN VOLYYMIN HE EIVÄT SEN SIJAAN ODOTA LISÄÄNTYVÄN JUURI LAINKAAN ENNUSTEAJANJAKSONA, KOSKA KYSYNTÄ TULEE KOHDISTUMAAN ENSISIJAISESTI VALMIISIIN VAATTEISIIN.

RUOTSIN VALTIOVARAINMINISTERIÖN PITKÄN AJAN KEHITYSARVIOON¹⁾ SISÄLTYY MYÖS ENNUSTE VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNNÄSTÄ V. 1975. TÄMÄN KEHITYSARVION MUKAAN VAATETUSMENOJEN ENNUSTETAAN KASVAVAN NOPEAMMIN KUIN EKSTRÖMIN JA LUNDBERGIN ENNUSTEESSA. KESKIMÄÄRÄISEKSI VUOTUISEKSI KASVUKSI V. 1968 - 1975 ARVIOIDAAN 3.9 - 4.9 % VAATETUSTAVAROIDEN OSALTA JA 2.6 - 3.6 % VASTAAVASTI KOKO YKSITYISEN KULUTUKSEN OSALTA. VAATETUSTAVAROIDEN SUHTEELLISTEN HINTOJEN ODOTETAAN EDELLEEN LASKEVAN, MINKÄ KATSOTAAN MYÖTÄVAIKUTTAVAN KYSYNNÄN VOIMAKKUUTEEN. KEHITYSARVIOSSA KOROSTETAAN NAISTEN YLEISTYVÄN ANSIOTYÖN JA NUORISON LISÄÄNTYVÄN OSTOVOIMAN MERKITYSTÄ ERITYISESTI VALMIIDEN VAATTEIDEN KYSYNNÄN KEHITYKSESSÄ.

1) FINANSDEPARTEMENTET: SVENSK EKONOMI 1971 - 1975 MED UTBLICK MOT 1990, 1970 ÅRS LÅNGTIDSUTREDNING, SOU 1970:71, STOCKHOLM 1970.

ENGLANNISSA ON NEDO, NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT OFFICE, TEHNYT MYÖS VARSIN YKSITYISKOHTAISEN ENNUSTEEN VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNNÄN KEHITYKSESTÄ V. 1968 - 1978¹⁾. TEHDYN ARVION MUKAAN VAATETUSMENOJEN ON ARVIOITU KASVAVAN ENNUSTEAJANJAKSONA KESKIMÄÄRIN N. 2.5 % VUOTTA KOHDEN. VAATETUSMENOJEN ON ENGLANNISSA ARVIOITU KASVAVAN HITAAMMIN KUIN YKSITYINEN KULUTUS, SILLÄ JÄLKIMMÄISEN KASVUVAUHDIKSI ON ENNUSTETTU N. 3 %. ENNUSTE PERUSTUU 0.8 SUURUISEEN KULUTUSMENOJOUSTOON, MIKÄ ON VALLINNUKSEEN MYÖS V. 1962 - 1967.

TUOTERYHMITÄIN ON VAATETUSMENOJEN ENGLANNISSA ENNUSTETTU KASVAVAN V. 1967 - 1978 KESKIMÄÄRIN VUOTTA KOHTI SEURAAVASTI:

	%
MIESTEN PÄÄLLYSVAATTEET	3.2
MIESTEN ALUSVAATTEET	0.2
NAISTEN PÄÄLLYSVAATTEET	5.3
NAISTEN ALUSVAATTEET	2.2.
LASTEN VAATTEET	2.0
MUUT	0.2
KOKO VAATETUS	2.5

KUTEN HAVAITAAN, KASVUN PAINOPISTEEN ARVIOIDAAN ENGLANNISSA OLEVAN SAMOIN KUIN RUOTSISSA PÄÄLLYSVAATTEIDEN JA ERITYISESTI NAISTEN PÄÄLLYSVAATTEIDEN RYHMÄSSÄ.

EEC-MAIDEN TULEVASTA VAATETUSKYSYNNÄSTÄ ON TEHTY ENNUSTE CAPELIN ASSOCIATES LIMITED -MARKKINATUTKIMUSLAITOKSEN TOIMESTA²⁾. TÄSSÄ ENNUSTEESSA, JOKA KOSKEE VAIN VAATETUSMENOJA KOKONAISUUTENA, ON

1) NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT OFFICE: YOUR FUTURE IN CLOTHING, LONDON 1970.

2) CAPELIN ASSOCIATES LIMITED: THE CLOTHING INDUSTRY IN THE COMMON MARKET, ANALYSIS AND TRENDS, LONDON 1971.

VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNNÄN KATSOTTU RIIPPUVAN MELKO SUORAAN KÄYTET-
TÄVISSÄ OLEVIENTULOJEN KEHITYKSESTÄ. TOISAALTA KUITENKIN TULOJOU-
STOJEN, JOTKA ILMAISEVAT TUON RIIPPUVUUDEN, ON KATSOTTU OLEVAN PIE-
NENTYMÄSSÄ. NIIDEN ON ARVIOITU PIENENEVÄN TULEVINA VUOSINA AINA N.
0.6:N TASOLLE, MIKÄ VASTAISISUURINPIIRTEIN SITÄ TASOA, MIKÄ USA:SSA
SAAVUTETTIIN V. 1955 JA MIKÄ SIELLÄ SIITÄ LÄHTIEN ON PYSYNYT MELKO
MUUTTUMATTOMANA.

ERI EEC-MAILLE TULOJOUSTOT ON ARVIOITU SEURAAVIKSI:

	1964	1975
LÄNSI-SAKSA	0.87	0.60
RANSKA	0.92	0.58
ITALIA	0.95	0.57
HOLLANTI	0.81	0.53
BELGIA	0.90	0.67

HUOMATTAKOON, ETTÄ VIELÄ V. 1964 TULOJOUSTOT OLIVAT EEC-MAISSA HIE-
MAN SUUREMMAT KUIN ENGLANNISSA, MUTTA JO V. 1975 NIIDEN ON ARVIOITU
OLEVAN SELVÄSTI ENGLANNIN VASTAAVAA ALEMMAT PUHUMATTAKAAN RUOTSIN
VASTAAVASTA, NOIN YKKÖSEN SUURUISESTA JOUSTOSTA.

EDELLÄ MAINITTUJEN TULOJOUSTOJEN JA OLETETTUJEN TULO- JA VÄESTÖKEHI-
TYSTEN PERUSTEELLA ON PÄÄDYTTY SEURAAVAN SUURUISEEN KESKIMÄÄRÄISEEN
VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNNÄN VUOSIKASVUUN AIKAVÄLILLÄ 1968 - 1975:

	%
LÄNSI-SAKSA	2.9
RANSKA	4.0
ITALIA	4.1
HOLLANTI	4.6
BELGIA	2.5
KOKO EEC	3.6

KOSKA TULOJOUSTOARVIOT OVAT ERI EEC-MAILLE LIKIPITÄEN SAMANSUURUI-
SET, JOHTUVAT VAATETUKSEN KYSYNNÄN KASVUEROT MAIDEN VÄLILLÄ LÄHINNÄ
TULO- JA VÄESTÖKEHITYKSEN ERILAISUUDESTA.

5. ENNUSTEMENETELMÄ

VAATTEET OVAT VÄLTTÄMÄTTÖMIÄ, MUTTA EI OLE VÄLTTÄMÄTÖNTÄ PUKEUTUA AINA SAMANLAISIIN VAATTEISIIN. PÄINVASTOIN, VAIHTELUT OVAT VAATETUSKULTTUURILLE ERITYISEN TYYPILLISIÄ. TÄMÄ JOHTUU SIITÄ, ETTÄ KULTTUURI-IHMINEN ON YHDISTÄNYT PUHTAASTI FYYSSISIIN HYVINVOINTITARPEISIIN ES-TEETTISIÄ JA SOSIAALISIA TARPEITA. TARKOITUKSEN MUKAISUUDEN OHELLA, JOSKUS SEN SIVUUTTAEN, PIDETÄÄN SILMÄLLÄ PUKEUTUMISEEN LIITTYVIÄ KAUNEUSARVOJA. JUURI NÄMÄ VAATETUKSEN KYSYNNÄN KAKSI PUOLTA TEKEVÄT SEN ENNUSTAMISEN ERITYISEN VAIKEAKSI. ESIMERKIKSI RAVINNON KULUTUKSEN ENNUSTAMINEN ON SIKÄLI HELPOMPAA, ETTÄ SITÄ OHJAAVAT SELVÄPIIRTEISEMMÄT LAINALAISUUDET.

YKSITYISEN KULUTTAJAN KÄYTTÄYTYMISTÄ KOSKEVIEN KYSYNTÄTEORIOIDEN MUKAAN TÄRKEIMMÄT TEVA-TAVAROIDEN KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT OVAT TULOT SEKÄ TEVA-TAVAROIDEN JA MUIDEN HYÖDYKKEIDEN HINNAT. KOSKA TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA PYRITÄÄN ENNUSTAMAAN KOKONAISKYSYNTÄÄ EIKÄ KYSYNTÄÄ HENKEÄ KOHTI, ON OTETTAVA VIELÄ HUOMIOON VÄESTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE. TEVA-TAVAROIDEN KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVAT LISÄKSI VIELÄ ERÄÄT MUUT TEKIJÄT, JOITA EI VOIDA YHTÄ HELPOSTI MITATA KUIN EDELLÄ MAINITTUJA TEKIJÖITÄ. LAADITUSSA ENNUSTEESSA VIIMEKSI MAINITUT OTETTIIN HUOMIOON VAIN ARVIONVARAISESTI.

ENNUSTEIDEN POHJANA EI VOITU KÄYTTÄÄ KYSYNTÄTEORIAN MUKAISIA KYSYNTÄFUNKTIOITA, JOTKA TÄSMÄLLISESSÄ MUODOSSA KUVAAVAT KYSYTYN MÄÄRÄN

RIIPPUVUUTTA TULOISTA JA HINNOISTA. TÄMÄ JOHTUI PÄÄASIASSA SIITÄ, ETTEI HINTAKEHITYSTÄ - HINTATIETOJEN NIUKKUUDEN VUOKSI - KYETTY SELVITTÄMÄÄN TUOTERYHMÄKOHTAISESTI. TOISEKSI ERI TEVA-TUOTERYHMILLE LAADITUT HINTAINDEKSIT OVAT TARKASTELUKAUDEN AIKANA KEHITTYNEET MELKO SAMANSUUNTAISESTI. NIINPÄ NIIDEN ERILLISVAIKUTUSTEN ARVIOIMINEN OLI MUODOSTUNUT EPÄTARKOITUKSENMUKAISEKSI¹⁾. NÄIN OLLEN TEVA-TAVAROIDEN KULUTUKSEN KEHITYS ON SELITETTY VAIN TULOJEN PERUSTEELLA.

TEVA-KYSYNNÄN RIIPPUVUUS TULOISTA ARVIOITIIN AIKASARJA-AINEISTOSTA PIENIMMÄN NELIÖSUMMAN MENETELMÄLLÄ SEURAAVAA MALLIA SOVELTAEN:

$$\text{LOG } Q/P_1 = \text{LOG } A + B \text{ LOG } Y/P_2 \quad , \text{ MISSÄ}$$

Q = TARKASTELTAVAN TEVA-TAVARARYHMÄN KYSYNTÄ VUODEN 1970 HINTOIHIN.

P_1 = TARKASTELTAVAA TEVA-TAVARARYHMÄÄ PÄÄASIAALLISESTI KÄYTTÄVÄN VÄESTÖNOSAN LUKUMÄÄRÄ²⁾.

P_2 = KESKIVÄKILUKU

Y = YKSITYISET KULUTUSMENOT VUODEN 1970 HINTOIHIN.

B = JOUSTOKERROIN³⁾

A = VAKIO

1) KYSYMYKSESSÄ ON NS. MULTIKOLLINEAARISUUSILMIÖ.

2) ESIMERKIKSI MIESTEN PUKUJEN OSALTA P_1 ON YLI 15-VUOTIAIDEN MIESTEN LUKUMÄÄRÄ, KOKO VAATETUKSEN OSALTA JAAS KOKO MAASSA ASUVA VÄESTÖ JNE.

3) JOUSTOKERTOIMILLE ON ARVIOITU MYÖS KESKIVIRHEET JA KOKONAISKORRELAATIOKERTOIMET. JOUSTOKERROIN ON SITÄ LUOTETTAVAMPI, MITÄ PIENEMPI KESKIVIRHE ON. KOKONAISKORRELAATIOKERTOIMEN NELIÖ OSOITTAA, MONTAKO PROSENTTIA KYSYNNÄN VAIHTELUISTA MALLI SELITTÄÄ.

KYSYNTÄTEORIOISSA EDELLYTETÄÄN YLEENSÄ, ETTÄ SELITTÄVÄ TULOMUUTTUJA ON KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT. TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA KÄYTETÄÄN KUITENKIN YKSITYISIÄ KULUTUSMENOJA. NÄIN ON MENETELTY SIITÄ SYYSTÄ, ETTÄ YKSITYISET KULUTUSMENOT OVAT JOSSAIN MÄÄRIN VERTAILUKELPOISEMPIA ANALYSOITAVAN TEVA-KULUTUKSEN KANSSA, KOSKA NE ON JOHDETTU PÄÄASIAS-SA SAMANLAISELLA TARJONTAMENETELMÄLLÄ. MAINITTAKOON, ETTÄ VUODEN 1966 TEVA-TUTKIMUKSESSA SOVELLETTIIN SAMANLAISTA MENETTELYÄ. JOS SÄÄSTÄMISASTE PYSYY VERRATEN MUUTTUMATTOMANA EI ERILAISTEN JOUSTOKÄSITTEIDEN KÄYTTÖSTÄ AIHEUDU EROJA. KUITENKIN ON SYYTÄ PITÄÄ MIELESSÄ, ETTÄ TULOJEN SUHTEEN LASKETUT JOUSTOT SAATTAVAT RUNSAASTIKIN POIKETA KULUTUSMENOJEN SUHTEEN LASKETUISTA JOUSTOISTA, MIKÄLI SÄÄSTÄMISASTE VOIMAKKAASTI MUUTTUU.

LUVUSSA 3 TARKASTELLUT POIKKILEIKKAUSJOUSTOT ARVIOITIIN SAMANTYYPPISTÄ MALLIA SOVELTAEN KUIN AIKASARJAJOUSTOTKIN. KUN VIIMEKSI MAINITUT ARVIOITIIN VERRATEN ERI VUOSIEN $Q:N$, $P_1:N$, $Y:N$ JA $P_2:N$ ARVOJA, POIKKILEIKKAUSJOUSTOT ARVIOITIIN VERRATEN KESKENÄÄN VUODEN 1966 KOTITALOUSTIEDUSTELUN ERI TULOLUOKKIEN VASTAAVIA MUUTTUJANARVOJA. KUTEN LIITTEESTÄ 4 ILMENEE, TULOLUOKKIA OLI KAIKKIAAN 16. NÄISTÄ TOSIN KAHTA ALINTA EI AINA VOITU KÄYTTÄÄ HAVAINTOJEN PUUTTUMISEN VUOKSI.

VAIKKAKIN AIKASARJA- JA POIKKILEIKKAUSJOUSTOT ARVIOITIIN SAMANLAISTA MALLIA KÄYTTÄEN, NIIDEN VÄLILLÄ ON KUITENKIN OLENNAISIA KÄSITTEELLISIÄ EROJA. POIKKILEIKKAUSJOUSTOJA VOIDAAN PITÄÄ PUHTAINA PITKÄN AJAN TULOJOUSTOINA¹⁾, SILLÄ NIIHIN EIVÄT HYÖDYKKEIDEN HINTOJEN JA LAADUN MUUTOKSET VAIKUTA.

---

1) Ks. WOLD, HERMAN: DEMAND ANALYSIS s. 4-9, New York 1953.

AIKASARJAJOUSTOKERTOIMIIN SEN SIJAAN VAIKUTTAVAT NOUSEVAN ELINTASON MUKANAAN TUOMAT MUUTKIN TEKIJÄT KUIN TULOTASON NOUSU. TÄLLAISIA OVAT HINTASUHTEIDEN MUUTOKSET, UUSIEN HYÖDYKKEIDEN MARKKINOILLE TULO, KAUPUNKILAISTUMISKEHITYS, NAISTEN ANSIOTYÖN YLEISTYMINEN, PIDENTYNYT KOULUTUSAIKA JNE. SE, ETTÄ UUSIEN TARPEENTYYDYTYSVÄLINEIDEN MARKKINOILLE TULO VAIKUTTA AIKASARJAJOUSTOIHIN, MUTTA EI POIKKILEIKKAUSJOSTOIHIN, AIHEUTTAA SEN, ETTÄ AIKASARJAJOUSTOT OVAT YLEENSÄ POIKKILEIKKAUSJOSTOJA SUUREMMAT NIISSÄ KULUTUSMENORYHMISSÄ, JOIHIN NÄITÄ UUSIA TARPEENTYYDYTYSVÄLINEITÄ KUULUU SUHTEELLISEN RUNSAASTI.

SE, ETTÄ AIKASARJAJOUSTOIHIN VAIKUTTAVAT MUUTKIN TEKIJÄT KUIN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT (KOKONAISKULUTUSMENOT) ON USEIMPIEN TUOTERYHMIEN KOHDALLA ENNUSTAMISEN KANNALTA PIKEMMINKIN ETU, SILLÄ TUSKIN TULOJEN JA MUIDEN TEKIJÖIDEN VÄLISET SUHTEET LÄHITULEVAISUUDESSA OLENAISESTI MUUTTUVAT.

POIKKILEIKKAUSJOSTOJA EI VOIDA YLEENSÄ SELLAISINAAN KÄYTTÄÄ ENNUSTETARKOITUKSIIN, SILLÄ TEVA-KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVAT MUUTKIN TEKIJÄT KUIN KOTITALOUKSIEN TULOT. ERI SOSIAALIRYHMILLÄ ON TAIPUMUS SÄILYTTÄÄ KULUTUKSENSA OMINAISPIIRTEET YLEISESTÄ TULOTASON NOUSUSTA HUOLIMATTA. ESIMERKIKSI TEHDASTYÖLÄISEN VAATETUSKYSYNNÄN RAKENNE POIKKEAA YLEENSÄ TOIMIHENKILÖN VAATETUSKYSYNNÄN RAKENTEESTA, VAIKKA ANSIOT OLISIVATKIN YHTÄ SUURET.

PÄÄOSA ENNUSTEISTA ON LAADITTU KÄYTTÄEN MUODOLLISESTI SAMAA MALLIA KUIN JOUSTOKERTOIMIA ARVIOITAESSA ELI

$$\text{LOG } Q/P_1 = \text{LOG } A_1 + B_1 \text{ LOG } Y/P_2$$

B_1 ON ARVIOITUIHIN AIKASARJA- JA POIKKILEIKKAUSJOSTOIHIN PERUSTUVA VUOSILLE 1970 - 1977 VALITTU JOUSTOKERROIN. JOUSTOKERROINTA

VALITTAESSA ON EM. JOUSTOARVIOITA KORJATTU MUUN INFORMAATION PERUSTEELLA PAREMMIN VUOSIEN 1970 - 1977 TODENNÄKÖISIÄ OLOSUhteITA VASTAAVIKSI.

YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN Y :N JA ERI VÄESTÖMUUTTUJIEN P_1 :N JA P_2 :N HAVAITTUJEN ARVOJEN SIJASTA ON ENNUSTETTA LAADITTAESSA KÄYTETTY NIIDEN VUODELLE 1977 ENNUSTETTUA ARVOJA¹⁾. NÄIN ON SAATU VUODEN 1977 Q ELI KO. TEVA-TAVARARYHMÄN ENNUSTE VUODELLE 1977. NÄIN OLLEN TEVA-ENNUSTE ON EHDOLLINEN. SE VOI PITÄÄ PAIKKANSAA VAIN, JOS VÄESTÖN JA SEN RAKENTEEN, TULOJEN SEKÄ MUIDEN TEKIJÖIDEN KEHITYS ON ENNUSTETTU OIKEIN. TOISAALTA JOS KÄY ILMEISEKSI, ETTEI TEVA-KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVIEN TEKIJÖIDEN KEHITYSTÄ OLE OSATTU ENNAKOIDA OIKEIN, VOIDAAN TEVA-ENNUSTETTA VERRATEN HELPOSTI KORJATA SAATUJEN UUSIEN TIETOJEN VALOSSA.

KAIKKIEN TUOTERYHMIEN KYSYNTÄ ON TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA ENNUSTETTU VOLYYMINA. AINAKIN SUHTEELLISTEN HOMOGEENISTEN TUOTERYHMIEN OSALTA KYSYNTÄÄ OLISI VOITU ENNUSTAA MYÖS FYYSISINÄ MÄÄRINÄ, TS. KAPPALEINA TAI PAREINA. NÄILLE LIITTEESSA 3 ESITETYILLE TUOTERYHMILLE LASKETTIIN MYÖS KULUTUKSEN FYYSISTEN MÄÄRIEN JOUSTOT KULUTUSMENOJEN VOLYYMIN SUHTEEN, MUTTA NIITÄ KÄYTETTIIN VAIN VÄLILLISESTI HYVÄKSI ENNUSTETTA LAADITTAESSA. KYSYNNÄN MITTAAMINEN MARKKAMÄÄRÄISINÄ VOLYYMEINA ON PAREMMIN PERUSTELTAVISSA²⁾ ERITYISESTI SIKSI, ETTÄ TÄLLÖIN HYÖDYKEVALIKOIMAN LAADUN MUUTOKSET AIHEUTTAVAT VÄHEMMÄN HARHAA KYSYNNÄN "MÄÄRÄN" ARVIOISSA JA SIKSI ETTÄ KESKENÄÄN YHTEISMITATTOMIEN HYÖDYKKEIDEN "YHTEENLASKEMISEN" ONGELMA NÄIN TULEE RATKAISTUKSI. NÄIN SAADAAN NIIDEN YHTEISJOUKOLLEKIN MÄÄRITELTY KULUTUKSEN MITTA.

1) NÄIDEN TEVA-KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVIEN TEKIJÖIDEN KEHITYSTÄ ENNUSTE-AJANJAKSOLLA TARKASTEELLAAN 6. LUVUSSA.

2) Ks. WOLD, HERMAN: MT. S. 219.

ENNUSTEEN LÄHTÖPISTEENÄ ON PIDETTY V. 1961 - 1970 TRENDIN AVULLA LASKETTUA ARVOA VUODELLE 1970 EIKÄ V. 1970 TOTEUTUNUTTA ARVOA. TÄTEN ON ELIMINOITU LÄHTÖTASOSTA JA ENNUSTEESTA SUHDANNE- JA SATUNNAISVAIHELUKUT.

TUOTERYHMITTÄISET ENNUSTEET ON LAADITTU, LUKUUN OTTAMATTA MUIDEN ULKOILUPUKINEIDEN ALARYHMIEN ENNUSTEITA, KÄYTTÄEN HYVÄKSI MENNEESTÄ KEHITYKSESTÄ LASKETTUJA AIKASARJAJOUSTOJA JA/TAI VUODEN 1966 KOTITALOUSTIEDUSTELUN AINEISTON PERUSTEELLA ARVIOITUJA POIKKILEIKKAUSJOUSTOJA. AIKASARJAJOUSTOJA, MAHDOLLISESTI KORJATTUINA, ON YLEENSÄ KÄYTETTY NIISSÄ TAPAUKSISSA, JOISSA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA AIKASARJA-AINEISTO ON MALLIIN SOVELLETTUNA TYYDYTTÄVÄSTI ELI VÄHINTÄÄN N. 50 %:STI SELITTÄNYT HAVAITUT VAIHELUKUT. ARVIOITUJA JOUSTOKERTOIMIA ON KORJATTU HARKINNANVARAISESTI SILLOIN, KUN KÄYTETTÄVISSÄ OLLUT MALLIN ULKOPUOLINEN INFORMAATIO ANTOI SIIHEN AIHETTA. KUSSAKIN PÄÄRYHMÄSSÄ ON LISÄKSI KORJATTU JONKIN ALARYHMÄN JOUSTOJA ENNUSTEEN SISÄISEN RISTIRIITÄTÄTÄMÄN TAKAAMISEKSI. NÄMÄKIN KORJATUT JOUSTOKERTOIMET OVAT YLEENSÄ VARSIN JÄRKEVÄN TUNTUISIA. ENITEN ON KORJATTU MIESTEN PUKUJEN JA PÄÄLLYSTÄKKIEN JOUSTOKERTOIMIA, SILLÄ ON SYYTÄ OLETTAA MIESTEN PUKUTUMISEN YLEISTASON KOHOAVAN.

KOKO VAATETUKSEN ENNUSTE ON SAATU TUOTERYHMITTÄISTEN ENNUSTEIDEN SUMMANA. KOKO VAATETUKSELLE LAADITTU RIIPPUMATON ARVIO OSUI VERRATEN LÄHELLE EM. ENNUSTETTA.

MUIDEN ULKOILU- YM. PUKINEIDEN ALARYHMIEN ENNUSTEET ON LAADITTU EDELLISISTÄ POIKKEAVASTI. NIIDEN AIKASARJOJEN LYHYIDEN JA HAVAINTOAJANJAKSOLLA TAPAHTUNEIDEN SUURTEN RAKENNEMUUTOSTEN VUOKSI NÄITÄ ENNUSTEITA ON PIDETTÄVÄ LÄHINNÄ VAIN KARKEINA ARVIOINA KYSYNNÄN TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.

6. TEVA-TAVAROIDEN KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT JA NIIDEN KEHITYS V. 1970 - 1977

TÄRKEIMMÄT TEVA-KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT OVAT VÄESTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE, KOTITALOUKSIEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT SEKÄ TEVA-TAVAROIDEN JA MUIDEN KULUTUSHYÖDYKKEIDEN HINNAT. TEVA-KYSYNTÄ RIIPPUU PAITSI EM. MÄÄRÄLLISESTI MITATTAVISSA OLEVISTA TEKIJÖISTÄ MYÖS USEISTA LAADULLISISTA TEKIJÖISTÄ. TÄLLAISIA OVAT MM. ELINKEINORAKENTEEN JA MUODIN MUUTOKSET. TÄSSÄ LUVUSSA ESITETÄÄN ARVIOT TÄRKEIMPIEN TEVA-KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVIEN TEKIJÖIDEN KEHITYKSESTÄ ENNUSTEAJANJAKSOLLA.

6.1. VÄESTÖN KEHITYS

VÄESTÖN LUKUMÄÄRÄN JA RAKENTEEN MUUTOKSILLA ON HUOMATTAVA VÄLITÖN VAIKUTUS TEVA-TAVAROIDEN KOTIMASEEN KYSYNTÄÄN. NE MUUTTUVAT KUITENKIN SIKSI HITAASTI, ETTEI VÄESTÖTEKIJÄ MERKITTÄVÄSTI LISÄÄ TEVA-KYSYNTÄENNUSTEEN EPÄVARMUUTTA.

TUTKIMUKSESSA KÄYTETÄÄN VÄESTÖENNUSTEENA TILASTOKESKUKSEN VÄESTÖENNUSTETTA¹⁾. ENNUSTE RAKENTUU SEURAAVIEN OLETUSTEN POHJALLE: 1) SYNTYNEISYYS ALENEE MELKO VOIMAKKAASTI VUOTEEN 1978 ASTI, JOLLOIN SE ON KOKO MAASSA SUUNNILLEEN HELSINGIN NYKYISEN SYNTYNEISYYDEN TASOLLA,

---

1) TILASTOLLISIA TIEDONANTOJA 49, KUNNITTAINEN VÄESTÖENNUSTE VUOTEEN 2000 SAAKKA, TILASTOKESKUS, HELSINKI 1972.

2) NETTOMAASTAMUUTTO JATKUU HUOMATTAVANA, 3) KUOLLEISUUDESSA EI TA-
PAHDU MUUTOKSIA JA 4) SISÄINEN MUUTTOLIIKE PYSYY V. 1965 - 1969 HA-
VAITUN KESKIMÄÄRÄISEN MUUTTOLIIKKEEN TASOLLA. EPÄVARMIN TEKIJÄ ENNUS-
TEESSA ON SIIRTOLAISUUDEN KEHITYS.

ENNUSTETTU IKÄRYHMITÄINEN VÄESTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE ESITETÄÄN OHEI-
SISSA TAULUKOISSA.

MAAMME VÄKILUVUN ON ENNUSTETTU V. 1970 - 1977 SUPISTUVAN RUNSAALLA
PARILLAKYMMENELLÄ TUHANNELLA HENGELLÄ. VÄESTÖN LUKUMÄÄRÄN ENNUSTET-
TU 0.4 %:N SUURUINEN VÄHENTYMINEN MERKITSEE TEVA-TAVAROIDEN POTENTI-
AALISEN KYSYNTÄPOHJAN VASTAAVAA PIENENTYMISTÄ.

TAULUKKO 1. KOKO VÄESTÖ IKÄRYHMITÄIN V. 1970 JA 1977, TUHATTA
HENKEÄ VUODEN LOPUSSA JA PROSENTTIA

IKÄ- RYHMÄ	TUHATTA HENKEÄ VUODEN LOPUSSA		PROSENTTIA	
	1970	1977	1970	1977
0 - 4	351	296	7.6	6.5
5 - 9	383	318	8.3	6.9
10 - 14	398	369	8.6	8.0
15 - 19	422	377	9.2	8.2
20 - 29	780	799	16.9	17.4
30 - 39	572	671	12.4	14.6
40 - 49	574	547	12.4	11.9
50 - 64	719	718	15.6	15.6
65 -	418	500	9.1	10.9
YHTEENSÄ	4 618 ¹⁾	4 596 ¹⁾	100.0	100.0

1) PYÖRISTYKSISTÄ JOHTUEN ESITETTYJEN LUKUJEN SUMMAT EIVÄT
AINA TÄYSIN TÄSMÄÄ KOKONAISSUMMIEN KANSSA.

TAULUKKO 2. NAISET IKÄRYHMITÄIN V. 1970 JA 1977, TUHATTA HENKEÄ VUODEN LOPUSSA JA PROSENTTIA

IKÄ- RYHMÄ	TUHATTA HENKEÄ VUODEN LOPUSSA		PROSENTTIA	
	1970	1977	1970	1977
0 - 4	172	145	7.2	6.1
5 - 9	187	156	7.8	6.5
10 - 14	195	180	8.2	7.6
15 - 19	206	185	8.6	7.8
20 - 29	382	392	16.0	16.4
30 - 39	282	335	11.8	14.1
40 - 49	297	275	12.5	11.5
50 - 64	404	401	16.9	16.8
65 -	262	315	11.0	13.2
YHTEENSÄ	2 386 ¹⁾	2 383 ¹⁾	100.0	100.0

TAULUKKO 3. MIEHET IKÄRYHMITÄIN V. 1970 JA 1977, TUHATTA HENKEÄ VUODEN LOPUSSA JA PROSENTTIA

IKÄ- RYHMÄ	TUHATTA HENKEÄ VUODEN LOPUSSA		PROSENTTIA	
	1970	1977	1970	1977
0 - 4	179	151	8.0	6.8
5 - 9	196	162	8.8	7.3
10 - 14	203	189	9.1	8.5
15 - 19	216	192	9.7	8.7
20 - 29	398	407	17.9	18.4
30 - 39	289	336	13.0	15.2
40 - 49	277	272	12.4	12.3
50 - 64	315	318	14.1	14.4
65 -	156	185	7.0	8.4
YHTEENSÄ	2 231 ¹⁾	2 214 ¹⁾	100.0	100.0

1) PYÖRISTYKSISTÄ JOHTUEN ESITETTYJEN LUKUJEN SUMMAT EIVÄT AINA TÄYSIN TÄSMÄÄ KOKONAISSUMMIEN KANSSA.

RAKENTEELLISISTA MUUTOKSISTA MERKITTÄVIN ON LASTEN JA NUORTEN LUKUMÄÄRÄN TUNTUVA SUPISTUMINEN. SE EI KUITENKAAN VAIKUTTANE LASTEN VAATTEIDEN KYSYNTÄÄN HEIKENTÄVÄSTI, SILLÄ LASTEN VAATTEISSA TEHDASVALMISTEISILLA TUOTTEILLA ON VIELÄKIN MELKOISIA MAHDOLLISUUKSIA VALLATA ALAA KOTONA VALMISTETUILTA VAATTEILTA. TOINEN HUOMATTAVA MUUTOS ON YLI 60-VUOTIAIDEN JA NIMENOMAAN YLI 60-VUOTIAIDEN NAISTEN LUKUMÄÄRÄN VOIMAKAS KASVU. KUN V. 1977 YLI 60-VUOTIAAT OVAT SUURIMMALTA OSALTAAN JO AKTIIVIAIKANAAN SAANEET NAUTTIA VERRATEN KORKEASTA KULUTUSTASOSTA, HE SÄILYTTÄNEVÄT TEVA-KULUTUKSENSAKIN VERRATEN KORKEANA MYÖS ELÄKEIÄSSÄ. NÄIDEN OSTOKYKYISTEN KULUTTAJIEN MUODOSTAMAT MARKKINAT OVAT TEVA-TAVAROIDEN OSALTA JÄÄNEET TÄHÄN ASTI VÄHÄISELLE HUOMIOILLE¹⁾.

VIIME AIKONA NAISET OVAT KÄYTTÄNEET MIEHIÄ RUNSAAMMIN VAROJA VAATTEIDEN HANKINTOIHIN. NAISENEMMYYS KASVAA V. 1977 MENNESSÄ 14 TUHANNELLA HENGELLÄ, JOLLOIN NAISIA ON N. 170 TUHATTA ENEMMÄN KUIN MIEHIÄ. NÄIN VÄHÄINEN RAKENTEELLINEN MUUTOS EI VAIKUTTANE MERKITTÄVÄSTI TEVA-KOKONAISKYSYNTÄÄ LISÄÄVÄSTI. ON KUITENKIN HUOMATTAVA, ETTÄ MIEHILLÄ ON NIUKKA ENEMMISTÖ KAIKISSA IKÄRYHMISSÄ 40-VUOTIAIDEN IKÄLUOKKAAN SAAKKA. SODAN JÄLKIVAIKUTUSTEN JA MIESTEN SUUREMMAN KUOLLEISUUDEN VUOKSI NAISIA TULEE OLEMAAN 50-64 -VUOTIAIDEN RYHMÄSSÄ YLI 80 TUHATTA ENEMMÄN KUIN MIEHIÄ.

6.2. YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN KEHITYS

VOIMAKKAIMMIN TEVA-KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVA TEKIJÄ ON KOTITALOUKSIEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT. TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA TARKASTELLAAN KUITENKIN KOTITALOUKSIEN TULOJEN SIJASTA YKSITYISIÄ KULUTUSMENOJA, KUTEN AIKAISEMMIN ON JO TODETTU.

1) VRT. THE CLOTHING INDUSTRY IN THE COMMON MARKET, ANALYSIS AND TRENDS, MT. S. 36.

YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN VOLYYMIN OLETETAAN TÄSSÄ ENNUSTEESSA KASVAVAN KESKIMÄÄRIN 4.5 % v. 1970 - 1977. TÄMÄ ARVIO ON VARSIN LÄHELLÄ TUOREINTA VIRALLISTA ENNUSTETTA¹⁾, JONKA PERUSVAIHTOEHDON MUKAAN YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN VOLYYMI KASVAISI KESKIMÄÄRIN 4.3 % VUODESSA AIKAVÄLILLÄ 1971 - 1976. BRUTTOKANSANTUOTE KASVAA EM. ENNUSTEEN MUKAAN VASTAAVANA AIKANA KESKIMÄÄRIN 4.4 % VUODESSA. YLEISEN SUHDANNETILANTEEN ARVIOIDAAN ENNUSTEJAKSON PUOLIVÄLISÄ OLEVAN KORKEASUHDANNEVAIHEESSA JA SEN LOPPUPUOLELLA TAANTUMAVAIHEESSA.

USEISSA MAASSAMME TEHDYISSÄ KOKONAISTALOUDELLISISSA KEHITYSARVIOISSA ON PÄÄDYTTY MELKO SAMANSUUNTAISIIN ENNUSTEISIIN. TALOUDELLISEN SUUNNITTELUKESKUKSEN TAVOITTEELLISESSA KEHITYSARVIOSSA²⁾ EDELLYTETÄÄN YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN KASVAVAN 5.4 % VUOTTA KOHTI v. 1970 - 1980. ETLA:SSA LAADITUSSA KULUTUSENNUSTEESSA³⁾ ARVIOIDAAN YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN KASVUN v. 1970 - 1975 OLEVAN KESKIMÄÄRIN N. 4 % VUODESSA.

TEVA-KYSYNTÄ EI RIIPU KUITENKAAN PELKÄSTÄÄN YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN KEHITYKSESTÄ, VAAN MYÖS SIITÄ MITEN HYVIN TEVA-TAVARAT PYSTYVÄT KILPAILEMAAN MUIDEN KULUTUSHYÖDYKKEIDEN KANSSA KULUTTAJIEN ANSAITSEMISTA LISÄMARKKOISTA.

VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS ON KASVANUT 1950- JA 1960-LUVUILLA VARSIN HITAASTI MUIHIN KULUTUSHYÖDYKERYHMIIN VERRATTUNA. KANSAINVÄLISESTIKIN OTTAEN VAATETUSMENOJEN SUHTEELLINEN KASVU ON MAASSAMME OLLUT VARSIN HIDASTA, KUTEN ARVIOITUJEN JOUSTOKERTOIMIEN AVULLA ON PÄÄTETTÄVISSÄ.

---

1) VUODEN 1973 VALTION BUDJETIN LIITE N:O 2.

2) SUOMEN KANSANTALouden KEHITYSMÄHDOLLISUUDET VUOTEEN 1980, HELSINKI 1972.

3) HEIKKI HÄMÄLÄINEN: YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN RAKENNE JA KEHITYS SUOMESSA v. 1965 - 1975.

SUOMALAISET KOTITALOUDET HANKKIVAT 1960-LUVULLA UUSIA TARPEENTYYDYTYSVÄLINEITÄ VARSIN RUNSASTI. ETEKIN HENKILÖAUTOJEN, ULKOMAANMATKOJEN, TELEVISIOIDEN JA KOTITALOUSKONEIDEN OSTOT OVAT VIENEET SUUREN OSAN KULUTTAJAN TULOJEN KASVUSTA. MYÖS ASUNTO MENOT OVAT UUSIEN ASUNTOJEN JA KESÄMÖKKIEN HANKINNAN TAKIA OLLEET USEIDEN KOTITALOUKSIEN KOHDALLA VARSIN RASKAAT. TÄTÄ TAUSTAA VASTEN ON YMMÄRRETTÄVÄÄ, ETTÄ VAATTEET PUOLITTAIN VAPAAVALINTAISINA PUOLIKESTOKULUTUSTAVAROINA OVAT JÄÄNEET VÄHEMMÄLLE HUOMIOLLE.

TÄLLÄ VUOSIKYMMENELLÄ VASTAAVAN LAAJUISTA UUSIEN TARPEENTYYDYTYSVÄLINEIDEN JOUKKOHANKINTAA TUSKIN TAPAHTUNEE. VÄRITELIVISIO JA AUTOMAATTINEN PESUKONE LYÖNEVÄT ITSENSÄ LOPULLISESTI LÄPI, MUTTA NIIDEN VAATIMAT SUHTEELLISET MENOT OVAT OLEELLISESTI PIENEMPÄÄ SUURUUSLUOKKAA KUIN AUTOHANKINTOJEN 1960-LUVUN JÄLKIMMÄISELLÄ PUOLISKOLLA. NÄIN OLLEN VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNNÄN KASVULLE JÄÄNEE AIKAISEMPAA ENEMMÄN TILAA YKSITYISEN KULUTUSKYSYNNÄN KENTÄSSÄ. MYÖS RAVINTOMENOJEN OSUUDEN SUPISTUMISELLA ON SAMANSUUNTAINEN VAIKUTUS.

PÄINVASTAISEEN SUUNTAAN VAIKUTTAA TÄLLÄ VUOSIKYMMENELLÄ TAPAHTUVA ASUMISMENOJEN KASVU, MIKÄ AIHEUTUU ASUNTOKANNAN UUDISTUMISESTA JA PYRKIMYKSESTÄ ASUNTOJEN VARUSTETASON KOHOTTAMISEEN. TÄMÄ MERKITSEE KUITENKIN KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN KYSYNNÄN KASVUVAUHDIN JATKUMISTA VOIMAKKAANA.

6.3. MUIDEN TEVA-KYSYNTÄÄN VAIKUTTAVIEN TEKIJÖIDEN KEHITYS

HINTOJEN KEHITYS

JOS KAIKKIEN HYÖDYKKEIDEN HINTOJA NOSTETAAN SAMASSA SUHTEESSA, NIIN KYSYNNÄN JAKAUTUMA PYSYY SUUNNILLEEN ENNALLAAN. SEN SIJAAN

SUHTEELLISTEN HINTOJEN MUUTOKSET VAIKUTTAVAT KYSYNTÄÄN RISTIJOUSTOJEN SUURUUDESTA RIIPPUEN.

TEVA-TAVAROIDEN SUHTEELLISTEN HINTOJEN ALENTUMINEN ON OLLUT VERRATTEN TASAISTA LUKUUN OTTAMATTA LIIKEVAIHTOVEROTUKSEN MUUTOSTEN AIHEUTTAMIA HYPPÄYKSIÄ. VAATTEIDEN VAPAUDUTTUA LIIKEVAIHTOVEROSTA VUODEN 1954 LOPULLA TEVA-TAVAROIDEN SUHTEELLISET HINNAT ALENTUIVAT VOIMAKAASTI. VUODEN 1964 LIIKEVAIHTOVEROUUDISTUS PUOLESTAAN AIHEUTTI VAATTEIDEN SUHTEELLISTEN HINTOJEN KOHOAMISEN.

VUOSIEN 1954 - 1970 VÄLISENÄ AIKANA VAATETUKSEN SUHTEELLISET HINNAT LASKIVAT KESKIMÄÄRIN 1.8 % VUODESSA. VUOSINA 1965 - 1970 HINTOJEN LASKU ON OLLUT JONKIN VERRAN HITAAMPAA ELI KESKIMÄÄRIN 1.3 %. TEVA-TAVAROIDEN SUHTEELLISTEN HINTOJEN LASKU ON VAIKUTTANUT NIIDEN KULUTUKSEN VOLYYMIN KEHITYKSEEN JONKIN VERRAN SITÄ VAUHDITTAEN. TOISIN SANOEN TEVA-KULUTUKSEN VOLYYMI ON KASVANUT HIEMAN NOPEAMMIN KUIN SE OLISI KASVANUT ELLEI SUHTEELLISTEN HINTOJEN ALENTUMISTA OLISI TAPAHTUNUT.

KOSKA ENNUSTE LAADITTAAN PÄÄOSIN TOTEUTUNEEN KEHITYKSEN PERUSTEELLA, TULEE TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA TEHDYKSI SE OLETUS, ETTÄ TEVA-TAVAROIDEN SUHTEELLISET HINNAT ALENTUVAT ENNUSTEAJANJAKSOLLA SUUNNILLEEN SAMALLA NOPEUDELLA KUIN AIKAISEMMINKIN.

SUHTEELLISTEN HINTOJEN KEHITYS RIIPPUU LÄHINNÄ TEVA-ALAN SUHTEELLISEN TUOTTAVUUDEN KEHITYKSESTÄ. JOS SUHTEELLISTEN HINTOJEN ALENTUMINEN PYSÄHTYY TAI MUODOSTUU PIENEMMÄKSI KUIN V. 1954 - 1970, ENNUSTE SAATTAA OSOITTAUTUA TÄLTÄ OSIN HIEMAN LIIAN OPTIMISTISEKSI.

ELINKEINORAKENTEEEN MUUTOS

TYÖLLISTETTY TYÖVOIMA LISÄÄNTYY ETLA:SSA SUORITETTUJEN LASKELMIEN MUKAAN VUODESTA 1970 VUOTEEN 1977 N. 40 TUHANNELLA HENGELLÄ 2 153 TUHANNESTA 2 195 TUHANTEEN. PALVELUELINKEINOT TYÖLLISTÄNEVÄT 140 TUHATTA HENKEÄ ENEMMÄN V. 1977 KUIN V. 1970. SEN SIJAAN MAA- JA METSÄTALOUDEN TYÖVOIMA SUPISTUNEE N. 180 TUHATTA HENKEÄ ELI RUNNAS KOLMANNES. KUN YLI PUOLET VILJELIJÄVÄESTÖSTÄ ON 50 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ, NIIN VALTAOSA MAATALOUSTUOTANNON LOPETTAVISTA SIIRTYY ELÄKKEELLE. ON HUOMATTAVA, ETTÄ ELINKEINORAKENTEEEN MUUTTUMINEN RAJUUDESTAAN HUOLIMATTA ON 1970-LUVULLA JONKIN VERRAN HITAAMPAA KUIN V. 1963 - 1970, JOLLOIN PALVELUELINKEINOJEN TYÖLLISYYDEN LISÄYS OLI 166 TUHATTA HENKEÄ JA MAA- JA METSÄTALOUSTESTA SIIRTYI POIS 210 TUHATTA HENKEÄ.

ELINKEINORAKENTEEEN MUUTTUMISELLA LIENEE MELKOISIA VAIKUTUKSIA TEVA-TAVAROIDEN KYSYNTÄÄN, VAIKKA VAIKUTUSTEN MÄÄRÄLLISESTÄ SUURUUDESTA EI VOIDA ESITTÄÄ KUIN KARKEITA ARVIOITA. PALVELUELINKEINOVALTAISTUMINEN ON OMIAAN LISÄÄMÄÄN VAATTEIDEN JA ETENKIN PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNTÄÄ. SAMANSUUNTAINEN VAIKUTUS ON NAISTEN LISÄÄNTYVÄLLÄ OSALLISTUMISELLA KODIN ULKOPUOLISEEN TOIMINTAAN ANSIOTYÖSSÄ, OPISKELIJOINA JA YHTEISKUNNALLISESSA TOIMINNASSA. KUITENKAAN NÄMÄ ILMIÖT EIVÄT OLE TÄYSIN UUSIA JA VAIN 1970-LUVULLE TYYPILLISIÄ, JOTEN ON VAROTTAVANEMASTA NIILLE LIIKAA PAINOA TULEVAA TEVA-KYSYNTÄÄ ARVIOITAESSA.

KAUPUNKILAISTUMISKEHITYS

KAUPUNKILAISTUMISKEHITYS JA ELINKEINORAKENTEEEN MUUTTUMINEN OVAT SAMAN YHTEISKUNNALLISEN ILMIÖN KAKSI ERI PUOLTA. NIIDEN YHTEISVAIKUTUS TEVA-TAVAROIDEN KYSYNNÄN MÄÄRÄÄN JA RAKENTEESEEN ON VERRATEN

SUURI. VUODEN 1966 KOTITALOUSTIEDUSTELUN MUKAAN KAUPUNKIRUOKAKUNNAT KÄYTTIVÄT PAITSI MARKKAMÄÄRÄISESTI MYÖS SUHTEELLISESTI ENEMMÄN RAHAA VAATETUKSEEN KUIN MAASEUDULLA ASUVAT RUOKAKUNNAT KESKIMÄÄRIN, KUTEN ASETELMASTA SIVULTA 38 VOIDAAN NÄHDÄ. ENNUSTETUN KAUPUNKILAISTUMISKEHITYKSEN VOIDAAN V. 1966 KOTITALOUSTIEDUSTELUN TULOSTEN PERUSTEELLA ARVIOIDA VAIKUTTAVAN TEVA-KYSYNTÄÄ LISÄÄVÄSTI N. 0.3 % VUOTTA KOHTI. SEURAAVASSA ASETELMASSA ESITETÄÄN VÄKILUVUN KEHITYS ASUINPAIKAN MUKAAN. LUVUT ON POIMITTU SAMASTA KUNNITTAISESTA VÄESTÖENNUSTEESTA KUIN VÄKILUKUTIEDOTKIN.

	TUHATTA HENKEÄ ¹⁾	
	1970	1980
KAUPUNGIT JA KAUPPALAT	2 100	2 337
MAASEUTUKUNNAT	2 518	2 228

1) LUVUT OVAT VUODEN 1970 KUNTAJAOUKSEN MUKAISIA.

MUODIN MUUTOSTEN VAIKUTUKSISTA TEVA-KYSYNTÄÄN

TEVA-TAVAROIDEN KOKONAISKYSYNTÄÄN MUODILLA TUSKIN LIENEE MAINITTAVAA VAIKUTUSTA. MERKITTÄVÄT MUODINMUUTOKSET SAATTAVAT KUITENKIN LISÄTÄ VAATETUSTAVAROIDEN OSTOJA LYHENTÄMÄLLÄ VAATTEIDEN KÄYTTÖIKÄÄ. ESIMERKIKSI JOS JOKIN UUSI TUOTE LYÖ ITSENSÄ KERTAKAIKKISESTI LÄPI, USEIMMAT KULUTTAJAT HYLKÄÄVÄT VANHAT, MUTTA MUUTEN KÄYTTÖKELPOISET, VAATTEENSA MELKO LYHYESSÄ AJASSA. TÄLLÄ VOITAISIIN EHKÄ SELITTÄÄ OSA VARSINKIN PÄÄLLYSTAKKIEN KYSYNNÄSSÄ HAVAITUISTA ÄKILLISISTÄ VAIHTELUISTA.

MUODILLA ON SEN SIJAAN SUURI VAIKUTUS YKSITTÄISTEN TEVA-TUOTTEIDEN TAI TEVA-TUOTERYHMIEN KESKINÄISEEN KYSYNTÄÄN. SE, OSTAAKO KULUTTAJA MINI- VAI MAKSIHAMEEN RIIPPUU LÄHES YKSINOMAAN KULLOINKIN VALLITSEVASTA MUODISTA.

MUODIN TULEVAN KEHITYKSEN ENNUSTAMINEN ON NYKYISILLÄ MENETELMILLÄ MAHDOTON TEHTÄVÄ. YLEISESTI OTTAEN VOIDAAN KUITENKIN MUOTITIIETOISUUDEN ODOTTAA EDELLEEN LISÄÄNTYVÄN, JOSKIN YHDENMUKAISTUMINEN EI EHKÄ LISÄÄNNY PERSOONALLISEN TYYLIN YLEISTYESSÄ.

TULEVIEN MUODIN MUUTOSTEN VOIDAAN ODOTTAA HEIJASTAVAN TIETTYJEN "AJAN HENKEEN" KUULUVIEN LAADULLISTEN JA MÄÄRÄLLISTEN ILMIÖIDEN KEHITYSTÄ AJASSA, JOTKA PUOLESTAAN OVAT JOSSAIN MÄÄRIN ENNALTA NÄHTÄVISSÄ. TÄLLAISIA OVAT ELINTASON NOUSUN MUKANAAN TUOMAT ILMIÖT, JOISTA TÄRKEIMPIÄ ON EDELLÄ JO KÄSITELTY: VAATETUSTEKNOLOGIAN KEHITYMINEN, VAPAA-AJAN KASVU, AUTOISTUMINEN, KAUPUNKILAISTUMINEN, KOULUTUSTASON NOUSU JNE. PERIAATTEESSA KAIKILLA YHTEISKUNTAA MERKITTÄVÄSTI MUUTTAVILLA ILMIÖILLÄ ON VAIKUTUSTA TEVA-MUOTIIN JA SEN VÄLITYKSELLÄ TEVA-KYSYNTÄÄN.

TALOUSPOLITIIKAN VAIKUTUKSISTA TEVA-KYSYNTÄÄN

JULKINEN VALTA VOI HARJOITTAMALLA TALOUSPOLITIikkaa PERIAATTEESSA VAIKUTTAA TEVA-KULUTUKSEN VOLYYMIIN JA RAKENTEeseen. TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA ON OLETETTU, ETTÄ TALOUSPOLITIikkaa EI MUUTETA SILTÄ OSIN, JOLLA ON VÄLITTÖMIÄ VAIKUTUKSIA TEVA-TAVAROIDEN KOTIMAISEEN KYSYNTÄÄN. JULKISEN VALLAN HARJOITTAMALLA YLEISELLÄ KAUPPA- JA TALOUSPOLITIikkalla SEN SIJAAN ON VÄLILLISTÄ VAIKUTUSTA TEVA-TAVAROIDENKIN KYSYNTÄÄN. ESIMERKIKSI MAHDOLLISESTI SOLMITTAVA VAPAAKAUPPASOPIMUS VAIKUTTANEE KOTIMAISTA TEVA-KULUTUSTA LISÄÄVÄSTI, KOSKA VOIMISTUNEEN HINTAKILPAILUN VAIKUTUKSESTA HINNAT ALENTUVAT.

7. TEVA-KYSYNNÄN KEHITYS V. 1970 - 1977

TEVA-KULUTUKSELLE ON OLLUT OMINAISTA VARSIN SUURET VAIHTELUT. OSA NÄISTÄ VAIHTELUISTA ON AIHEUTUNUT YLEISISTÄ TALOUDELLISISTA SUHDANTEISTA, OSA MUISTA TEVA-KYSYNTÄÄN SUORANAISEMMIN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ. LÄHITULEVAISUUDESSA EI OLE MITÄÄN SYYTÄ USKOA TEVA-KULUTUKSEN VAIHTELUJEN OLENNAISESTI VAIMENTUVAN. TEVA-KYSYNNÄN LYHYEN AIKAVÄLIN VAIHTELUJEN ENNAKOIMINEN EDELLYTTÄISI VÄLTTÄMÄTTÄ YLEISEN TALOUDELLISEN SUHDANNETILANTEEN KEHITYKSEN LUOTETTAVAA ARVIOINTIA. SE EI KUITENKAAN LIENE MAHDOLLISTA, JOTEN TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA TYYDYTÄÄN ENNAKOIMAAN PELKÄSTÄÄN TEVA-KYSYNNÄN KESKIMÄÄRÄINEN KEHITYSSUUNTA V. 1970 - 1977.

KOSKA KULUTUKSEN AIKAURAA EI PYRITÄ ENNUSTAMAAN, ON ENNUSTETTA LAADITTAESSA LÄHTÖPISTEESTÄ JA ENNUSTEESTA PUHDISTETTU SUHDANNE- JA SATUNNAISVAIHTELUT. LÄHTÖPISTEENÄ ON KUNKIN TUOTERYHMÄN KOHDALLA PIDETTY 1960-LUVUN TRENDISTÄ VUODELLE 1970 LASKETTUA ARVOA. ENNUSTEARVO ON MYÖS ERÄÄNLAINEN KESKIVARVO, JOKA POIKKEAA VUODEN 1977 TOTEUTUVISTA LUVUISTA AINAKIN SUHDANNEKOMPONENTIN VERRAN. SITEN ENNUSTE TODENNÄKÖISESTI AMPUU YLI, JOS V. 1977 VALLITSEE OUNASTELTU TALOUDELLINEN TAANTUMA.

JOS ENNUSTETTA VERRATTAISIIN VUODEN 1970 TOTEUTUNEISIIN ARVOIHIN VUODEN 1970 TRENDIARVOJEN SIJASTA, SAATAISIIN KAUTTA LINJAN JONKIN VERRAN ALEMPIA KASVUPROSENTTEJA KUIN ENNUSTEESTA ESITETYT. TÄMÄ

JOHTUU SIITÄ, ETTÄ VUODEN 1970 TRENDIARVOT OVAT YLEENSÄ JONKIN VERRAN TOTEUTUNEIDEN ALAPUOLELLA, KOSKA SILLOIN VAATETUKSEN KULUTUS OLI POIKKEUKSELLISEN KORKEALLA TASOLLA. TÄSSÄ ON SYYTÄ KOROSTAA VIELÄ ENNUSTEEN EHDOLLISTA LUONNETTA. ENNUSTE VOI TOTEUTUA VAIN, JOS TEVAKYSYNTÄÄN VAIKUTTAVIEN TEKIJÖIDEN KEHITYS ON ENNAKOITU OIKEIN.

ENNUSTEVIRHEET SAATTAVAT YKSITTÄISTEN TUOTERYHMIEN OSALTA OLLA VERRATEN SUURIA, KOSKA KULUTTAJIEN YKSILÖLLISET MIELTYMYKSET JA MAKUVAATIMUKSET TOISAALTA JA TUOTTAJIEN VERRATEN HELPOSTI SUORITETTAVISSA OLEVAT TUOTTEIDEN MUUTOKSET TOISAALTA TEKEVÄT VARSIN JYRKÄTKIN SUUNNANMUUTOKSET KULUTUKSEN KEHITYKSESSÄ MAHDOLLISIKSI. SEN SIJAAN PÄÄRYHMIEN ENNUSTEITA VOITANEEN PITÄÄ SUHTEELLISEN LUOTETTAVINA EDELLÄ MAINITUIN VARAUKSIN.

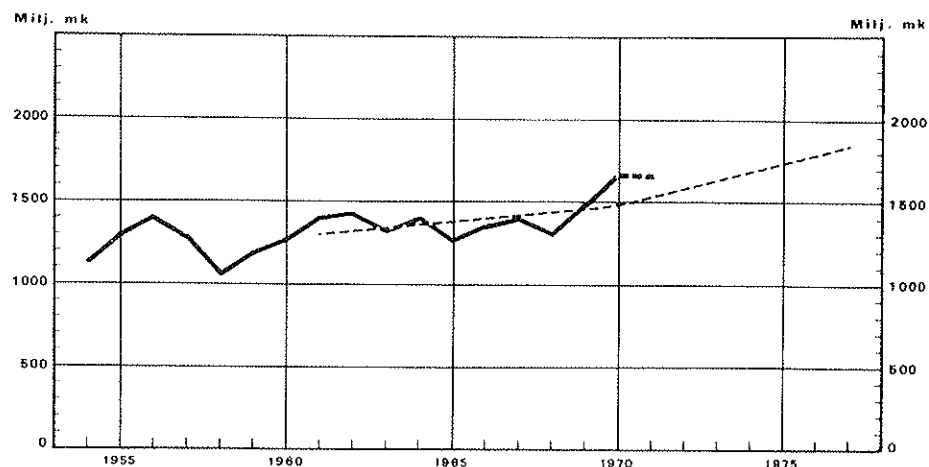
7.1. KOKO VAATETUKSEN KYSYNTÄ

VAATETUKSEN KYSYNNÄN TRENDIN ENNUSTETAAN KASVAVAN ENNUSTEAJANJAKSOLLA VOLYYMILTAAN KESKIMÄÄRIN 3.1 % VUODESSA. KULUTTAJAT KÄYTTÄVÄT V. 1977 ENNUSTEEN MUKAAN 1 850 MILJ. MK VAATTEISIIN VUODEN 1970 RAHAS-
SA LASKETTUNA, MIKÄ YLIITTÄÄ VAIN 10 % VUODEN 1970 POIKKEUKSELLISEN KORKEALLA TASOLLA OLLEEN KULUTUKSEN. HENKEÄ KOHTI KÄYTETÄÄN TUOLLOIN VAATTEISIIN RUNSAAT 400 MK.

ENNUSTETTU 3.1 %:N KESKIMÄÄRÄINEN VUOSIKASVU MERKITSEE KESKIMÄÄRÄISEN KASVUN NOPEUTUMISTA 1950- JA 1960-LUVUILLA HAVAITUISTA KASVUNOPEUKSISTA.

VAATTEIDEN KOKONAISKYSYNNÄN EI ARVIOIDA ENNUSTEAJANJAKSOLLA OLEVAN KOVIN TASAISTA. ALKUPUOLELLA KASVU LIENEE HITAAMPAA KIIHTYÄKSEEN SITTEN LOPPUA KOHTI. VUODEN 1971 ENNAKKOTIETOJEN MUKAAN VAATETUKSEN

KUVIO 4. KOKO VAATETUKSEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

KYSYNTÄ LASKEE VUODEN 1970 TASOLTA 0.4 %. VUONNA 1972 KYSYNTÄ NÄYTTÄÄ KASVAVAN VAIN VÄHÄN.

KESKIMÄÄRÄISEN KASVUN NOPEUTUMISEEN V. 1954 - 1970 TASOSTA VAIKUTTAVAT MONET TEKIJÄT. TÄRKEIN LIENEE SE, ETTEI TULOJEN KASVUSTA MENE ENNUSTEIDEN MUKAAN UUSIEN TARPEENTYÖDYTYSVÄLINEIDEN KUTEN AUTOJEN, ULKOMAANMATKOJEN, KOTITALOUSKONEIDEN JNE. HANKINTOIHIN SUHTEELLISESTI YHTÄ PALJON KUIN AIKAISEMMIN. LIIKENNEMENOJEN KASVUPROSENTIN ENNUSTETAANKIN RAVINTOMENOJEN KASVUN OHELLA JÄÄVÄN PIENEMMÄKSI KUIN 1960-LUVULLA.

KAUPUNKILAISTUMINEN JA PALVELUSVALTAISTEN ELINKEINOJEN KASVUN VOIDAAN ODOTTAA LISÄÄVÄN VAATTEIDEN JA NIMENOMAISESTI PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNTÄÄ. SAMAN SUUNTAAN VAIKUTTAA NAISTEN LISÄÄNTYVÄ TOIMINTA KODIN ULKOPUOLELLA. KYSYNTÄÄ KIIHDYTTÄNEE MYÖS MUOTITIE TOISUUDEN YLEISTYMINEN KAIKISSA KULUTTAJAPIIREISSÄ. SE EI KUITENKAAN JOHTANE YHTENÄISEEN MUOTIIN, VAAN NS. PERSOONALLINEN PUKEUTUMISTYYLI TULLEE ENTISTÄ VALLITSEVAMMAKSI. ODOTETTAVISSA OLEVA MARKKINOINNIN TEHOITUMINEN LISÄÄNNEE OMALTA OSALTAAN TEVA-KULUTUSTA.

VAIKKA MAASSAMME EI OLE TEHTY MUUTA NÄIN YKSITYISKOHTAISTA 1970-LUKUA KOSKEVAA TEVA-KYSYNTÄENNUSTETTA, ON VAATETUSTARVIKKEIDEN KONAINISKYSYNTÄÄ ENNAKOITU MUISSAKIN TUTKIMUKSISSA. TEVA-KOMITEA¹⁾ ARVELEE VAATETUKSEN KYSYNNÄN KASVUKSI 1970-LUVULLA KESKIMÄÄRIN 3 %. ETLA:N KYSYNTÄTUTKIMUKSESSA²⁾ ARVIOIDAAN VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUKSEN KASVAVAN KESKIMÄÄRIN 2.6 % V. 1970 - 1975. KASKIMIES³⁾ ON OPTIMISTISEMPI VUOSIA 1965 - 1975 KOSKEVASSA ARVIOSsaan, SILLÄ HÄN ENNUSTAA VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUKSEN KESKIMÄÄRÄISEKSI VUOSIKASVUKSI 3.6 %. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖ ARVIOI SELVITYKSESSÄÄN⁴⁾ VAATETUKSEN KOTIMAISEN KYSYNNÄN KASVUKSI 1970-LUVULLA N. 3 % JA TALOUSNEUVOSTON ASETTAMA INTEGRAATIOJAOSTO⁵⁾ VAPAAKAUPPAVAIHTOEHDOSTA RIIPPUEN 3 - 4 %.

TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA ON LÄHDETTY SIITÄ, ETTÄ VAATETUKSEN KULUTUSMENOJOUSTO ON ENNUSTEAJANJAKSOLLA 0.7. SE ON OLENNAISESTI SUUREMPI KUIN MENNEESTÄ KEHITYKSESTÄ ARVIOITU AIKASARJAJOUSTO 0.25. TOISAALTA SE ON VUODEN 1966 KOTITALOUSTIEDUSTELUN AINEISTOSTA ARVIOITUA POIKKILEIKKAUSJOUSTOA 1.2 MERKITTÄVÄSTI PIENEMPI.

ARVIOIDUN 0.7 SUURUISEN JOUSTOKERTOIMEN AVULLA VOIDAAN SAADA KUVA TULEVAN VAATETUSKYSYNNÄN RIIPPUVUUDESTA TULOJEN KEHITYKSESTÄ. TEHDYSSÄ ENNUSTEESSA OLETETTIIN YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN KESKIMÄÄRÄISEKSI VUOSIKASVUKSI 4.5 %, MIKÄ SIIS MERKITSISI 3.1 %:N SUURUISTA VAATETUSMENOJEN KASVUA VUOTTA KOHTI. JOS KUITENKIN KULUTUSMENOT KASVAISIVAT ESIMERKIKSI VAIN 3 %, NIIN VAATETUKSEN KYSYNNÄN KASVUKSI TULISI N. 2 %.

---

1) KOMITEAMIIETINTÖ 1971:B 12

2) HEIKKI HÄMÄLÄINEN: MT.

3) KASKIMIES, MIKA: KULUTUKSEMME TULEVA RAKENNE, ARTIKKELI TEOKSESSA TALOUTEMME TIENVIITTOJA, TAPIOLA 1969.

4) TEOLLISUUDEN KEHITYSPIIRTEITÄ 1970-LUVULLA, JULKAISSUT KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖ 1972.

5) TALOUSNEUVOSTON INTEGRAATIOJAOSTON MIETINTÖ OSA I, HELSINKI 1971.

TEHDYN VAATETUSKYSYNTÄENNUSTEEN VERTAAMISEKSI MUIDEN MAIDEN ENNUSTEISIIN VIITATAAN LUKUUN 4. TODETTAKOON VAIN, ETTÄ RUOTSISSA ENNUSTETAAN VAATETUKSEN TULOJOUSTON LÄHIVUOSINA OLEVAN YKKÖSEN LUOKKAA, ENGLANNISSA SEN ARVIOIDAAN OLEVAN 0.8 JA EEC-MAISSA 0.6:N PAIKKEILLA. YLEISESTI OTTAEN VAATETUKSEN TULOJOUSTO ON SUOMESSA OLLUT SUHTEELLISEN ALHAINEN, VAIKKA SUOMI EI OLE OLLUT ELINTASOLTAAN KORKEIMPIA MAITA. YLEENSÄ VAATETUKSEN TULOJOUSTON ON HAVAITTU LASKEVAN JONKIN VERRAN ELINTASON KOHOTESSA. OSA EROISTA SAATTAA KUITENKIN SELITYÄ ERI MAISSA NOUDATETUN TILASTOKÄYTÄNNÖN EROILLA JA PUUTTEELLISUUKSILLA.

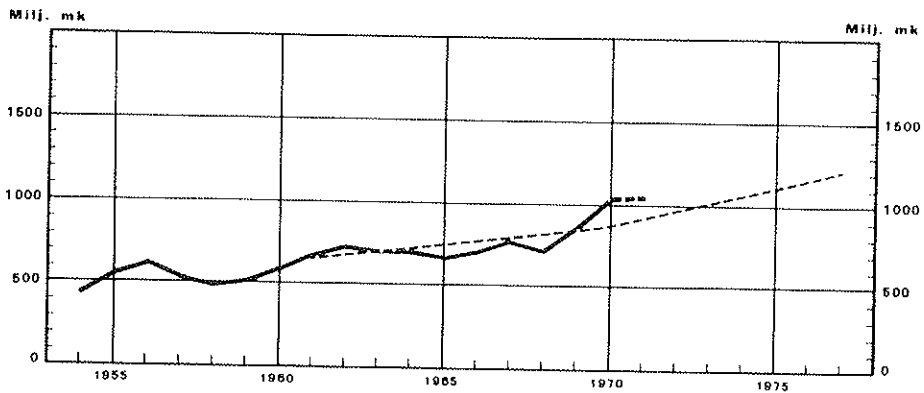
TAULUKOSSA 4 ESITETÄÄN ENNUSTE JA TUTKIMUKSEN MUUT KESKEISET TULOKSET.

7.2. PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNTÄ

PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNNÄN ENNUSTETAAN KASVAVAN KESKIMÄÄRIN 4.8 % VUODESSA. VUONNA 1977 KULUTETTAISIIN SITEN MAASSAMME YLI 1 200 MILJ. MK PÄÄLLYSVAATTEISIIN VUODEN 1970 RAHASSA MITATTUNA. PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNTÄ KASVAA SIIS ENNUSTEEN MUKAAN KOKO VAATETUKSEN KYSYNTÄÄ MELKEIN 2 %-YKSIKKÖÄ NOPEAMMIN. PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNNÄN MUUN VAATETUKSEN KYSYNTÄÄ NOPEAMPI KASVU ON VARSIN YLEINEN ILMIÖ MONISSA MAISSA. ESIMERKIKSI RUOTSISSA ENNUSTETAAN PÄÄLLYSVAATTEIDEN KYSYNNÄN KASVAVAN PROSENTTIYKSIKÖN NOPEAMMIN KUIN KOKO VAATETUKSEN KYSYNTÄ.

1960-LUVUN LOPPUPUOLELLA NAISTEN PUKINEIDEN KULUTUS OHITTI MIESTEN PUKINEIDEN KULUTUKSEN. ENNUSTEEN MUKAAN V. 1968 - 1970 HAVAITUT KASVUNOPEUSEROT MIESTEN JA NAISTEN PUKINEIDEN KULUTUKSEN VÄLILLÄ JOSAIN MÄÄRIN SUPISTUVAT, MUTTA NAISTEN PUKINEIDEN KULUTUS KASVAA

KUVIO 5. PÄÄLLYVAATTEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

KUITENKIN ENNUSTEAJANJAKSOLLA EDELLEEN KESKIMÄÄRIN MIESTEN PUKINEIDEN KULUTUSTA NOPEAMMIN. MYÖS USEISSA MUISSA LÄNSIMAISISSA ON PÄÄDYTY SIIHEN, ETTÄ NAISTEN PUKINEIDEN OSTOT TULEVAT OLEMAAN MIESTEN PUKINEIDEN OSTOJA SUUREMPIA. HYVIN PITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ KEHITYS SAATAA KÄÄNTYÄ PÄINVASTAISEKSI, JOS MIESTEN MUOTITIE TOISUUS KASVAA SUHTEESSA NAISTEN MUOTITIE TOISUUTEEN.

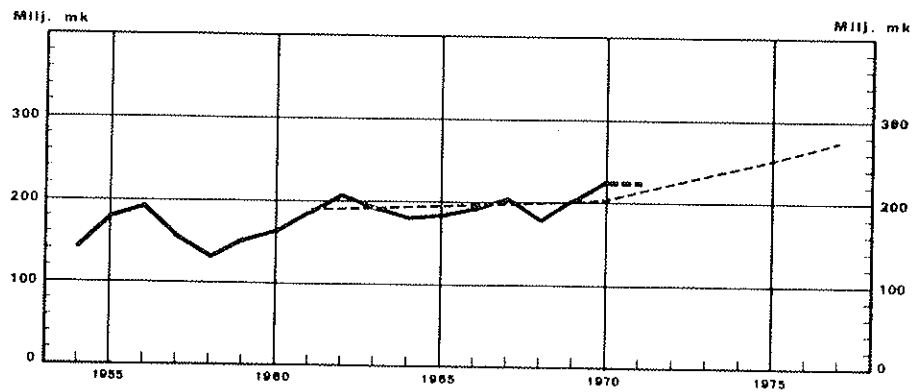
MIESTEN PUKINEET

MIESTEN PUKINEIDEN KULUTUKSEN VOLYYMIN ENNUSTETAAN KASVAVAN KESKIMÄÄRIN 4.4 % VUODESSA ELI RUNSAAN PROSENTTIYKSIKÖN NOPEAMMIN KUIN KOKO VAATETUKSEN KULUTUS. 1960-LUVUN TRENDIN MUKAISEEN KASVUUN VERRATTUNA KASVUVAUHDIN ENNUSTETAAN SIIS NOPEUTUVAN MELKOISESTI. KULUTUSMENOJOUSTON ARVIOIDAAN OLEVAN 1.0, JOKA ON SAMAA SUURUUSLUOKKAA KUIN EKSTRÖMIN JA LUNDBERGIN RUOTSISSA MIESTEN PUKINEILLE ARVIOIMA TULOJOUSTO.

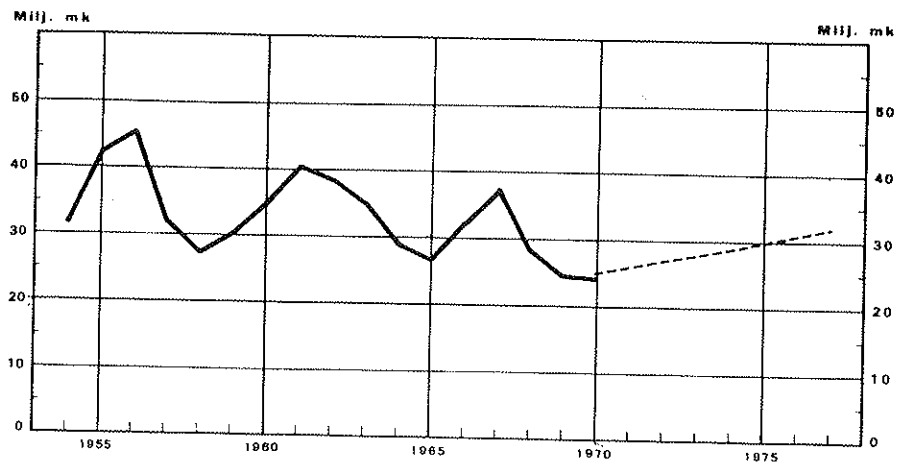
IRTOTAKKIEN JA -HOUSUJEN KYSYNNÄN ENNUSTETAAN EDELLEEN KASVAVAN MIESTEN PUKINEIDEN ALARYHMISTÄ NOPEIMMIN ELI LÄHES 5 % VUODESSA. PUKUJEN KYSYNNÄN KASVUN ENNUSTETAAN JOSSAIN MÄÄRIN NOPEUTUVAN

NOUSEVAN ELINTASON MYÖTÄ. PÄÄLLYSTAKKIEN KYSYNTÄÄ OVAT V. 1954 - 1970 SÄVYTTÄNEET ERITTÄIN VOIMAKKAAT JAKSOTTAISET VAIHTELUT. JAKSON PITUUS ON OLLUT KESKIMÄÄRIN 6 VUOTTA. VUONNA 1970, HUOLIMATTA VAATETUKSEN KYSYNNÄN HUIPPUVUODESTA, PÄÄLLYSTAKKIEN KYSYNTÄ OLI AALLONPOHJASSA, JOTEN LÄHIVUOSINA ON ODOTETTAVISSA NOUSUA. PÄÄLLYSTAKKIEN KYSYNNÄN TRENDI ON TARKASTELUKAUDELLA OSOITTANUT LASKEVAA SUUNTAA, MIKÄ LIENEE JOHTUNUT OSITTAISESTA SIIRTYMISESTÄ ULKOILUTAKKIEN KÄYTTÖÖN.

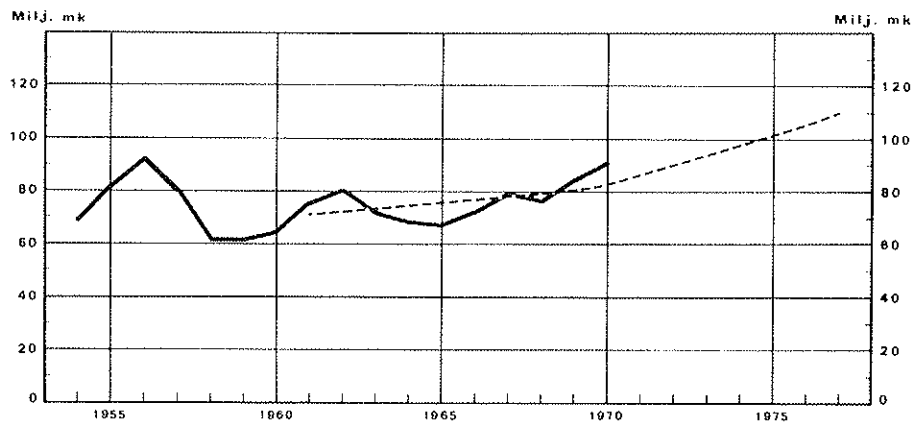
KUVIO 6. MIESTEN PUKINEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

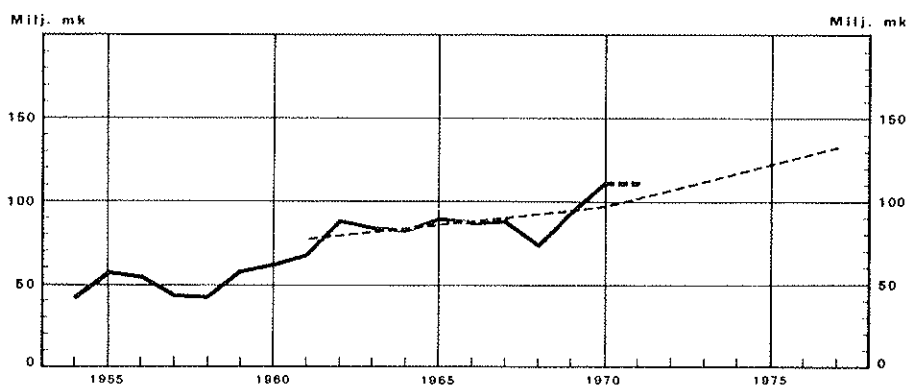
KUVIO 7. MIESTEN PÄÄLLYSTAKKIEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

KUVIO 8. MIESTEN PUKUJEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

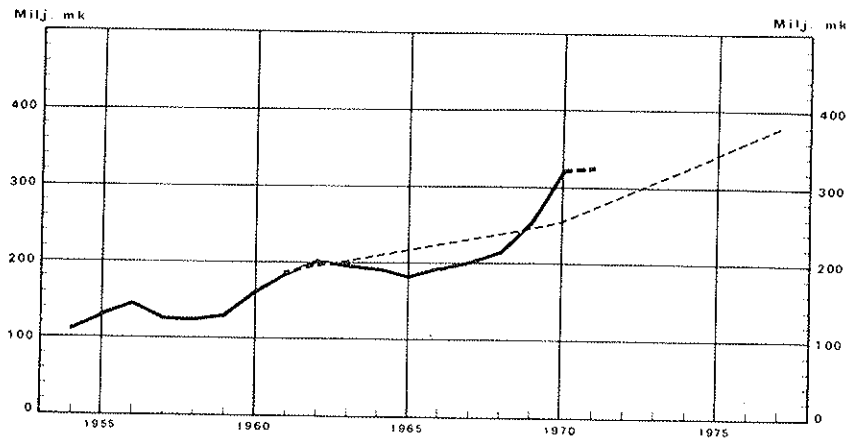
KUVIO 9. MIESTEN IRTOTAKKIEN JA -HOUSUJEN KULUTUS V. 1970 - 1977 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

NAISTEN PUKINEET

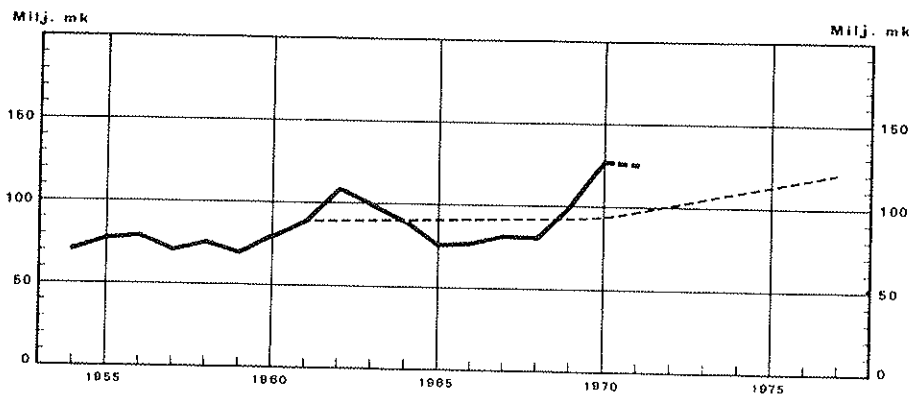
NAISTEN PÄÄLLYSVAATTEIDEN KULUTUKSEN VOLYYMIN ENNUSTETAAN KASVAVAN KESKIMÄÄRIN 5.6 % VUODESSA. TÄMÄ MERKITSEE PROSENTTIYKSIKÖN SIIRTYMÄÄ YLÖSPÄIN 1960-LUVUN TRENDIKASVUSTA. KASVUN NOPEUTUMISEEN VAIKUTAVAT YLEISESTI SAMAT SYYT KUIN KOKO VAATETUKSEN KULUTUKSEN KASVUUN. NAISTEN PUKINEIDEN KULUTUKSEN VOLYYMI V. 1977 OLISI 36 % MIESTEN PUKINEIDEN KULUTUSTA SUUREMPI.

KUVIO 10. NAISTEN PUKINEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

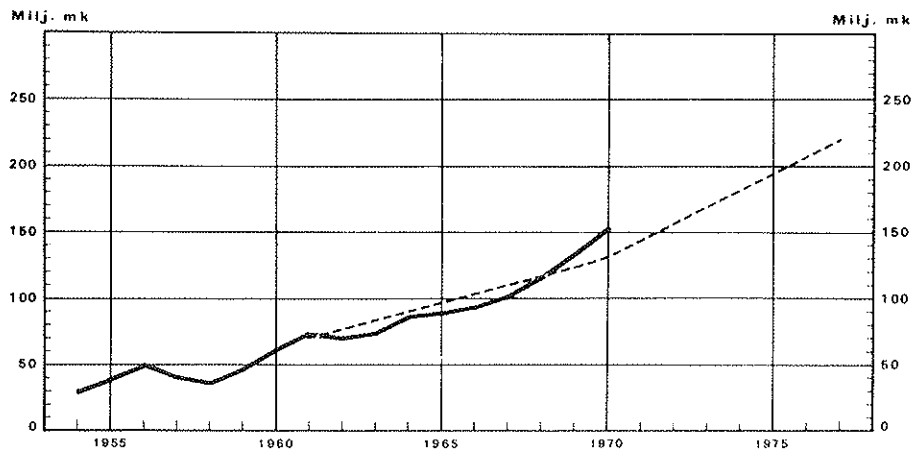

PUVUILLE JA LENINGEILLE ENNUSTETAAN VAATETUKSEN KORKEIN KASVU 7.5 % KESKIMÄÄRIN VUODESSA. KYSYNNÄN KASVUA VAUHDITTANEE EDELLEEN SIIRTYMINEN OMATEKOISISTA TEHDASVALMISTEISIIN TUOTTEISIIN. NAISTEN PÄÄLLYSTAKKIEN KULUTUKSEN ENNUSTETAAN KASVAVAN N. 3.5 % JA HAMEIDEN, KANGASPUSEROIDEN JA -TAKKIEN N. 5 % VUODESSA. VIIMEKSI MAINITTUJEN KYSYNNÄN KASVUA ON JONKIN VERRAN HIDASTANUT TOISAALTA IRTOHOUSUJEN JA TOISAALTA NEULEPUSEROIDEN JA -TAKKIEN VOIMAKKAASTI KASVANUT KÄYTTÖ.

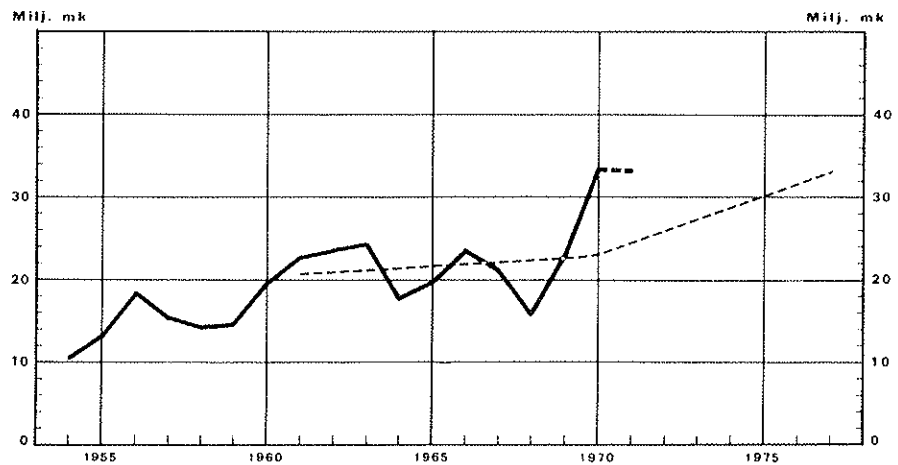
KUVIO 11. NAISTEN PÄÄLLYSTAKKIEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

KUVIO 12. NAISTEN PUKUJEN JA LENINKIEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

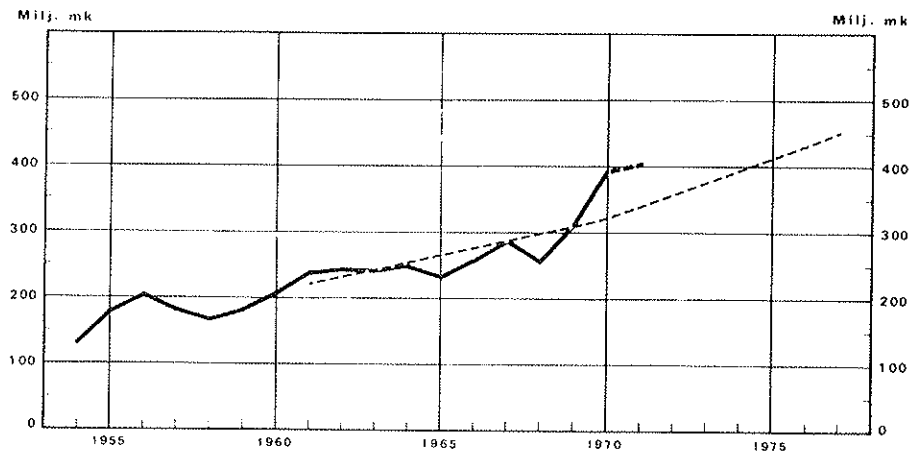
KUVIO 13. NAISTEN HAMEIDEN, KANGASPUSEROIDEN JA -TAKKIEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

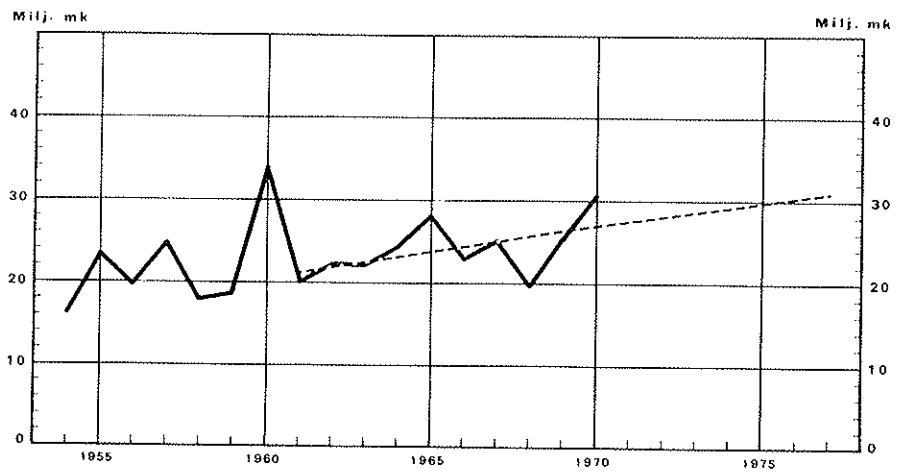
ULKOILU- YM. PUKINEET

ULKOILU- YM. PUKINEIDEN KULUTUKSEN VOLYYMIN ENNUSTETAAN KASVAVAN KESKIMÄÄRIN 5 %:N VUOSIVAUHDILLA. TÄMÄ ON PÄÄRYHMISTÄ NAISTEN PUKINEIDEN KASVUN JÄLKEEN TOISEKSI KORKEIN. TÄHÄN NOPEAAN KASVUUN ON MONTA SYYTÄ. MUODOLLISEN PUKEUTUMISEN MERKITYKSEN VÄHENTYESSÄ ULKOILU- YM. PUKINEIDEN KÄYTTÖALUE LAAJENEES. VAPAA-AJAN JA VAPAA-AJAN HARRASTUSTEN MÄÄRÄN LISÄÄNTYESSÄ ULKOILU- YM. PUKINEIDEN KYSYNTÄ LISÄÄNTYY.

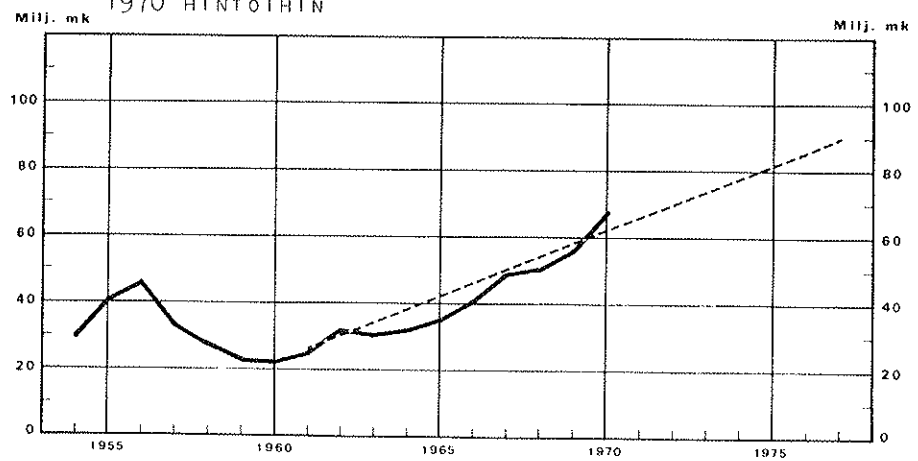
KUVIO 14. ULKOILU- YM. PUKINEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

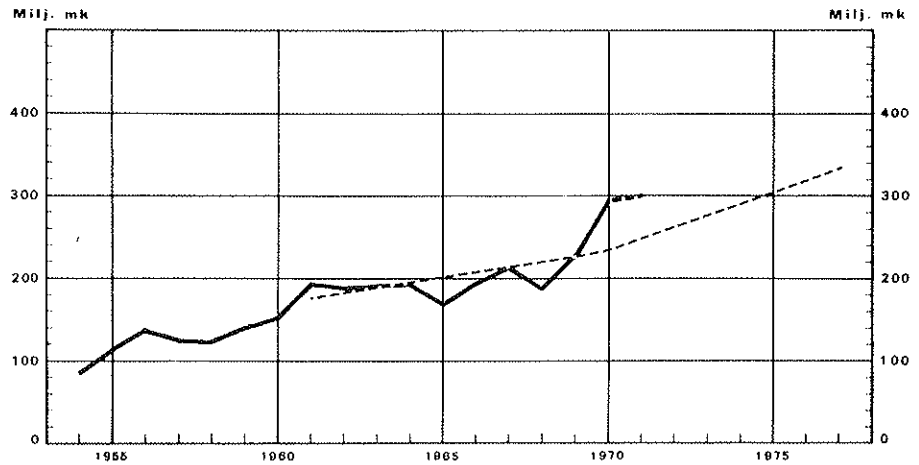
KUVIO 15. TYÖ- JA SUOJAPUKUJEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

KUVIO 16. NAHKA-, TURKISNAHKA-, KUMI- JA MUOVIVAATTEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

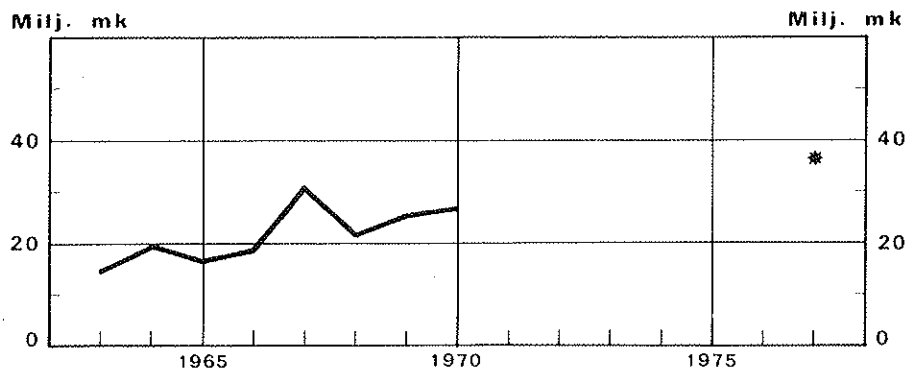

KUVIO 17. MUUT ULKOILU- YM. PUKINEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970
JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

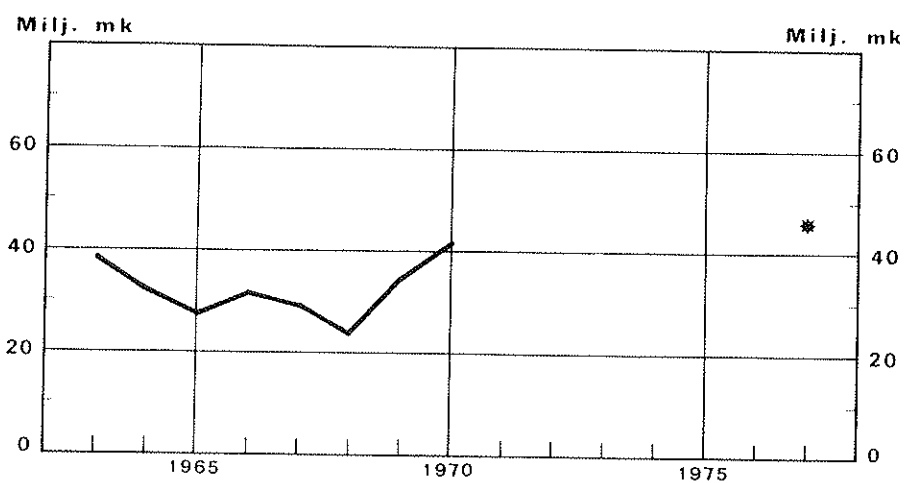
MUIDEN ULKOILU- YM. PUKINEIDEN KUUDEN ALARYHMÄN ENNUSTEISIIN SISÄL-
TYYY VARSIN PALJON EPÄVARMUUTTA. KÄYTETTYLLÄ ENNUSTEMENETELMÄLLÄ EI OLE
VOITU TEHDÄ TYYDYTTÄVIÄ ARVIOITA KÄYTETTÄVISSÄ OLLEIDEN AIKASARJOJEN
LYHYHDEN (V. 1963 - 1970) JA SINÄ AIKANA TAPAHTUNEIDEN RAKENNUMU-
TOSTEN VUOKSI. SEN VUOKSI ENNUSTEESSA EI OLE KATSOTTU VOITAVAN ESIT-
TÄÄ JOUSTOKERTOIMIA EIKÄ KASVUPROSENTEJA. MIESTEN JA NAISTEN NEULE-
TAKKIEN JA -PUSEROIDEN KULUTUKSEN VOLYYMIN ENNUSTETAAN KASVAVAN NO-
PEIMMIN. NAISTEN IRTOHOUSUJEN KYSYNNÄN ARVIOIDAAN VAKIINTUVAN SEL-
VÄSTI VUODEN 1970 ENNÄTYKSELLISEN KYSYNNÄN ALAPUOLELLE. ON NIMITTÄIN
HAVAITTAVISSA SIIRTYMISTÄ TAKAISIN HAMEIDEN JA LENINKIEN KÄYTTÖÖN,
JOSKIN NAISTEN HOUSUT OVAT JOKA TAPAUKSESSA TULLEET JÄÄDÄKSEEN.

KUVIO 18. VOIMISTELU-, UIMA- YMS. PUKUJEN KULUTUS V. 1963 - 1970
JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

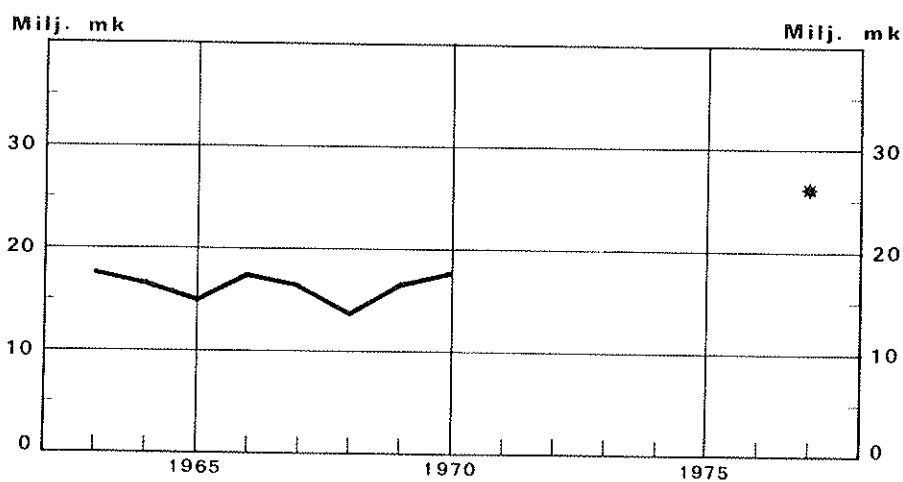

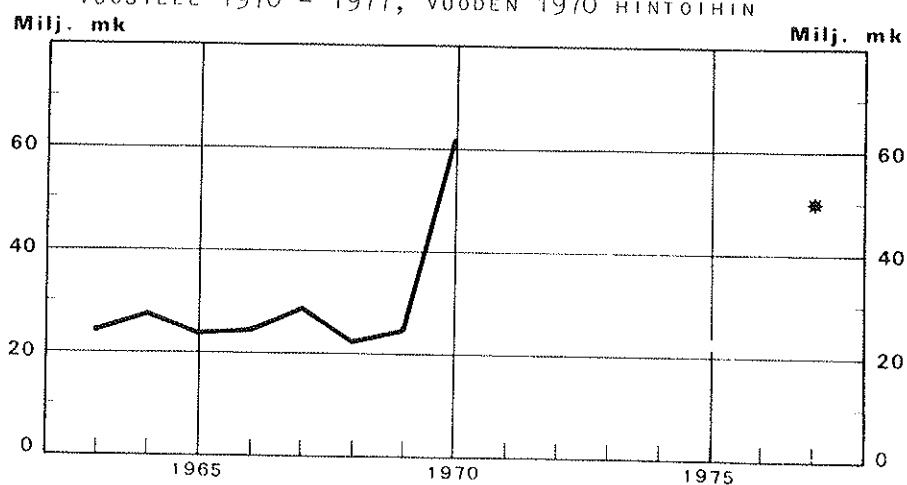
KUVIO 19. MIESTEN ULKOILUTAKKIEN JA -PUSEROIDEN KULUTUS V. 1963 - 1970
JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

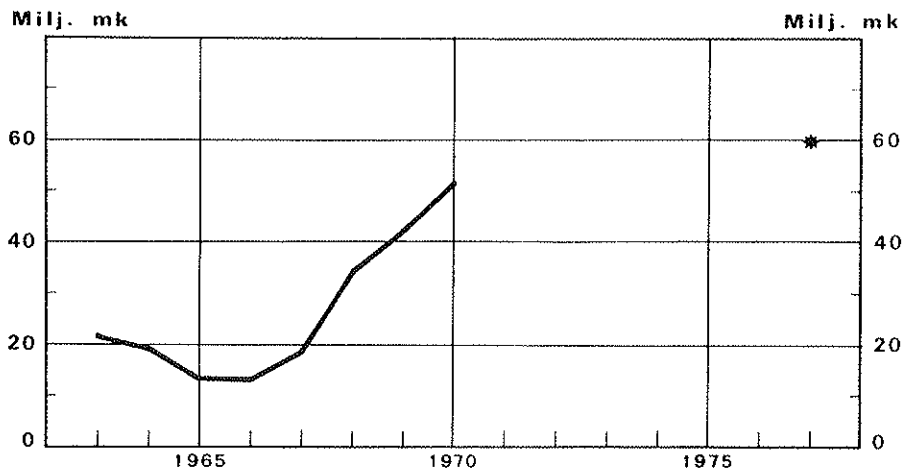
KUVIO 20. NAISTEN ULKOILUTAKKIEN JA -PUSEROIDEN KULUTUS V. 1963 - 1970
JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

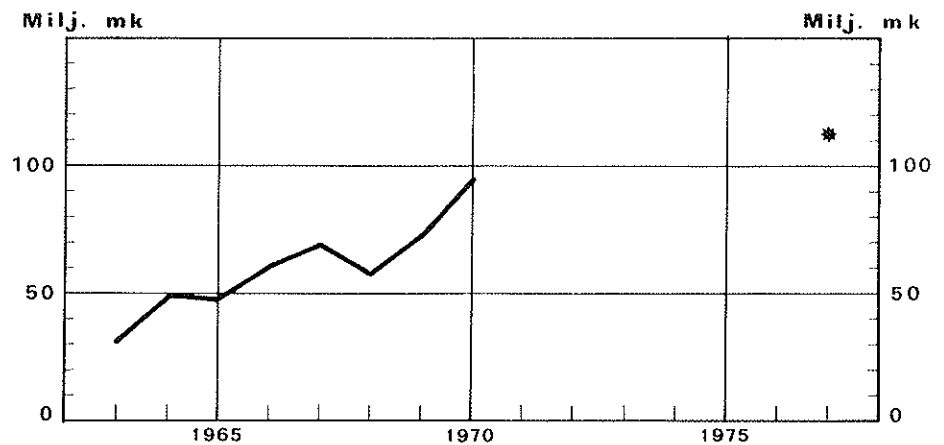
KUVIO 21. NAISTEN IRTOHOUSUJEN KULUTUS V. 1963 - 1970 JA ENNUSTE
VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

KUVIO 22. MIESTEN NEULETAKKIEN JA -PUSEROIDEN KULUTUS V. 1963 - 1970
JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

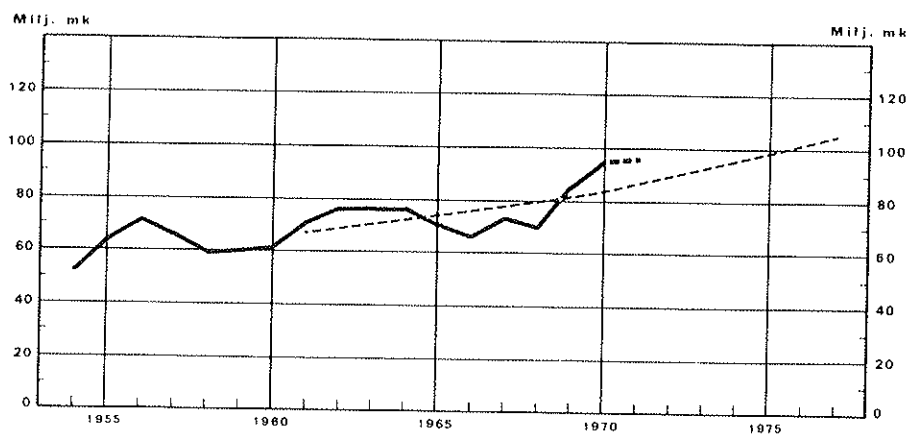
KUVIO 23. NAISTEN NEULETAKKIEN JA -PUSEROIDEN KULUTUS V. 1963 - 1970
JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

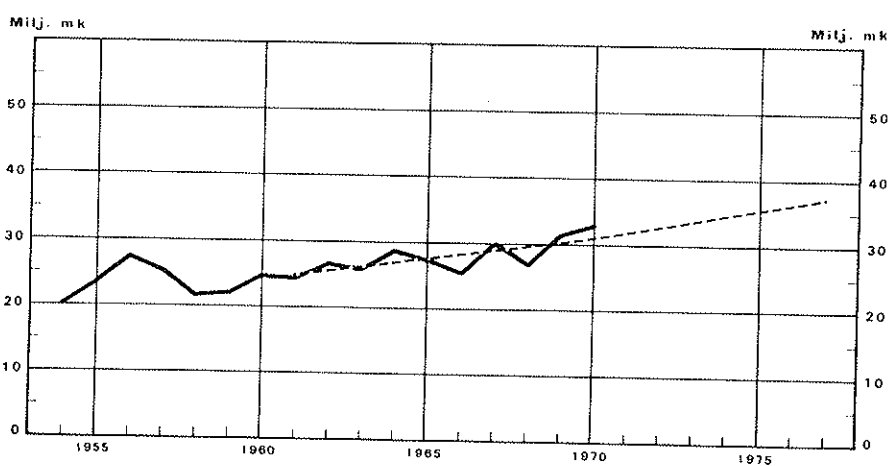
KÄSINEET, HUIVIT JA PÄÄHINEET

KÄSINEET, HUIVIT JA PÄÄHINEET MUODOSTAVAT PIENIMMÄN PÄÄLLYSVAATETUKSEN ALARYHMÄN. NIIDEN KYSYNTÄ OLI V. 1970 ALLE 10 % KOKO RYHMÄN ARVOSTA. KESKIMÄÄRÄISEN VUOSIKASVUN ON ENNUSTETTU OLEVAN 3.4 %. NÄKYVIMMÄN VAATEKAPPALEEN, PÄÄHINEIDEN KYSYNNÄN ENNUSTETAAN KASVAVAN NOPEAMMIN KUIN KÄSINEIDEN JA HUIVIEN.

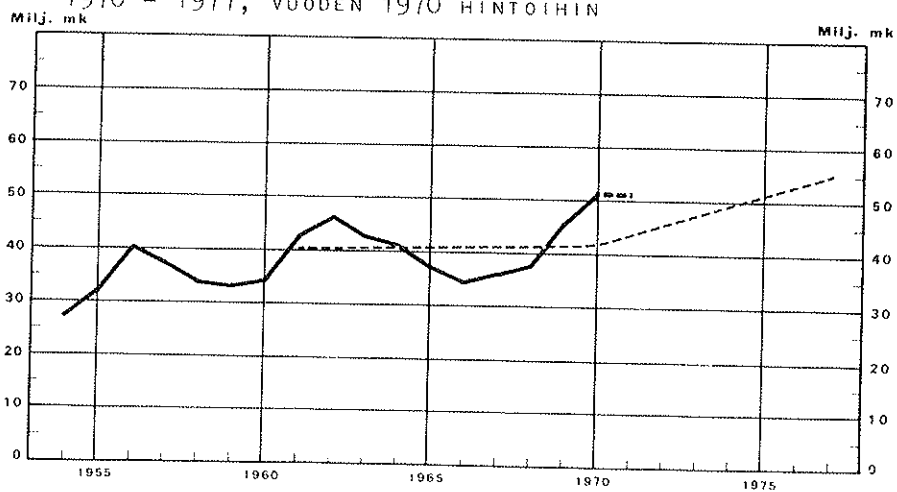
KUVIO 24. KÄSINEIDEN, HUIVIEN JA PÄÄHINEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

KUVIO 25. KÄSINEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

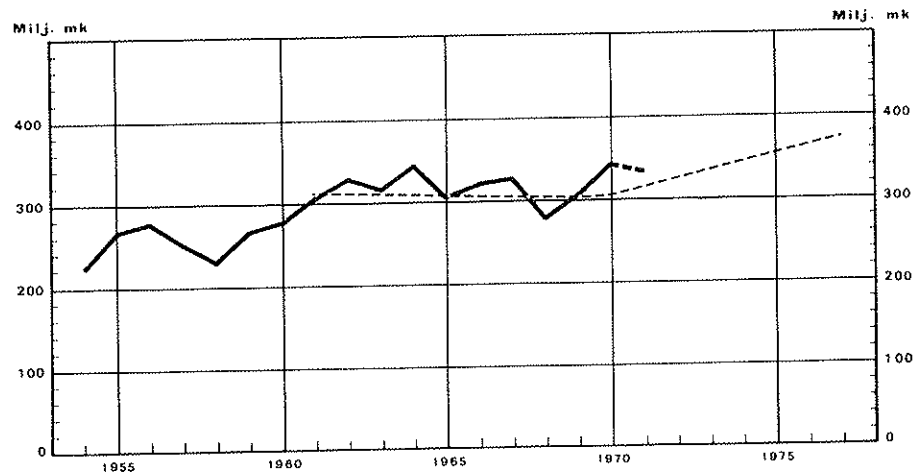
KUVIO 26. PÄÄHINEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

7.3. ALUSVAATTEIDEN KYSYNTÄ

VAIKKA ALUSVAATEMARKKINOILLE ON TULOSSA PERINTEISESTÄ POIKKEAVIA TUOTTEITA, NIIN ALUSVAATTEIDEN KULUTUSMENOJOUSTO PYSYY REILUSTI ALLE YKKÖSEN SUURUISENA. ALUSVAATTEET OVAT EDELLEENKIN VAATETUKSEN NÄKYMÄTÖN, MUTTA VÄLTTÄMÄTÖN OSA. TÄSSÄ TUTKIMUKSESSA PÄÄDYTTIIN 2.9 %:N KESKIMÄÄRÄISEEN ALUSVAATTEIDEN KYSYNNÄN VUOSIKASVUUN ENNUSTEAJANJAKSOLLA. ENNUSTEEN MUKAAN KULUTTAJAT KÄYTTÄVÄT SITEN ALUSVAATTEISIIN V. 1977 372 MILJ. MK VUODEN 1970 RAHASSA, MIKÄ YLITTÄÄ V. 1970 VASTAAVAN KULUTUKSEN N. 9 %.

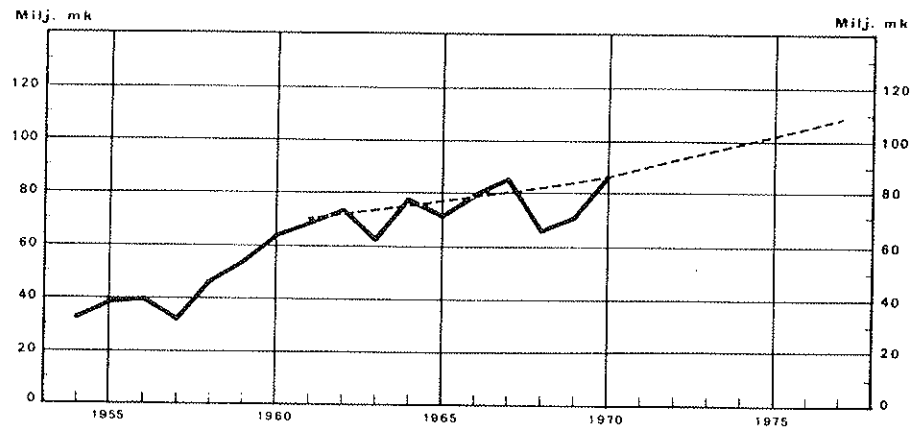
KUVIO 27. ALUSVAATTEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

PAIDAT

PAITAMARKKINAT OVAT VIIME VUOSINA MONIPUOLISTUNEET MERKITTÄVÄSTI. KULUTTAJAT OVAT RYHTYNEET KÄYTTÄMÄÄN ERI PAITOKSIA VAPAA- JA TYÖAIKANA. TÄMÄ KEHITYSSUUNTA SAATTAA KOROSTUA ENTISESTÄÄN. PAITOKSEN VAIHTAMINEN NYKYISTÄ USEAMMIN EDellyttää kasvavia hankintoja. ENNUSTETTU VUOSIKASVU ON 4.6 %.

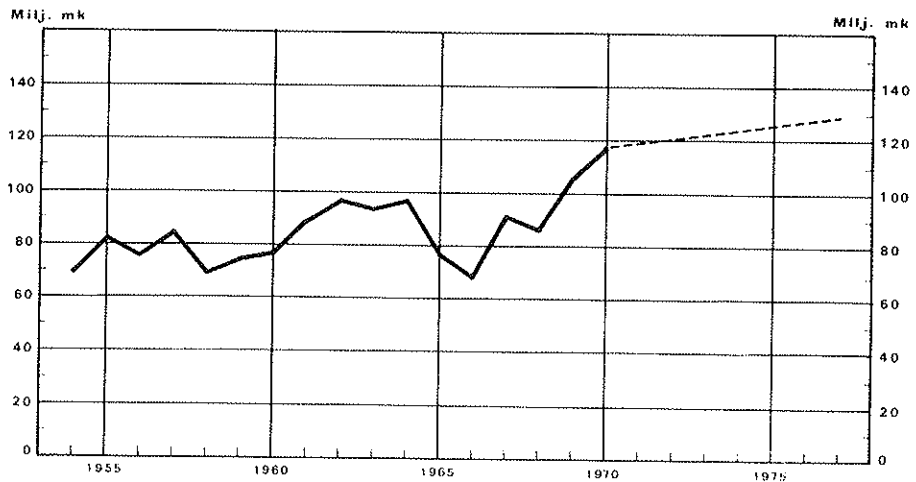
KUVIO 28. PAITOJEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

SUKAT JA SUKKAHOUSUT

SUKKAHOUSUJEN KYSYNTÄ ON LÄPIKÄYNYT MILTEI TÄYDELLISEN LÄPIMURTO-PROSESSIN, JOTEN UUSIA SUKKAHOUSUJEN KÄYTTÄJIÄ 1970-LUVULLA TULEE VAIN VÄHÄN. SUKKIEN JA SUKKAHOUSUJEN OSALTA ENNUSTETAAN 1.3 %:N VUOSIKASVUA. ENNUSTEESSA ON OLETETTU, ETTEI MIESTEN SUKKAHOUSUJEN KYSYNTÄ NOUSEE MERKITTÄVÄKSI ENNUSTEAJANJAKSON KULUESSA.

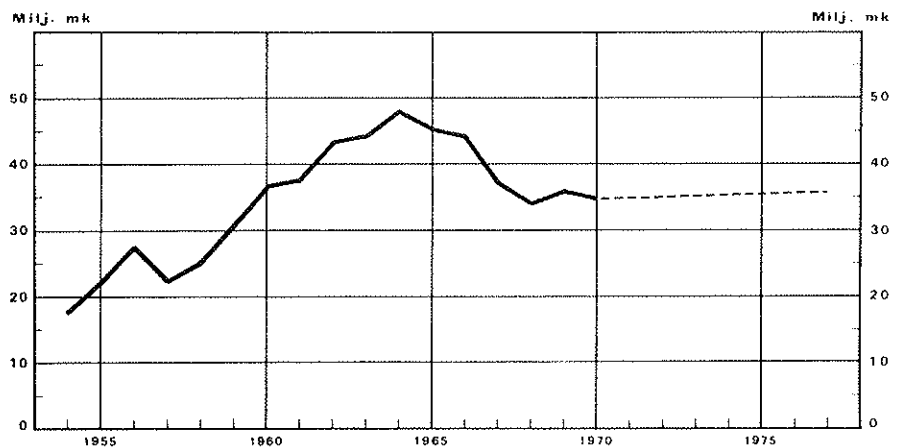
KUVIO 29. SUKKIEN JA SUKKAHOUSUJEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

KORSETIT JA LIIVIT

SUKKAHOUSUJEN KÄYTÖN YLEISTYMINEN ON MERKINNYT KORSETTIEN JA ALALIIVIEN TARPEEN JA KÄYTÖN OLENNAISTA VÄHENTYMISTÄ, MIKÄ NÄKY YHTEI-
SESTÄ KUVIOSTA. NIIDEN KYSYNNÄN ENNUSTETAAN EDELLEEN SUPISTUVAN.
SEN SIJAAN RINTALIIVIEN KYSYNNÄN KASVUN ODOTETAAN EDELLEEN JATKUVAN
SUHTEELLISEN VOIMAKKAANA.

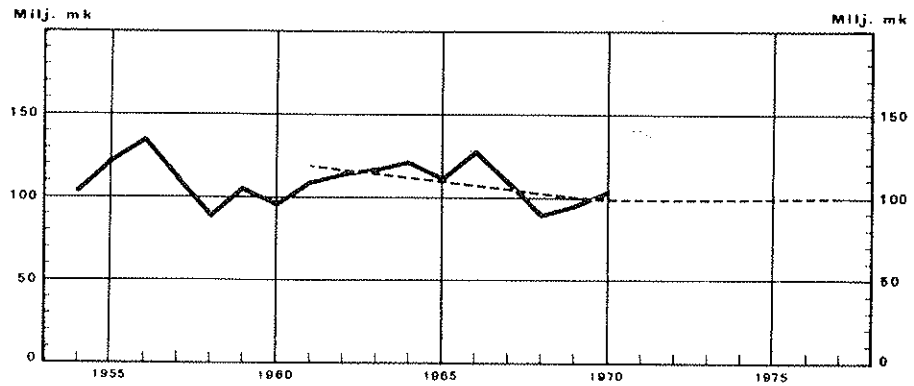
KUVIO 30. KORSETTIEN JA LIIVIEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

MUUT ALUSVAATTEET

TÄMÄN RYHMÄN KYSYNNÄN ON ENNUSTETTU PYSYVÄN ENNALLAAN. VUOSINA
1961 - 1970 VALLINNUT LASKUSUUNTAUS EI SIIS ENÄÄ JATKUNE. MAINIT-
TAKOON, ETTÄ EKSTRÖM JA LUNDBERG TULIVAT RUOTSIN TUTKIMUKSESSA VAS-
TAVAAN TULOKSEEN MUIDEN ALUSVAATTEIDEN KYSYNNÄN KEHITYKSESTÄ RUOT-
SISSA.

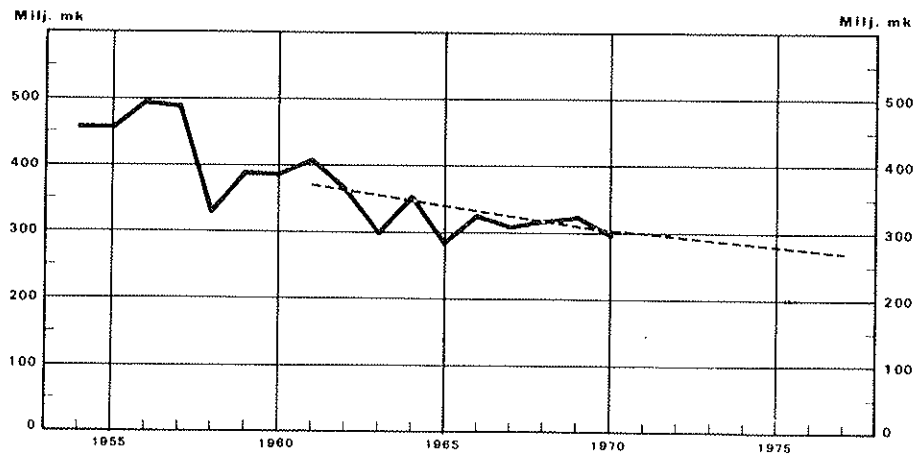
KUVIO 31. MUIDEN ALUSVAATTEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

7.4. MUUN VAATETUKSEN JA VAATETUSTARVIKKEIDEN KYSYNTÄ

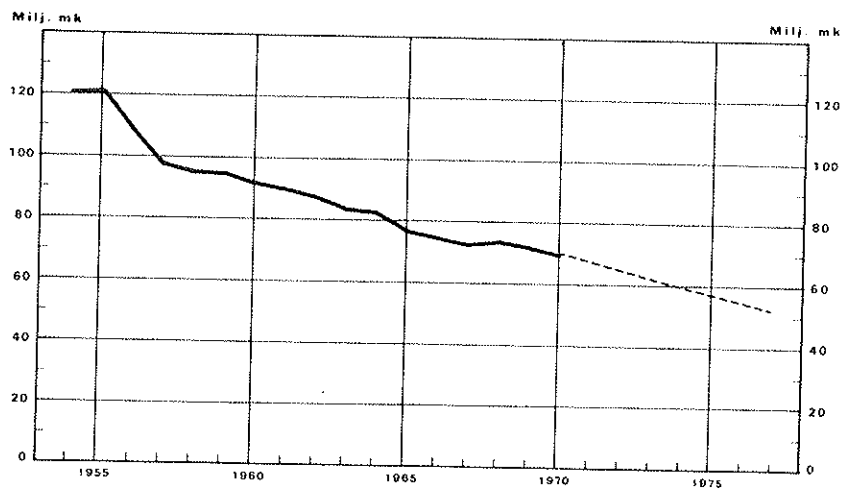
MUUN VAATETUKSEN JA VAATETUSTARVIKKEIDEN KYSYNNÄN ENNUSTAMINEN ON VARSIN ONGELMALLINEN TEHTÄVÄ, SILLÄ RYHMÄ ON ERÄÄNLAINEN SEKARYHMÄ, JOHON ON SISÄLLYTETTY SISÄLLÖLTÄÄN JA LUOTETTAVUUDELTAAN VERRATEN ERILAISIA ALARYHMIÄ. KOKO RYHMÄN KYSYNNÄN VOLYYMIN ARVIOIDAAN PIENTENTYVÄN KESKIMÄÄRIN 1.6 % VUODESSA. TÄMÄ MERKITSEE KYSYNNÄN SUPISTUMISEN LIEVÄÄ HIDASTUMISTA.

KUVIO 32. MUUN VAATETUKSEN JA VAATETUSTARVIKKEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

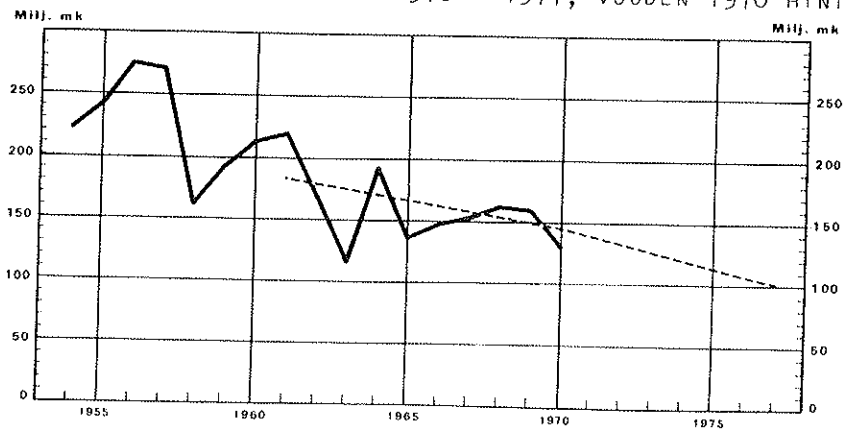
TEOLLISTEN PIENYRITYSTEN TUOTTAMIEN VAATTEIDEN KULUTUKSEN AIKASARJAA ON TIETOJEN NIUKKUUDESTA JOHTUEN PIDETTÄVÄ EPÄTARKKEMPANA KUIN MUITA MENNYTTÄ KEHITYSTÄ KUVAAVIA AIKASARJOJA. TÄMÄN VUOKSI ENNUSTEELLEKAAN EI OLE PANTAVA LIIAN SUURTA PAINOA TÄMÄN RYHMÄN KYSYNNÄN TODELLISTA KEHITYSTÄ ARVIOITAESSA. KYSYNNÄN VOLYYMIN ON ARVIOITU PIENENTYVÄN KESKIMÄÄRIN 4.3 % VUODESSA.

KUVIO 33. TEOLLISTEN PIENYRITYSTEN TUOTTAMIEN VAATTEIDEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

PITOVAATEKANKAIDEN JA NEULOSTEN KYSYNNÄN ON ARVIOITU ENNUSTEAJAN-
JAKSOLLA PIENENTYVÄN SAMALLA NOPEUDELLA KUIN 1960-LUVULLAKIN, MIKÄ

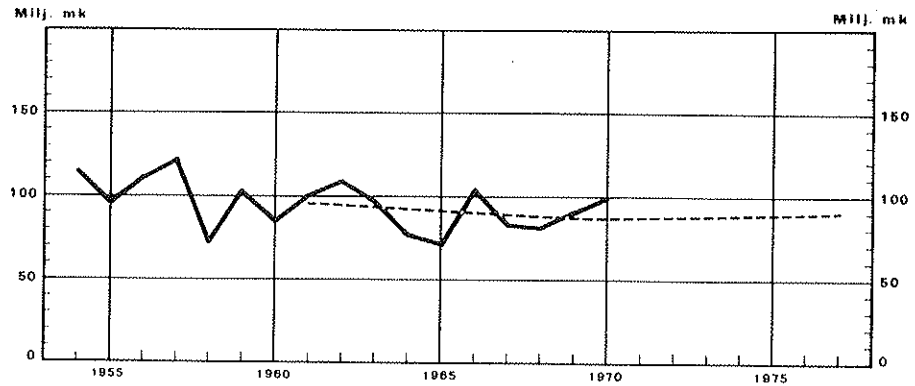
KUVIO 34. PITOVAATEKANKAIDEN JA -NEULOSTEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

MERKITSEE KYSYNNÄN SUPISTUMISTA KESKIMÄÄRIN MELKEIN 2 % VUODESSA. LANKOJEN, NAUHOJEN JA PITSIEN KYSYNNÄN ODOTETAAN PYSYVÄN MILTEI ENNALLAAN.

KUVIO 35. LANKOJEN, PITSIEN JA NAUHOJEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

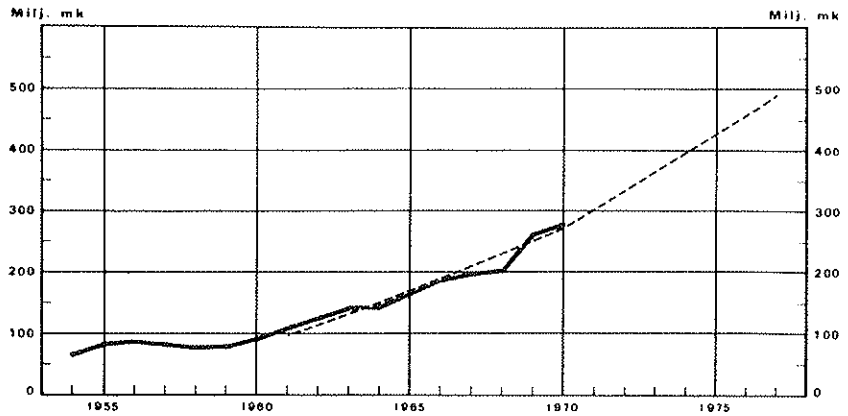
7.5. KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN KYSYNTÄ

KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN KYSYNNÄN KASVU ON OLLUT KOKO TARKASTELUKAUDEN AJAN VARSIN RIPEÄTÄ JA SUHTEELLISEN TASAISTA. KEHITYS ON NÄIN OLLEN POIKENNUT VARSIN SELVÄSTI VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNNÄN KEHITYKSELLE TYYPILLISESTÄ HITAUDESTA JA VAIHTELUJEN JYRKKEYDESTÄ.

KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN KYSYNNÄN ENNUSTETAAN KASVAVAN ENNUSTEAJANJAKSOLLAKIN VARSIN VOIMAKKAASTI ELI KESKIMÄÄRIN N. 9 % VUOTTA KOHTI. VUONNA 1977 KÄYTETTÄISIIN TÄTEN KODINSISUSTUSTEKSTIILEIHIN VUODEN 1970 RAHASSA MELKEIN 500 MILJ. MK, MIKÄ YLITTÄÄ VUODEN 1970 VASTAAVAN KYSYNNÄN N. 75 %:LLA.

KYSYNNÄN KASVUUN VAIKUTTAVAT ENSISIJAISESTI ASUNTOKANNAN UUDISTUMINEN, ASUNTOJEN KOON JA VARUSTETASON KOHOTTAMINEN JA PYRKIMYS ASUMISVIIHTYVYYDEN PARANTAMISEEN. MYÖS UUSIEN TEHDASVALMISTEISTEN

KUVIO 36. KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

TUOTTEIDEN YLEISTYMINEN, UUSIEN MATERIAALIEN KÄYTTÖÖNOTTO JA LISÄÄNTYVÄ VÄRIEN KÄYTTÖ VOIMISTAVAT KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN KYSYNTÄÄ.

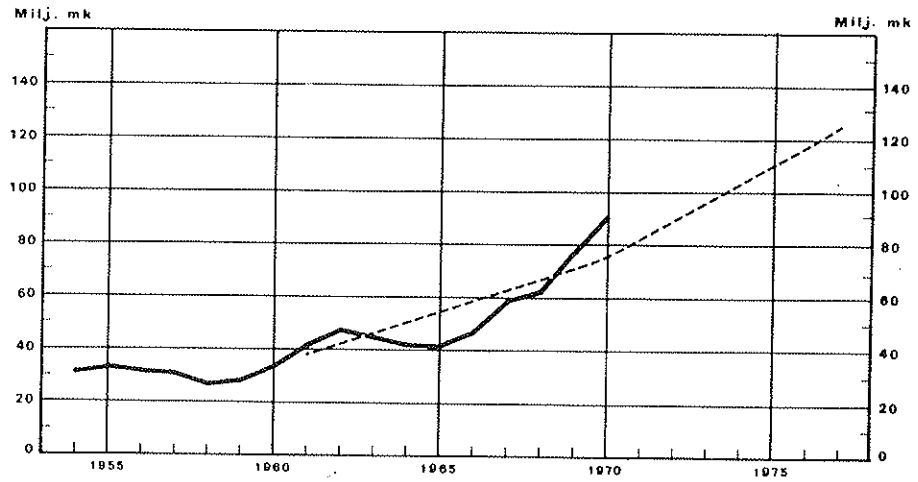
VERTAILUN VUOKSI MAINITTAKOON, ETTÄ KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN KEHITYSARVIOS¹⁾ ENNUSTETAAN SISUSTUS- JA KOTITALOUSTEKSTIILIIEN SEKÄ TEKNISTEN TEKSTIILIIEN KYSYNNÄN KESKIMÄÄRÄISEKSI VUOSIKASVUKSI 1970-LUVULLA 7-8 %. TEVÄ-KOMITEA ARVELEE KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN KYSYNNÄN KESKIMÄÄRÄISEKSI VUOSIKASVUKSI 6-8 %.

MATOT

LATTIAMATTOJEN JA RYIJYJEN KYSYNNÄN ENNUSTETAAN KASVAVAN HIEMAN HITAMMIN KUIN KAIKKIEN KODINSISUSTUSTEKSTIILIIEN KESKIMÄÄRIN ELI RUNSAAT 7 % VUOTTA KOHDEN. KYSYNTÄÄ VAUHDITTAÄ ERITYISESTI KOKOLATTIAMATTOJEN LISÄÄNTYVÄ SUOSIO.

1) TEOLLISUUDEN KEHITYSPIIRTEITÄ 1970-LUVULLA, MT.

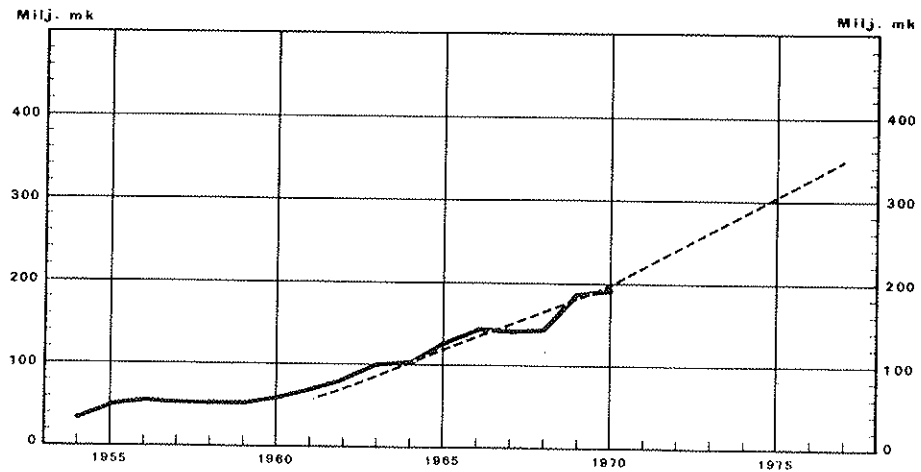
KUVIO 37. MATTOJEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

MUUT KODINSISUSTUSTEKSTIILIT

TÄMÄN RYHMÄN TOISIN SANONEN VUODEVAATTEIDEN, VERHOJEN, PÖYTÄLIINOJEN, PYYHELIINOJEN YMS. KODIN TEKSTIILIEN KYSYNNÄN ARVIOIDAAN KASVAVAN LÄHES 10 % VUOTTA KOHDEN. VUOSINA 1961 - 1970 HAVAITUN KESKIMÄÄRÄISEN TRENDIKASVUN ODOTETAAN NÄIN OLLEN JATKUVAN ENTISELLÄ VAUHDILLA.

KUVIO 38. MUIDEN KODINSISUSTUSTEKSTIILIEN KULUTUS V. 1954 - 1970 JA ENNUSTE VUOSILLE 1970 - 1977, VUODEN 1970 HINTOIHIN

LÄHDELUETTELO

THE CLOTHING INDUSTRY IN THE COMMON MARKET, ANALYSIS AND TRENDS,
BY CAPELIN ASSOCIATES LTD JULK. NEDO, LONDON 1971

EKSTRÖM, JOHN - LUNDBERG, SVANTE: BEKLÄDNADSKONSUMTIONEN, NY ANALYS
OCH PROGNOSES FÖR 1975, STOCKHOLM 1967

ENNAKKOTIETOJA VUODEN 1966 KOTITALOUSTIEDUSTELUSTA, TILASTOTIEDOTUS,
SE 1968

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TULO- JA MENOARVIOKSI VUODEL-
LE 1973. LIITE N:O 2, HELSINKI 1972

HEINONEN, ANTTI: ERÄIDEN TEKSTIILIHYÖDYKKEIDEN KYSYNTÄ, TEOREETTISIA
LÄHESTYMISTAPOJA JA EMPIIRINEN SOVELLUTUS. LISENSIAATTITUTKIMUS,
HELSINGIN YLIOPISTO 1972

HÄMÄLÄINEN, HEIKKI: YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN RAKENNE JA KEHITYS
SUOMESSA VUOSINA 1965 - 1975

ICI FIBRES LTD: REPORT No 69/52 JA REPORT No 69/53

KASKIMIES, MIKA: KULUTUKSEMME TULEVA RAKENNE. ARTIKKELI TEOKSESSA
TALOUTEMME TIENVIITTOJA, TAPIOLA 1969

KULUTUSTUTKIMUS. KAUPUNGIT JA KAUPPALAT. 1955 - 1956, SVT XXXII:22,
HELSINKI 1959

MAASEUDUN KULUTUSTUTKIMUS 1959/1960, SVT XXXII:24, HELSINKI 1962

MARJOMAA, PERTTI: YKSITYISTEN KULUTUSMENOJEN RAKENNE JA KEHITYS
SUOMESSA VUOSINA 1948 - 1965, HELSINKI 1969

OECD: NATIONAL ACCOUNTS OF OECD-COUNTRIES, 1953 - 1969, PARIS 1971

PESOLA, RITVA: PERHEEN KULUTUSMENOT ERI ELINVAIHEISSA. ARTIKKELI
LEHDESSÄ KULUTTAJATIETOA 2/1972

SUOMEN KANSANTALouden KEHITYSMÄHDOLLISUUDET VUOTEEN 1980, TALOUDEL-
LINEN SUUNNITTELUKESKUS, HELSINKI 1972

SVENSK EKONOMI 1971 - 1975 MED UTBLICK MOT 1990. 1970 ÅRS LÅNGTIDS-
UTREDNING. SOU 1970:71, STOCKHOLM 1970

TALOUSNEUVOSTON INTEGRAATIOJAOSTON MIETINTÖ, OSA I, HELSINKI 1971

TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN KYSYNTÄ SUOMESSA VUONNA 1970, MONIS-
TE, TEKSTIILIVALTUUSKUNTA JA VATEVA, HELSINKI 1966

TEVA-KOMITEA, KOMITEAMIIETINTÖ 1971 B:12

TILASTOLLISIA TIEDONANTOJA 49, KUNNITTAINEN VÄESTÖENNUSTE VUOTEEN
2000 SAAKKA, TILASTOKESKUS, HELSINKI 1972

TUTKIMUS SUOMEN VAATETUSTEOLLISUUDEN KANSAINVÄLISESTÄ KILPAILUKYVYSTÄ,
SITRA A:10, HELSINKI 1972

WOLD, HERMAN: DEMAND ANALYSIS, NEW YORK 1953

YOUR FUTURE IN CLOTHING BY NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT OFFICE,
NEDO, LONDON 1971

LIITE 1. TEKSTIILI- JA VAATEUSTAVAROIDEN KULUTUS KÄYPIIN HINTOIHIN V. 1954 - 1970, MILJ. MK

T U O T E Y M Ä	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1970	
1. VAATEUS	728.6	725.4	812.8	775.0	670.2	760.0	828.1	932.9	988.3	955.1	1161.8	1084.6	1185.1	1267.8	1269.6	1470.8	1675.4
1.1. PÄÄLLYVAATTEET	303.5	332.6	383.3	346.9	327.7	357.2	410.3	477.7	526.5	530.5	601.0	594.8	639.3	712.1	702.2	849.3	1036.1
A) MIESTEN PUKINEET	99.6	108.9	120.1	101.5	89.6	102.8	112.1	130.0	149.7	143.7	154.9	162.6	173.2	189.8	175.0	201.2	226.7
- PÄÄLLYSTAKIT	22.2	25.6	28.3	20.9	18.4	20.8	24.2	28.5	27.9	26.3	24.9	23.7	29.3	34.7	28.0	24.5	24.7
- PUUVI	68.1	49.2	37.7	52.5	42.3	42.3	44.8	53.7	36.4	34.5	39.2	39.7	65.2	73.3	75.0	83.6	81.0
- ISTOTAKIT JA -HOUSUT	29.3	34.1	34.1	28.1	28.9	39.7	43.1	47.8	63.4	62.9	70.8	79.2	78.7	81.6	72.0	92.9	110.9
B) NAISTEN PUKINEET	77.0	78.4	91.4	82.8	85.6	89.6	111.8	130.6	145.8	147.3	166.1	162.6	173.9	187.5	207.3	254.2	320.4
- PÄÄLLYSTAKIT	48.9	46.8	49.2	45.8	51.3	47.7	55.3	62.8	78.8	74.4	77.1	67.0	69.0	74.5	78.6	99.0	127.0
- PUUVI JA LENKIT	20.8	23.5	30.7	26.9	24.6	31.7	43.0	51.7	50.1	54.7	73.6	78.0	83.8	93.5	113.0	132.4	159.8
- HAMEET, KANGASPUSEROT JA -TAKIT	7.3	8.1	11.5	10.1	9.7	10.2	13.5	16.1	16.9	18.2	15.4	17.6	21.1	19.5	15.5	22.8	33.6
C) ULKOILU- YM. PUKINEET	50.5	106.5	126.4	119.0	112.6	124.0	143.2	167.4	175.8	181.9	213.9	207.0	232.5	266.5	251.9	309.2	394.6
- TÖS- JA SUOJARUVUT	11.2	14.0	12.4	16.3	12.2	12.8	23.6	14.1	16.2	16.7	21.2	25.0	30.6	23.3	19.3	26.3	32.6
- NAHKA-, SUKKIKANKAAT, KUKKI- JA MUUVIIVAATTEET	20.3	24.4	28.3	21.3	18.1	15.3	15.0	17.2	22.6	22.6	31.0	31.0	36.4	43.2	43.1	57.1	67.9
- MUUT ULKOILU- YM. PUKINEET	59.0	68.1	65.7	61.2	82.3	93.9	104.6	136.1	136.8	142.6	163.2	153.0	175.5	198.0	183.5	228.4	294.0
SIITÄ: - VOIMISTELU-, UIMA- YMS. PUUVI																	
- MIESTEN ULKOILUTAKIT JA -PUSEROT																	
- NAISTEN ULKOILUTAKIT JA -PUSEROT																	
- NAISTEN IRJHOUSUT																	
- MIESTEN NEULETAKIT JA -PUSEROT																	
- NAISTEN NEULETAKIT JA -PUSEROT																	
D) KÄSINEET, HUIVIT JA PÄÄHINEET	36.4	38.8	45.4	43.6	39.9	40.8	43.2	49.7	55.2	57.6	66.1	62.6	59.7	68.3	68.0	84.7	95.1
SIITÄ: - KÄSINEET	14.1	14.3	17.0	16.6	14.7	15.2	17.2	17.2	19.4	19.4	23.8	24.2	23.0	27.9	26.2	31.3	32.9
- PÄÄHINEET	19.5	20.4	25.3	24.2	22.7	22.8	23.7	30.3	33.1	32.1	35.5	32.9	31.5	33.5	36.9	45.6	51.8
1.2. ALUSVAATTEET	151.7	154.9	167.6	158.2	150.4	175.7	184.8	207.0	231.2	227.1	284.0	259.7	275.9	289.5	263.4	302.2	341.3
A) PAIJAT	22.1	22.3	23.3	19.9	30.2	35.9	42.7	46.5	52.2	44.6	64.1	61.2	68.9	76.4	63.2	69.8	86.1
B) SUKAT JA SUKKAMOUSUT	47.1	48.3	46.2	53.4	45.5	49.6	51.7	61.0	68.3	67.2	80.0	65.1	59.0	82.1	82.7	103.6	117.0
C) KORSETIT JA LIIVIT	12.1	12.9	16.7	14.1	16.5	20.6	24.7	25.6	30.7	31.8	39.8	38.6	38.2	33.2	32.6	35.5	34.6
D) MUUT ALUSVAATTEET	70.4	71.6	81.4	70.8	58.2	69.6	65.7	73.9	80.0	83.5	100.1	94.8	109.8	97.8	84.9	93.3	103.6
1.3. MUU VAATEUS JA VAATEUSTARVIKKEET	273.4	235.9	261.9	269.9	192.1	227.1	233.0	248.2	230.6	197.5	276.8	230.1	269.9	266.2	304.0	319.3	237.8
A) TEOLLISTEN PIENYRITYSTEN TUOTTAMAT VAATTEET	83.9	72.8	68.0	63.6	64.5	65.1	63.6	63.2	63.4	62.7	71.1	67.8	67.2	67.6	71.8	71.7	69.3
B) PUOTVAATEKANKAAT JA -NEULOKSET	125.3	117.3	136.3	142.2	88.3	105.4	121.4	126.7	101.0	73.3	146.5	106.6	118.5	127.9	154.1	157.9	129.1
C) LANGAT, PIISIT JA NAUNAT	64.2	45.8	55.6	64.1	39.3	56.6	48.0	58.3	66.2	61.5	59.2	55.7	84.2	70.7	78.1	89.7	99.4
2. KODINSISUSTUSTEKSTIILIT	40.5	46.4	50.6	50.4	50.0	51.3	60.6	74.3	86.8	102.2	116.7	140.8	161.9	177.5	194.7	254.7	280.3
2.1. MATOT	16.8	18.1	18.8	17.4	15.0	17.0	20.6	25.4	30.2	29.1	32.4	35.3	39.5	55.0	60.3	75.4	90.1
2.2. MUUT KODINSISUSTUSTEKSTIILIT	23.7	28.3	31.8	33.0	35.0	34.3	40.0	48.9	58.6	73.1	84.3	105.5	122.4	122.5	134.4	179.3	190.2

LIITE 2. TEKSTIILI- JA VAATETUSTAVAROIDEN KULUTUS VUODEN 1970 HINTOIHIN V. 1954 - 1970, MILJ. MK

T U O T E R Y M M Ä	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
1. VAATETUS	1117.8	1271.6	1381.9	1268.6	1038.1	1170.7	1252.1	1388.0	1417.0	1318.0	1389.8	1254.9	1350.4	1396.7	1308.2	1481.8	1675.4
1.1. PÄÄLLYVAATTEET	435.2	550.6	612.0	529.9	481.7	517.8	589.8	676.6	726.0	705.1	695.9	668.2	706.1	765.5	716.8	862.7	1036.3
A) MIESTEN PUKINEET	142.6	180.3	191.8	155.2	131.8	148.9	161.1	184.0	206.4	191.1	179.5	182.7	191.3	204.1	178.6	202.0	226.2
- PÄÄLLYSTAKIT	31.8	42.4	45.2	32.0	27.1	30.1	34.8	40.4	38.5	35.0	28.9	26.6	32.4	37.3	28.5	24.6	24.2
- PUVUT	26.9	81.5	92.2	60.2	52.2	51.2	64.4	76.0	80.5	72.5	68.6	67.1	72.0	79.0	76.5	84.1	91.5
- IRTOTAKIT JA -HOUSUT	41.9	56.4	54.2	43.0	42.3	57.5	61.9	67.6	87.4	83.6	82.0	89.0	86.9	87.8	73.5	83.3	110.6
B) NAISTEN PUKINEET	110.4	129.7	146.1	126.5	125.8	129.9	160.7	185.0	201.1	195.8	192.2	182.7	192.0	201.6	211.7	253.3	320.4
- PÄÄLLYSTAKIT	70.1	77.4	78.6	70.0	75.4	69.1	79.5	88.9	108.7	98.9	89.2	75.3	76.2	80.1	80.5	98.4	127.0
- PUVUT JA LENINGIT	29.8	38.8	49.1	41.1	36.2	46.0	61.8	73.3	69.1	72.7	85.2	87.7	92.5	100.5	115.4	131.0	159.8
- HAMEET, KANGASPUSEROT JA -TAKIT	10.5	13.5	18.4	15.4	14.2	14.8	19.4	22.8	23.3	24.2	17.8	19.7	23.3	21.0	15.6	22.9	33.8
C) ULKOILU- YN. PUKINEET	130.0	176.4	201.7	181.6	165.4	179.8	205.9	237.2	242.4	241.7	247.7	232.5	256.8	286.6	287.1	310.4	394.6
- TYÖ- JA SUOJAPUVUT	16.1	23.2	19.7	24.8	17.9	18.6	33.9	20.0	22.3	22.2	24.6	28.1	22.8	25.1	19.7	25.4	37.4
- HAKKA- TURKIJÄSNÄKAT, KURIIT JA MUONIVAATTEET	29.2	40.5	45.2	32.8	26.2	29.2	27.8	24.3	31.2	30.0	34.8	40.2	48.6	50.1	55.1	57.1	75.0
- MUUT ULKOILU- YN. PUKINEET	84.7	112.7	136.8	124.0	120.9	130.4	150.4	188.6	188.6	189.5	197.3	163.6	193.8	212.5	187.3	222.3	284.9
S:ITÄ: - VOHISTELU-, UIMA- YMS. PUVUT										14.7	19.4	16.9	18.6	30.6	21.8	25.2	26.4
- MIESTEN ULKOILUTAKIT JA -PUSEROT										36.4	32.2	27.8	31.8	29.3	23.4	22.6	41.3
- NAISTEN ULKOILUTAKIT JA -PUSEROT										17.5	16.6	15.0	17.5	16.4	13.6	16.8	17.8
- NAISTEN IRTOHOUSUT										24.1	27.1	23.5	24.1	28.5	22.2	24.8	41.4
- MIESTEN NEULETAKIT JA -PUSEROT										21.9	19.1	13.1	13.0	18.7	34.2	22.1	51.1
- NAISTEN NEULETAKIT JA -PUSEROT										31.8	48.9	48.0	60.1	68.3	57.6	72.4	94.1
D) KÄSINEET, MUIVIT JA PÄÄHINEET	52.2	64.2	72.4	66.6	58.7	59.2	62.1	70.4	76.1	76.5	76.5	70.3	66.0	73.3	69.4	85.0	98.1
S:ITÄ: - KÄSINEET	20.2	23.7	27.2	25.4	21.6	22.0	24.8	24.4	26.7	25.8	27.6	27.1	23.3	30.0	26.8	31.4	34.2
- PÄÄHINEET	27.9	33.8	40.4	37.0	33.4	33.0	34.0	42.3	43.6	42.7	41.1	37.0	32.6	36.0	37.1	46.0	51.8
1.2. ALUSVAATTEET	224.3	264.5	276.2	249.5	228.2	263.3	274.1	303.0	327.0	315.8	342.7	304.5	319.3	322.9	274.7	305.4	341.3
A) SAIDAT	32.7	37.7	38.4	31.4	45.8	53.8	53.4	68.1	73.8	62.0	77.4	71.7	79.7	85.2	85.9	70.6	86.1
B) SUKAT JA SUKKAHOUSUT	69.7	82.4	76.2	84.2	69.0	74.3	76.7	89.3	96.6	93.5	96.6	76.3	68.3	91.6	86.2	104.7	117.0
C) KÖPSETIT JA LIIVIT	17.8	22.1	27.5	22.3	25.1	30.9	36.6	37.5	43.4	44.2	48.0	45.3	44.2	37.1	34.0	35.8	34.6
D) MUUT ALUSVAATTEET	104.1	122.3	134.1	111.6	88.3	104.3	97.4	168.1	113.2	116.1	120.7	111.2	127.1	109.0	88.6	94.3	103.6
1.3. MUU VAATETUS JA VAATETUSTARVIKKEET	458.3	456.4	493.7	489.2	328.2	389.6	388.2	408.4	364.0	297.1	351.2	282.2	325.0	306.0	316.7	333.7	297.8
A) TEOLLISTEN PIENRYITYSTEN TUOTTAMAT VAATTEET	120.5	120.5	108.6	97.1	94.8	94.3	91.4	89.5	87.4	83.4	82.3	76.2	74.2	72.7	73.3	72.0	69.3
B) PITOVAATEKANKAAT JA -NEULOKSET	223.5	241.6	274.7	270.3	161.5	192.1	212.7	218.4	167.1	116.2	191.5	135.3	146.6	151.5	161.5	160.5	129.1
C) LANGAT, PITSIT JA NAUKAT	114.5	94.5	110.4	121.8	71.9	103.2	84.1	100.5	109.5	97.5	77.4	70.7	104.2	83.8	81.9	91.2	99.4
2. KOOINSUSTUSTENSIILIT	65.1	83.7	87.0	83.5	77.2	78.6	91.3	110.0	127.8	143.6	144.9	166.6	189.6	199.1	203.1	263.2	280.3
2.1. MATOT	30.5	33.1	32.8	31.5	26.1	27.7	33.2	41.4	47.2	44.2	41.9	41.4	46.9	58.3	61.8	77.0	90.1
2.2. MUUT KOOINSUSTUSTENSIILIT	34.6	50.6	54.2	52.0	51.1	50.9	58.1	68.6	80.6	99.4	103.0	125.2	142.7	140.8	141.3	166.2	190.2

LIITE 3. TEKSTIILI- JA VAATEALUSTAVAROIDEN KULUTUS V. 1954 - 1969, TUHANSINA KAPPALEINA TAI PAREINA

	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1967	1968	1969
T U O T E T Y N N Ä															
MIESTEN PUKINEET	306	427	438	328	310	353	413	504	448	415	390	455	563	466	404
- PÄÄLLYSTAKIT															
- PUUVUT	580	550	530	525	435	459	446	477	567	522	467	544	498	498	584
- SIVOSTAKIT JA -HOUSUT	1 365	1 918	1 753	1 472	1 476	2 040	2 039	2 229	2 640	2 526	2 681	3 161	3 178	2 551	3 488
NAISTEN PUKINEET	634	661	707	650	733	775	792	846	1 041	988	1 061	836	806	749	807
- PÄÄLLYSTAKIT	647	828	1 061	884	758	1 045	1 274	1 442	1 420	1 470	1 383	1 413	1 540	2 300	2 458
- PUUVUT JA LAININGIT															
- HAMEET, KANGASPUSSOT JA -TAKIT	502	683	903	755	621	714	754	940	956	994	763	1 084	1 088	656	1 033
UKKOLU- YN, PUKINEET	1 010	1 163	1 035	1 200	935	1 115	1 718	997	1 088	1 059	1 201	1 148	1 177	950	1 180
- TAVAT JA SUOPAVUUT															
- NÄMÄT, TEREKSIKANKA-, KUKKI- JA KUOTIHAATTEET															
- MUUT UKKOLU- YN, PUKINEET															
SIIKÄT = VOIMPESILU-, UPMÄ- YMS. PUUVUT										1 065	1 497	1 531	1 514	1 450	1 371
- MIESTEN UKKOLUTAKIT JA -PUSSOT										962	944	980	794	728	613
- NAISTEN UKKOLUTAKIT JA -PUSSOT										441	451	392	473	413	502
- NAISTEN TRIGHOUSUT										794	993	892	1 130	1 121	1 197
- MIESTEN NEULETAKIT JA -PUSSOT										1 210	910	842	591	937	2 693
- NAISTEN NEULETAKIT JA -PUSSOT										2 050	3 202	3 159	4 261	3 816	5 311
KASINEET, HUIKIT JA PÄÄKINEET	2 369	3 000	3 267	3 102	3 003	3 156	3 794	3 392	4 666	4 407	5 417	5 010	4 187	3 683	4 659
SIIKÄT = KASINEET	2 282	2 650	3 193	2 694	2 728	3 001	2 689	3 218	3 263	3 160	3 359	2 897	3 026	2 510	2 419
- PÄÄKINEET															
ALUSVAATTEET	2 723	2 994	3 002	2 335	3 283	4 229	4 851	5 004	5 270	5 241	6 708	7 159	6 486	7 212	7 874
- PAIKAT	24 148	22 184	18 826	19 860	17 241	20 476	21 251	25 332	30 519	28 437	30 036	25 668	25 610	23 849	38 311
- SUKKAT JA SUKKAHOUSUT	1 625	1 915	2 112	1 778	1 997	2 366	2 838	2 720	2 904	3 024	3 113	3 068	3 351	2 884	3 066
- KORSSETIT JA LIIVIT															
- MUUT ALUSVAATTEET	13 446	15 520	16 155	14 560	13 907	16 467	16 596	18 426	18 877	18 988	20 009	21 088	22 264	17 651	18 203

LIITE 4. TEVA-KULUTUS MENKÄ KOHTI ERI TULOTASOILLA OLEVISSA RUOKKUNNIN V. 1966 KOTITALOUSIEDUSTELUN MUKAAN, MK

T U O T E R Y M Ä	RUOKKUNNAN KULUTUSMENOT HENKÄ KOHTI, MARKKAA															KESKI- MAA- RIN	
	0- 499	500- 999	1000- 1499	1500- 1999	2000- 2499	2500- 2999	3000- 3499	3500- 3999	4000- 4499	4500- 4999	5000- 5999	6000- 6999	7000- 7999	8000- 8999	9000- 9999		10000- 16.
1. VAATETUS	5.2	34.9	82.3	128.4	164.4	217.6	281.8	302.7	328.5	425.6	403.2	541.6	628.9	651.3	1042.0	1231.6	263.7
1.1. PÄÄLLYVAATTEET	5.2	22.9	53.2	76.0	96.9	136.6	172.3	177.5	202.8	285.0	241.5	370.5	394.0	354.5	820.1	857.5	165.4
A) MIESTEN PUKINEET	-	10.7	14.7	21.8	24.6	33.5	53.5	37.4	46.2	94.0	66.6	109.7	109.2	123.7	266.3	292.3	46.3
- PÄÄLLYSTAKIT	-	4.1	3.2	4.8	5.5	9.7	21.2	5.3	11.7	35.2	16.0	30.1	22.2	22.6	178.4	51.0	13.1
- PUUVIT	-	6.6	9.6	11.2	13.1	14.2	16.9	16.5	19.8	22.7	16.3	16.1	32.1	21.6	34.3	26.5	15.1
- IRTOTAKIT JA -HOUSUT	-	0.3	13.5	18.3	26.0	45.1	45.6	57.6	66.4	88.7	75.6	87.7	140.5	94.5	232.2	237.9	48.2
B) NAISTEN PUKINEET	-	0.2	5.4	7.8	11.4	17.5	24.2	24.2	36.1	44.2	32.7	46.0	45.9	26.6	136.1	88.6	20.3
- PÄÄLLYSTAKIT	-	0.1	2.4	3.4	6.4	6.4	6.6	7.3	7.1	10.6	8.0	11.2	15.9	8.7	24.4	23.3	6.0
- PUUVIT JA LENDINGIT	-	0.1	3.0	4.4	5.0	11.1	17.6	16.9	29.0	33.6	24.6	34.8	30.0	18.0	111.7	65.3	14.2
- HAMEET, KANGASPUSEROT JA -TAKIT	-	0.1	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
B) ULKOILU- YH. PUKINEET	5.2	9.0	20.2	27.9	33.5	43.0	56.2	56.2	56.8	64.6	67.6	129.2	112.1	78.5	201.0	292.6	51.4
- TV8- JA SUOJAPUUVIT	-	0.7	2.0	2.7	3.9	4.8	5.8	6.1	5.1	8.9	9.7	14.4	6.9	13.3	10.3	13.3	5.3
- HAKKA- TUOKISMAKKA- KUMI- JA NUOVI-VAATTEET	-	0.8	1.4	2.4	2.4	4.2	3.7	8.1	5.5	7.0	15.2	51.7	40.1	-	94.5	212.2	34.8
- MUUT ULKOILU- YH. PUKINEET	5.2	8.3	17.6	23.8	27.2	34.0	46.7	42.0	46.2	48.7	42.6	63.1	65.1	65.2	96.2	67.2	36.2
SIITÄ: - VOIMISTELU- UIMA- YH. PUUVIT	-	0.8	1.7	2.0	3.7	3.8	5.3	5.6	4.4	7.1	5.5	5.6	6.1	5.7	12.6	4.8	4.1
- MIESTEN ULKOILUTAKIT JA -PUSEROT	-	1.8	2.9	4.4	4.5	6.9	8.2	5.6	7.8	12.9	7.0	12.1	7.7	14.1	26.9	10.8	6.5
- NAISTEN ULKOILUTAKIT JA -PUSEROT	-	1.1	2.9	1.9	3.3	4.2	3.8	4.0	4.2	4.2	3.3	9.6	0.6	4.5	3.3	6.1	3.6
- NAISTEN IRTOHOUSUT	-	2.6	3.0	2.9	3.6	3.6	6.4	4.2	7.7	4.2	6.0	6.0	6.8	0.9	8.3	6.1	2.3
- MIESTEN NEULETAKIT JA -PUSEROT	5.2	1.0	3.4	4.5	5.2	4.5	7.0	4.9	6.2	5.6	7.9	9.5	3.9	3.9	20.0	9.7	5.5
- NAISTEN NEULETAKIT JA -PUSEROT	-	1.0	2.9	4.9	5.2	7.8	9.5	9.8	11.0	9.3	9.3	11.2	23.1	16.4	11.8	5.9	7.6
D) KÄSINEET, HUIVIT JA PÄÄHINEET	-	2.9	4.8	8.0	12.6	15.2	17.0	26.3	33.4	37.7	31.7	43.9	32.2	57.8	120.6	34.5	19.5
SIITÄ: - KÄSINEET	-	2.7	2.5	3.9	4.4	5.0	7.5	10.9	6.7	12.4	8.6	14.6	13.9	10.9	25.6	21.1	6.8
- PÄÄHINEET	-	0.2	2.0	3.4	7.3	8.6	8.6	12.7	24.1	20.4	19.2	25.0	16.8	37.7	91.8	5.2	10.9
1.2. ALUSVAATTEET	-	9.7	17.1	32.3	42.4	48.5	74.3	75.4	83.2	97.6	97.6	102.8	132.0	145.3	171.2	268.4	61.7
A) PAIDAT	-	3.5	3.4	6.2	8.6	10.7	11.8	15.5	16.6	21.5	20.9	16.1	28.1	20.7	28.5	82.7	12.5
B) SUKAT JA SUKKAHOUSUT	-	2.4	6.3	8.6	13.3	14.4	20.2	18.0	18.9	25.6	22.6	27.3	29.9	53.0	42.1	50.1	16.3
C) KORSETIT JA LIIVIT	-	1.7	3.1	5.0	4.6	10.0	9.9	11.8	9.7	15.3	8.3	26.4	6.6	6.6	32.3	12.0	7.3
D) MUUT ALUSVAATTEET	-	3.8	5.7	14.4	15.5	18.8	32.3	32.0	35.9	40.8	38.8	51.1	47.6	65.0	68.3	123.6	25.6
1.3. MUU VAATETUS JA VAATETUS-ARVIKKEET	-	2.3	12.0	20.1	25.1	32.5	35.2	49.8	42.5	43.0	64.1	68.3	102.9	151.5	50.7	105.9	36.6
A) TILAUSTYÖT JA VAATTEIDEN KORJAUS	-	1.1	1.1	2.7	2.9	3.8	5.6	6.9	7.3	7.3	13.3	13.7	19.2	64.9	9.4	18.8	5.5
B) PIITOVAATEKANKAAT	-	0.8	5.3	9.6	11.8	17.7	20.4	25.0	18.2	21.4	37.9	39.3	66.3	67.7	13.9	61.5	19.1
C) LANGAT, PIITIT JA NAUKAT	-	1.5	5.6	9.4	10.6	11.9	11.0	19.2	17.4	14.3	12.9	15.3	17.4	18.9	27.4	25.6	12.0
2. KODINSISUSTUSTEKSTIIILIT	-	3.4	6.1	12.3	14.5	24.8	27.4	33.0	38.7	39.7	54.4	43.7	85.5	76.9	165.9	129.4	28.3
2.1. MATOT	-	0.6	0.7	2.1	2.8	3.1	7.2	6.3	9.8	13.8	15.8	11.5	17.8	11.3	67.0	28.9	6.5
2.2. MUUT KODINSISUSTUSTEKSTIIILIT	-	2.8	5.4	10.2	11.7	21.7	20.2	26.7	28.9	25.9	38.6	32.2	67.7	65.6	98.9	100.5	21.8
SIITÄ: - VUODEVAATTEET	-	1.4	2.6	5.3	4.8	9.7	11.1	9.2	18.1	10.3	12.0	18.1	18.1	21.5	76.1	18.7	9.1
- MUUT KODINSISUSTUSTEKSTIIILIT	-	1.4	2.8	4.9	6.9	12.0	9.1	17.5	10.8	17.5	28.3	20.2	49.6	44.1	22.6	81.6	12.7
KAIKKI KULUTUSMENOT KESKIMÄÄRIN HENKÄ KOHTI	470.4	860.3	1294.5	1750.0	2245.0	2741.3	3299.4	3742.9	4232.6	4741.6	5450.2	6513.9	7523.2	8537.2	9957.7	13386.9	3288.9

LIITE 5. TEVA-TUOTERYHMIEN SISÄLTÖ

SISÄLTÖ VIRALLISESSA TEOLLISUUSTILASTOSSA JA ULKOMAANKAUPPATILASTOSSA KÄYTETYN NS. BRÜSSELIN TULLITARIFFIN (BTN) NELINUMEROISEN NIMIKETASON MUKAAN.

<u>TEVA-TUOTERYHMÄ</u>	<u>BTN:N NIMIKKEET</u>
MIESTEN PÄÄLLYSTAKIT	NIMIKKEISTÄ 60.05 JA 61.01 MIESTEN JA POIKIEN PÄÄLLYSTAKIT.
MIESTEN PUVUT	NIMIKKEISTÄ 60.05 JA 61.01 MIESTEN JA POIKIEN PUVUT.
MIESTEN IRTOTAKIT JA -HOUSUT	NIMIKKEISTÄ 60.05 JA 61.01 MIESTEN JA POIKIEN IRTOTAKIT JA -HOUSUT SEKÄ NIMIKKEESTÄ 61.01 MIESTEN IRTOLIIVIT.
NAISTEN PÄÄLLYSTAKIT	NIMIKKEISTÄ 60.05 JA 61.02 NAISTEN JA TYTTÖJEN PÄÄLLYSTAKIT.
NAISTEN PUVUT JA LENINGIT	NIMIKKEESTÄ 60.05 NAISTEN JA TYTTÖJEN PUVUT, LENINGIT, HAALARIT JA HOUSUPUVUT SEKÄ NIMIK- KEESTÄ 61.02 KÄVELY- JA JAKKUPUVUT, HOUSUPUVUT JA LENINGIT.
NAISTEN HAMEET, KANGASPUSEROT JA -TAKIT	NIMIKKEESTÄ 60.05 NAISTEN JA TYTTÖJEN HAMEET JA IRTOTAKIT SEKÄ NIMIKKEESTÄ 61.02 NAISTEN JA TYTTÖ- JEN IRTOTAKIT, HAMEET JA PUSEROT.
TYÖ- JA SUOJAPUVUT	NIMIKKEISTÄ 61.01 JA 61.02 SUOJAPUVUT.
NAHKA-, TURKISNAHKA-, KUMI- JA MUOVIVAATTEET	NIMIKKEESTÄ 39.07 MUOVIVAATTEET, 40.13 MUUT KU- MIVAATTEET KUIN KÄSINEET, 42.03 NAHKATAKIT JA -PUSEROT, NUUT NAHKAVAATTEET KUIN KÄSINEET SEKÄ NIMIKKEESTÄ 43.03 TURKIT JA MUUT TURKISNAHKA- VAATTEET KUIN KÄSINEET.

<u>TEVA-TUOTERYHMÄ</u>	<u>BTN:N NIMIKKEET</u>
VOIMISTELU-, UIMA- YMS. PUVUT	NIMIKKEISTÄ 60.05, 60.06, 61.01 JA 61.02 VOIMIS- TELU- JA VERRYTTELYPUVUT JA -HOUSUT, UIMAPUVUT JA -HOUSUT SEKÄ SHORTSIT YMS.
MIESTEN ULKOILUTAKIT JA -PUSEROT	NIMIKKEISTÄ 60.05 JA 61.01 MIESTEN JA POIKIEN ULKOILUTAKIT, -JAKUT JA -PUSEROT JA ANORAKIT.
NAISTEN ULKOILUTAKIT JA -PUSEROT	NIMIKKEISTÄ 60.05 JA 61.02 NAISTEN JA TYTTÖJEN ULKOILUTAKIT, -JAKUT JA -PUSEROT JA ANORAKIT.
NAISTEN IRTOHOUSUT	NIMIKKEISTÄ 60.05 JA 61.02 NAISTEN JA TYTTÖJEN IRTOHOUSUT.
MIESTEN NEULETAKIT JA -PUSEROT	NIMIKKEESTÄ 60.05 MUUT MIESTEN VAATTEET KUIN EDELLÄ MAINITUT.
NAISTEN NEULETAKIT JA -PUSEROT	NIMIKKEESTÄ 60.05 NAISTEN JA TYTTÖJEN PUSEROT JA TAKIT.
KÄSINEET	NIMIKKEISTÄ 40.13, 42.03, 43.03, 60.02 JA 61.10 KÄSINEET.
HUIVIT	61.06 HUIVIT JA HUNNUT.
PÄÄHINEET	NIMIKKEISTÄ 65.03, 65.04, 65.05 JA 65.06 PÄÄHI- NEET KAIKENLAISET.
PAIDAT	NIMIKKEISTÄ 60.04 JA 61.03 PAIDAT KAIKENLAISET.
SUKAT JA SUKKAHOUSUT	NIMIKKEISTÄ 60.03, 60.04, 60.06 JA 61.10 SUKAT, SUKKAHOUSUT JA SYYLINGIT.
KORSETIT JA LIIVIT	61.09.

TEVA-TUOTERYHMÄBTN:N NIMIKKEET

MUUT
ALUSVAATTEET

NIMIKKEISTÄ 60.04 JA 61.03 KAIKKI MUUT KUIN PAI-
DAT JA SUKKAHOUSUT, NIMIKKEISTÄ 61.04, 61.05,
61.07 JA 61.08 KAIKKI SEKÄ NIMIKKEESTÄ 61.09
SUKKANAUHAT JA HOUSUNKANNATTIMET YMS.

PITOVAATE-
KANKAAT JA
NEULOKSET

NIMIKKEISTÄ 50.09, 51.04, 52.02, 53.11, 53.12,
53.13, 54.05, 55.07, 55.09 JA 56.07 LÄHINNÄ PI-
TOVAATEKANKAAT SEKÄ NIMIKKEISTÄ 60.01 JA 60.06
NEULOKSET.

LANGAT,
PITSIT JA
NAUHAT

NIMIKKEISTÄ 50.04, 51.01, 51.03, 52.01, 53.06,
53.07, 53.08, 53.09, 53.10, 54.03, 54.04, 55.05,
55.06, 56.05, 56.06, 57.05 JA 57.06 LÄHINNÄ VÄHIT-
TÄISMYYNTIMUODOSSA OLEVAT LANGAT SEKÄ NIMIKKEISTÄ
58.05, 58.07, 58.08 JA 58.09 PITSIT JA NAUHAT.

MATOT

NIMIKKEISTÄ 46.02, 58.01 JA 58.02 MATOT ML. TEOL-
LISTEN PIENYRITYSTEN VALMISTAMAT.

MUUT
KODINSISUSTUS-
TEKSTIILIT

NIMIKKEISTÄ 51.04, 53.11, 55.08, 55.09, 56.07,
58.01, 58.03, 58.04, 58.10, 59.02 JA 59.08 SEKA-
LAISIA OLETETTAVASTI KODINSISUSTAMISEEN KÄYTETTÄ-
VIÄ KANKAITA YM. TUOTTEITA, NIMIKKEISTÄ 62.01 JA
62.02 MATKA- JA VUODEHUOVAT, VUODEVAATTEET, PÖY-
TÄLIINAT JA PYYHELIINAT SEKÄ NIIDEN KALTAISET TA-
VARAT, IKKUNAVERHOT JA MUUT SISUSTUSTAVARAT, NIMIK-
KEESTÄ 62.05 SEKALAISIA TUOTTEITA SEKÄ NIMIKKEES-
TÄ 94.04 PATJAT, TYNYT JA PEITTEET, ML. TEOLLIS-
TEN PIENYRITYSTEN TUOTTAMAT KODINSISUSTUSTEKSTII-
LIT.

SISÄLLÖN MÄÄRITTELY AIVAN YKSITYISKOHTAISTEN NIMIKKEIDEN MUKAAN EI
OLE TARKOITUKSEN MUKAISTA, KOSKA NIMIKKEISTÖT JATKUVASTI MUUTTUVAT
JA LAAJENEVAT. TOISEKSI ULKOMAANKAUPPATILASTON JA TEOLLISUUSTILAS-
TON NIMIKKEISTÖT POIKKEAVAT AIVAN YKSITYISKOHTAISIMMALLA TASOLLA
TOISISTAAN. TEOLLISUUSTILASTOSSA KÄYTETÄÄN 8-NUMEROISTA JA ULKOMAAN-
KAUPPATILASTOSSA 7-NUMEROISTA NIMIKKEISTÖÄ.

LIIKE 6. YKSITYISET KULUTUSMENOT v. 1954 - 1970, MILJ. MK

Vuosi	KÄYTTÄIN HINTOIHIN	VUODEN 1970 HINTOIHIN
1954	5 959.0	12 291.7
1955	6 445.2	13 338.6
1956	7 365.0	13 906.7
1957	8 018.8	13 637.4
1958	8 379.0	13 274.7
1959	9 094.5	14 232.4
1960	9 994.6	15 402.4
1961	10 980.9	16 762.2
1962	12 014.0	17 764.3
1963	13 098.9	18 350.9
1964	14 902.4	19 316.1
1965	16 285.3	20 349.0
1966	17 240.7	20 872.5
1967	18 683.5	21 320.9
1968	20 306.5	21 278.9
1969	22 824.0	23 416.4
1970	24 900.8	24 900.8

LIITE 7. KESKIVÄKILUVUT V. 1954 - 1970, TUHATTA HENKEÄ

VUOSI	KOKO VÄESTÖ	MIEHET	NAISET	YLI 15-VUOTIAAT	
				MIEHET	NAISET
1954	4 187	2 006	2 181	1 354	1 554
1955	4 235	2 031	2 204	1 368	1 567
1956	4 281	2 055	2 226	1 385	1 583
1957	4 324	2 078	2 246	1 400	1 596
1958	4 360	2 096	2 263	1 411	1 605
1959	4 395	2 115	2 280	1 426	1 618
1960	4 430	2 133	2 296	1 446	1 636
1961	4 462	2 150	2 312	1 472	1 661
1962	4 494	2 166	2 328	1 500	1 688
1963	4 527	2 182	2 344	1 528	1 715
1964	4 554	2 195	2 358	1 552	1 740
1965	4 571	2 204	2 368	1 572	1 761
1966	4 590	2 212	2 378	1 590	1 780
1967	4 615	2 224	2 391	1 610	1 801
1968	4 636	2 233	2 403	1 628	1 821
1969	4 636	2 232	2 404	1 637	1 834
1970	4 623	2 229	2 394	1 647	1 836